

Verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland

Resultaten van een analyse van de verschillen met de rest van Nederland en van de verschillen tussen vier regio's binnen de provincie

R-95-38

Drs. M.P. Hagenzieker & drs. R.D. Wittink

Leidschendam, 1995

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV

Documentbeschrijving

Rapportnummer: R-95-38
Titel: Verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland
Ondertitel: Resultaten van een analyse van de verschillen met de rest van Nederland en van de verschillen tussen vier regio's binnen de provincie
Auteur(s): Drs. M.P. Hagenzieker & drs. R.D. Wittink
Onderzoeksmanager: Mr. P. Wesemann
Projectnummer SWOV: 51.145
Opdrachtgever(s): Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland ROVZ en de Vervoerregio Zeeland

Trefwoorden: accident, injury, severity (accid, injury), motorway, region, age, analysis (math), highway, statistics, cyclists, vehicle occupant, moped, rider, drunkenness, speed limit, Netherlands.

Projectinhoud: Dit rapport geeft een overzicht van de verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland. Door middel van een verkeersveiligheidsanalyse op basis van aantallen slachtoffers, wordt de onveiligheid van de provincie Zeeland beschreven en vergeleken met die in de rest van Nederland. Vervolgens wordt de verkeersonveiligheid van vier regio's in de provincie Zeeland nader onderzocht om specifieke probleemgebieden van bepaalde regio's te achterhalen.

Aantal pagina's: 43 + 61 blz.
Prijs: f 37,50
Uitgave: SWOV, Leidschendam, 1995

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV
Postbus 170
2260 AD Leidschendam
Telefoon 070-3209323
Telefax 070-3201261

Samenvatting

Dit rapport, dat in opdracht van het Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ) en de Vervoerregio Zeeland is opgesteld, geeft een overzicht van de verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland. Het rapport dient tevens als achtergronddocument bij het opstellen van het meerjarenplan van het ROVZ.

Allereerst is door middel van een verkeersveiligheidsanalyse - op basis van aantallen slachtoffers - de onveiligheid van de provincie Zeeland beschreven en vergeleken met die in de rest van Nederland (zie voor een overzicht van de ongevalskenmerken en de gehanteerde klassen *Bijlage A*). Vervolgens is de verkeersonveiligheid van vier regio's in de provincie Zeeland nader onderzocht om specifieke probleemgebieden van bepaalde regio's te achterhalen (zie voor een verdeling van de gemeenten in de vier regio's *Bijlage A*).

In beide analyses is aandacht besteed aan de omvang van de problematiek als ook de ontwikkeling in de tijd. De beschrijving eindigt met conclusies en aanbevelingen. Hierbij wordt ook eerder uitgevoerd ongevalsonderzoek in de provincie Zeeland betrokken.

Dit rapport wordt afgerond met doelstellingen voor het meerjarenbeleid op basis van de onveiligheidsanalyse en mogelijk te treffen maatregelen.

De SWOV heeft als vervolg op dit rapport een rapport geschreven over de strategiebepaling voor het Meerjarenplan van het ROVZ en de Vervoerregio Zeeland (Wittink, 1995a).

Daarna heeft de SWOV het Actieprogramma van het meerjarenplan geschreven. Dit programma is door het ROVZ in Vlissingen uitgegeven.

Summary

Road hazard in the province of Zeeland (NL)

This report, drawn up in response to a request by the Regional Organ for Road Safety in Zeeland (ROVZ) and the Zeeland Transport Region, offers an overview of road hazard in the province of Zeeland. The report also serves as a background document to the specification of the long range plan of the ROVZ.

First, a road safety analysis based on road accident victim statistics was used to describe the degree of road hazard in the province of Zeeland. This was then compared to the rest of the Netherlands (see *Appendix A* for an overview of accident characteristics and the categories applied). Next, the road hazard of four regions in the province of Zeeland was further examined, in order to determine the specific problem areas of certain regions (see *Appendix A* for the distribution of the municipalities within the four regions).

Both analyses devote attention to the scope of the problem and the development over time. The description closes with conclusions and recommendations incorporating previously performed accident studies in the province of Zeeland.

The report concludes with objectives for the long rang policy plan, based on the road hazard analysis, and offers measures which may be implemented in response.

As a follow-up to this report, the SWOV has written a report concerning the strategy definition for the long range plan of the ROVZ and the Zeeland Transport Region (Wittink, 1995a).

Subsequently, the SWOV has written an Action Programme for the long range plan, which is issued by the ROVZ in Vlissingen (NL).

Inhoud

1.	<i>Inleiding</i>	7
1.1.	Belangrijkste resultaten van de analyse	7
1.2.	Conclusies ten aanzien van de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid	8
1.3.	Overige ontwikkelingen	8
1.4.	Conclusies ten aanzien van de vier Zeeuwse regio's	9
1.5.	Doelstellingen	10
1.5.1.	Aantallen slachtoffers	10
1.5.2.	Slachtoffers naar leeftijd	11
1.5.3.	Slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname	12
1.5.4.	Gedrag	13
2.	<i>Analyse van de verkeersonveiligheid in Zeeland</i>	14
2.1.	Resultaten	15
2.1.1.	Ernst letsel	15
2.1.2.	Morbiditeit	15
2.1.3.	Wijze verkeersdeelname	16
2.1.4.	Tegenpartij slachtoffer	17
2.1.5.	Leeftijdsklasse	17
2.1.6.	Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	17
2.1.7.	Alcoholgebruik betrokken bestuurders	18
2.1.8.	Wegbeheerder	18
2.1.9.	Plaats ongeval naar bebouwde kom	19
2.1.10.	Maximumsnelheid op plaats ongeval	19
2.1.11.	Bebouwde kom, wegbeheerder en maximumsnelheid op plaats ongeval	20
2.1.12.	Wegsituatie plaats ongeval	21
2.1.13.	Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	21
2.1.14.	Kwartaal ongeval	21
2.1.15.	Dagsoort ongeval	22
2.1.16.	Weersomstandigheden tijdens ongeval	22
2.1.17.	Overige variabelen	22
3.	<i>Analyse van de verkeersveiligheid in vier regio's</i>	24
3.1.	Inleiding	24
3.2.	Resultaten	24
3.2.1.	Ernst letsel	24
3.2.2.	Morbiditeit	25
3.2.3.	Wijze verkeersdeelname	26
3.2.4.	Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	26
3.2.5.	Wegbeheerder	27
3.2.6.	Plaats ongeval naar bebouwde kom	27
3.2.7.	Maximumsnelheid op plaats ongeval	27
3.2.8.	Bebouwde kom, wegbeheerder en maximumsnelheid op plaats ongeval	28
3.2.9.	Overige variabelen	28

4.	<i>Conclusies en doelstellingen</i>	31
4.1.	Vergelijking met voorgaand onderzoek	31
4.2.	Belangrijkste resultaten	33
4.3.	Conclusies ten aanzien van de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid	34
4.4.	Overige ontwikkelingen	34
4.5.	Conclusies ten aanzien van de vier Zeeuwse regio's	35
4.6.	Conclusies en doelstellingen	36
4.6.1.	Aantallen slachtoffers	37
4.6.2.	Slachtoffers naar leeftijd	38
4.6.3.	Slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname	38
4.6.4.	Gedrag	40
4.7.	Nadere analyses	40
	<i>Literatuur</i>	41
	<i>Bijlage A t/m D</i>	43

1. Inleiding

Dit rapport, dat in opdracht van het Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ) en de Vervoerregio Zeeland is opgesteld, geeft een overzicht van de verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland. Het rapport dient tevens als achtergronddocument bij het opstellen van het meerjarenplan van het ROVZ.

In Zeeland vormt het aandeel ernstig gewonden (als gevolg van een ongeval overleden of in het ziekenhuis opgenomen) bijna 40% van het totaal aantal verkeersslachtoffers, terwijl dit aandeel in de rest van Nederland ruim 25% behelst. De provincie Zeeland wijkt zodoende ten opzichte van geheel Nederland sterk ongunstig af wat het aantal overleden of in een ziekenhuis opgenomen slachtoffers per 1.000 inwoners betreft. Het totaal aantal verkeersslachtoffers per 1.000 inwoners is ongeveer gelijk aan dat van Nederland.

In Nederland is een taakstelling voor het verkeersveiligheidsbeleid tot het jaar 2000 overeengekomen van 25% minder slachtoffers ten opzichte van 1986. Het totale aantal geregistreerde verkeersslachtoffers is in Zeeland in de periode 1991-1993 ten opzichte van de periode 1984-1986 met ruim 1% toegenomen. Alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen is sprake van een afname van het totaal aantal slachtoffers, met ruim 5%. Noord-Zeeland geeft de grootste toename te zien, met 6%. Het ziet er dus naar uit dat de beleidsdoelstelling voor het jaar 2000 niet gehaald gaat worden. De ontwikkeling is ongunstiger dan in de rest van Nederland waar het aantal slachtoffers sinds 1984-1986 met bijna 5% afnam. De laatste jaren is de trend in Zeeland echter gunstiger. Tot en met 1990 nam het aantal slachtoffers toe, daarna is een daling ingezet.

1.1. Belangrijkste resultaten van de analyse

- In Zeeland worden relatief meer ernstig gewonde slachtoffers (overleden of in het ziekenhuis opgenomen) geregistreerd, terwijl het totaal aantal verkeersslachtoffers (uitgaande van morbiditeitscijfers) vergelijkbaar is met dat in de rest van Nederland. De verkeersongevallen in Zeeland hebben dus een ernstiger afloop te hebben dan elders in Nederland.
- Er vallen in Zeeland relatief meer slachtoffers onder inzittenden van personenauto's (bestuurders en passagiers) en juist minder onder voetgangers en fietsers.
- Verhoudingsgewijs zijn er meer slachtoffers die bij enkelvoudige botsingen vallen.
- Er wordt relatief vaker alcoholgebruik bij slachtoffers geregistreerd. Dit gegeven wordt bevestigd door onderzoek naar Rij- en drinkgewoonten in de provincie Zeeland (zie Matthijssen, 1994).
- In Zeeland vallen relatief meer slachtoffers op provinciale, rijks- en 'overige' (water- en wegschaps) wegen en minder op gemeentelijke wegen.
- Verhoudingsgewijs zijn er in Zeeland meer slachtoffers bij ongevallen buiten de bebouwde kom en - dus - minder binnen de bebouwde kom. Hiermee hangt samen dat er relatief meer slachtoffers vallen bij onge-

vallen op wegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur en juist minder op wegen met een maximumsnelheid van 50 km/uur.

- Er zijn relatief veel slachtoffers bij ongevallen in bochten en relatief weinig bij ongevallen op kruispunten. Ook vallen er verhoudingsgewijs veel slachtoffers door enkelvoudige ongevallen of botsingen met geparkeerde voertuigen of tegen obstakels, en door ongevallen met verkeer uit tegengestelde richting.
- Ten slotte worden er in Zeeland verhoudingsgewijs meer slachtoffers geregistreerd in het derde kwartaal en in het weekeinde, en vallen er relatief weinig slachtoffers bij regen.

1.2. Conclusies ten aanzien van de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid

Met betrekking tot de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid kan op basis van een vergelijking van de periode 1984-1986 met de periode 1991-1993 het volgende worden geconcludeerd voor de provincie Zeeland (deze ontwikkelingen zijn *niet* aanwezig in de rest van Nederland):

- Het aantal slachtoffers onder fietsers is in Zeeland toegenomen.
- Er is sprake van een lichte toename van de slachtoffers onder personenauto-inzittenden.
- Het aantal slachtoffers bij enkelvoudige botsingen is toegenomen.
- Er is een toename van de slachtoffers in de leeftijdsklassen 13 t/m 15 jaar en 60 jaar en ouder.
- In Zeeland is het aantal slachtoffers bij ongevallen op rijkswegen toegenomen, terwijl het aantal slachtoffers op gemeentelijke en 'overige' wegen (water- en wegschapswegen) is afgenomen.
- Er is sprake van een toename van het aantal slachtoffers op kruispunten, een toename van het aantal slachtoffers door enkelvoudige ongevallen en door ongevallen met verkeer uit dezelfde richting.
- De aantallen slachtoffers in het derde kwartaal en in het weekeinde zijn toegenomen.
- Er is sprake van een toename van de registratie van weers- en lichtomstandigheden als 'onbekend'.

1.3. Overige ontwikkelingen

Verder is een aantal ontwikkelingen geconstateerd die ook aanwezig zijn in de rest van Nederland, maar in Zeeland (veel) sterker:

- Er is sprake van een afname in registratie van ernstig gewonde slachtoffers en naar het ziekenhuis vervoerde slachtoffers, en een toename van 'overig letsel'. Een probleem bij het interpreteren van deze gegevens is dat de praktijk van de ongevallenregistratie door de politie en die van het vervoer van slachtoffers naar een ziekenhuis in de loop van de jaren zijn veranderd.
- Het aantal slachtoffers bij ongevallen met fietsers is toegenomen.
- Het aandeel 'onbekend' bij de registratie van alcoholgebruik is toegenomen.
- In Zeeland is het aantal slachtoffers bij ongevallen op provinciale wegen toegenomen. Sinds 1 januari 1993 is het provinciale wegennet in de provincie Zeeland fors uitgebreid, hetgeen in ieder geval een deel van de toename zou kunnen verklaren.

- Er is een toename van de slachtoffers bij ongevallen buiten de bebouwde kom.

Ten slotte bestaan er ontwikkelingen die ook aanwezig zijn in de rest van Nederland, maar belangrijk genoeg zijn om hier ook te noemen:

- Er is sprake van een sterke toename van het aantal slachtoffers onder bestuurders en inzittenden van zware voertuigen.
- Het aantal slachtoffers bij ongevallen met zwaar verkeer en motoren is toegenomen.
- Het aantal slachtoffers in de leeftijdsklasse 25 t/m 49 jaar is toegenomen.
- De ongevallenregistratie geeft aan dat er een toename is van het aantal slachtoffers in 30 km/uur-gebieden en op wegen met een maximumsnelheid van 100 of 120 km/uur. Wat de 30 km/uur-gebieden betreft wijst de stijging niet op een toename in onveiligheid op deze straten. Immers, er zijn veel meer straten tot 30 km/uur-gebied ingericht. Uit een steekproef van ongevallenformulieren blijkt echter dat de registratie volstrekt onbetrouwbaar is omdat ongevallen waarbij een bromfiets is betrokken, welk voertuig aan een wettelijke snelheidslimiet beneden 50 km/uur gebonden is, zijn geregistreerd als ongevallen op een weg met een snelheidslimiet beneden de 50 km/uur. Het aantal wegen met aan snelheidslimiet van 100 of 120 km/uur is niet toegenomen in Zeeland. De stijging van het aantal slachtoffers op dit type weg lijkt dus wel het gevolg van een verhoogde onveiligheid te zijn.

1.4. Conclusies ten aanzien van de vier Zeeuwse regio's

Uit de analyse waarin de vier Zeeuwse regio's met elkaar worden vergeleken, kan het volgende worden geconcludeerd:

- In Noord-Zeeland valt een groot deel van de slachtoffers (ongeveer 30%) op provinciale wegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur. Vergeleken met de andere regio's vallen er verhoudingsgewijs meer slachtoffers op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 100 km/uur, en juist minder op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom. In Noord-Zeeland vallen relatief weinig slachtoffers onder de fietsers.
- In De Bevelanden is het aandeel slachtoffers op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom het grootst (ongeveer 30%). Er vallen relatief meer slachtoffers op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 120 km/uur (A58), en relatief minder op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een limiet van 80 of 90 km/uur en op waterschapswegen binnen de bebouwde kom.
- Op Walcheren valt de helft van het aantal slachtoffers op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom. Verhoudingsgewijs vallen er meer slachtoffers op wegen binnen de bebouwde kom in beheer bij het Waterschap. Vergeleken met de andere regio's zijn er minder slachtoffers buiten de bebouwde kom. Op Walcheren vallen relatief veel slachtoffers onder fietsers. Terwijl in de overige drie regio's ongeveer de helft van het totaal aantal slachtoffers inzittenden van personenauto's betreft, is dit aandeel op Walcheren veel kleiner.

- Ook in Zeeuwsch-Vlaanderen is het grootste aandeel slachtoffers dat op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom (bijna 30%). Vergeleken met de andere regio's vallen er meer slachtoffers op rijkswegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur en op gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom. Er vallen relatief minder slachtoffers op waterschapswegen en rijkswegen met een maximumsnelheid van 100 km/uur.
- Alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen is het totaal aantal slachtoffers afgenomen vergeleken met de periode 1984-1986; de overige regio's laten juist een toename zien.
- De meeste slachtoffers vallen in Zeeuwsch-Vlaanderen: 31% van het totaal aantal slachtoffers in de provincie Zeeland; daarna volgen Walcheren (28%), De Bevelanden (24%) en Noord-Zeeland (16%).
- Het algehele niveau van de verkeersonveiligheid in de verschillende regio's varieert van 2,9 (op Walcheren) tot 3,6 (in Noord-Zeeland).
- Voor Noord-Zeeland en Walcheren geldt dat de verkeersmorbiditeit in de periode 1991-1993 iets hoger is dan in de periode 1984-1986. In Zeeuwsch-Vlaanderen is de morbiditeit in 1991-1993 iets gedaald ten opzichte van de periode 1984-1986.
- In alle regio's is het aantal slachtoffers onder inzittenden van zware voertuigen toegenomen. Deze toename is het sterkst aanwezig in De Bevelanden en op Walcheren.
- In alle regio's is sprake van een ongunstige ontwikkeling voor provinciale wegen. Deze negatieve ontwikkeling is het sterkst op Walcheren, met een toename van meer dan 50% als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met de periode 1991-1993.

1.5. Doelstellingen

1.5.1. Aantallen slachtoffers

Hoewel zich de laatste paar jaar in Zeeland een afname van het totaal aantal slachtoffers voordoet (van 1.209 in 1991 naar 1.071 in 1993), is het totale aantal slachtoffers over de periode 1991-1993 in Zeeland vergeleken met de periode 1984-1986 met ruim 1% toegenomen.

Dit betekent dat in de jaren negentig het totaal aantal slachtoffers weliswaar afneemt, doch in een mate die onvoldoende is in het licht van de taakstelling -25%. Er zijn aanwijzingen dat een aantal belangrijke verkeersveiligheidsmaatregelen uit het verleden langzamerhand hun maximale effectiviteit hebben bereikt. Ze kunnen daardoor geen grote bijdrage meer leveren aan een verdere vermindering van de verkeersonveiligheid in de toekomst.

De doelstelling is om het totale jaarlijkse aantal slachtoffers in Zeeland tot 2000 alsnog met 25% terug te dringen.

In 1993 waren er in totaal 1.071 verkeersslachtoffers te betreuren in de provincie Zeeland, waarvan 44 verkeersdoden; er moesten 334 verkeersslachtoffers in een ziekenhuis worden opgenomen. In 1985 waren dat er 44 respectievelijk 459. Halverwege de periode 1985-2000 zijn de geregistreerde doden dus nog niet verminderd, terwijl geregistreerde ziekenhuisopnamen met 27% zijn afgenomen.

De afname van het aantal verkeersdoden en ziekenhuisgewonden is in Zeeland geringer dan landelijk, zowel wanneer de periode 1984-1986 als

referentie geldt, alsook wanneer de periode 1988-1990 als referentie geldt. Bovendien had Zeeland al een grote achterstand weg te werken in aandeel overledenen en ziekenhuisgewonden. Is het aantal slachtoffers per 1.000 inwoners gelijk aan dat van Nederland, het aandeel doden en ziekenhuisgewonden in het totaal aantal verkeersslachtoffers is anderhalf keer zo groot.

De doelstelling is om het aandeel verkeersdoden en ziekenhuisgewonden in het totaal aantal verkeersslachtoffers op het niveau van Nederland te brengen. Dit betekent dat dit aandeel in Zeeland met éénderde verlaagd moet worden, bovenop de dalende landelijke trend. Per reizigerskilometer gerekend moet het aantal doden en ziekenhuisgewonden met ongeveer 40% naar beneden.

De doelstelling is alleen te halen bij uitvoering van een grootschalige aanpak van de infrastructuur en educatie volgens de ontwerpprincipes van een duurzaam-veilig verkeers- en vervoerssysteem.

Uitsplitsing naar regio levert wat de slachtofferaantallen betreft het beeld op van een dalende trend in Zeeuwsch-Vlaanderen, terwijl in de drie andere regio's (Walcheren, De Bevelanden en Noord-Zeeland) het totaal aantal slachtoffers ten opzichte van de periode 1984-1986 is toegenomen. Noord-Zeeland, waar de toename van het aantal slachtoffers het grootst was, geeft bovendien geen reductie van het aantal overledenen en ziekenhuisopnamen te zien.

De *ontwikkeling* in de verkeersonveiligheid is dus het meest ongunstig in Noord-Zeeland en het gunstigst in Zeeuwsch-Vlaanderen. Het *huidige aandeel* van de verkeersdoden en ziekenhuisgewonden is in Zeeuwsch-Vlaanderen echter nog wel steeds het hoogst.

De eerste doelstelling naar regio is om het aandeel overledenen en ziekenhuisgewonden in Zeeuwsch-Vlaanderen terug te brengen naar een niveau dat vergelijkbaar is met dat van de rest van de provincie. Dat betekent voor Zeeuwsch-Vlaanderen een vermindering van het aandeel ernstige verkeersslachtoffers met 15%. Ten opzichte van Nederland houdt het een vermindering in van meer dan 40%. Dat is de (sobere uitwerking van de) duurzaam-veilige aanpak, met een beoogde effectuering in 2010.

De tweede doelstelling naar regio is om de negatieve trend voor alle slachtoffers in Noord-Zeeland om te zetten in een trend die vergelijkbaar is met de rest van de provincie. Dat betekent een extra reductie van het aandeel slachtoffers met 5%.

1.5.2. Slachtoffers naar leeftijd

Naar leeftijd is het aantal verkeersslachtoffers per 1.000 inwoners in Zeeland en in Nederland verreweg het grootst onder 16- en 17-jarigen, de leeftijd waarop men voor het eerst bromfiets mag gaan rijden. Daarna is de morbiditeit het grootste onder 18- tot 25-jarigen, de leeftijd waarop men beginnend automobilist is en onder de 13- tot 15-jarigen, de leeftijd waarop men langere tochten op de fiets maakt zonder begeleiding van de ouders. Het aantal slachtoffers onder 13- tot 15-jarigen neemt toe.

De oververtegenwoordiging van de bovenstaande leeftijdsgroepen is het grootst in de twee regio's die om de hoogste prioriteit vragen, Noord-Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen.

Het grote aandeel van de meest ernstige ongevallen in Zeeuwsch-Vlaanderen gaat gepaard met een groter aandeel van slachtoffers onder 16- en 17-jarigen.

Om dit risicoverschil te verminderen, zijn forse inspanningen nodig in de educatie voor jongeren en in het bijzonder in de rijopleiding van bromfietzers en automobilisten. Nivellering van het risicoverschil is niet te voorzien. De ongevallentrend onder ouderen is in Zeeland ongunstig in tegenstelling tot Nederland.

De doelstelling is om de bijzondere grote onveiligheid van jongeren met weinig ervaring op nieuwe voertuigen en in nieuwe verkeerssituaties, extra terug te dringen, vooral in Noord-Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen. Voor ouderen is de doelstelling om de negatieve trend om te zetten in een vermindering van de onveiligheid.

1.5.3. Slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname

Het aandeel van de personenauto-inzittenden in de verkeersonveiligheids-cijfers is in Zeeland hoger dan landelijk. Absoluut gezien is het aantal slachtoffers onder personenauto-inzittenden het grootst, gevolgd door de fietsers en bromfietzers.

Een verklaring voor het absoluut en relatief hoge aandeel van personenauto-inzittenden vormt waarschijnlijk het feit dat een aantal ongevalstypen relatief vaak in Zeeland voorkomt. Zo vallen relatief meer slachtoffers buiten de bebouwde kom. Vooral op wegen met een snelheidslimiet van 80 km/uur is het verschil met Nederland groot. Er zijn tevens verhoudingsgewijs meer enkelvoudige botsingen, meer botsingen tegen obstakels, meer slachtoffers met verkeer in tegengestelde richting en meer ongevallen in een bocht van de weg.

Zeeland heeft meer wegen buiten de bebouwde kom en daarvan zijn er relatief veel met een limiet van 80 km/uur. De ongevalstypen die relatief veel voorkomen zijn kenmerkend voor deze wegcategorie. Dit is juist de wegcategorie met de grootste onveiligheid wat verkeersdoden en ziekenhuisopnamen betreft.

In de duurzaam-veilige aanpak wordt met name voor wegen met een snelheidslimiet van 80 en 50 km/uur een structurele oplossing gezocht.

Deze aanpak is dan ook voor Zeeland hard nodig, nog meer, lijkt het, dan elders in Nederland. Daarnaast vloeien uit het ongevallenonderzoek in West-Zeeuwsch-Vlaanderen diverse aanbevelingen voort voor maatregelen op de korte termijn, zoals inhaalverboden, bermbeveiliging en wegmarkeringen.

In Zeeland vallen relatief minder slachtoffers bij ongevallen met zwaar verkeer en personenauto's als tegenpartij. De bijzondere Zeeuwse problematiek betreft dus vooral de inzittenden van de motorvoertuigen zelf.

Kortom: de sterkere toename van het aantal slachtoffers in Noord-Zeeland hangt samen met een meer dan evenredige toename van het aantal slachtoffers in de personenauto, van het aandeel ongevallen buiten de bebouwde kom, van het aandeel enkelvoudige ongevallen en het aandeel ongevallen in bochten. Op Walcheren zijn overigens relatief meer wegen binnen de bebouwde kom en ligt het aandeel van de fietsers in het aantal slachtoffers hoger.

De doelstelling is om de kans op een ongeval op wegen buiten de bebouwde kom met ruim de helft terug te brengen en hieraan wat de infrastructuur betreft de hoogste prioriteit te geven.

Op Walcheren moeten fietsvoorzieningen een hogere prioriteit krijgen dan in de rest van de provincie.

Het aantal slachtoffers onder fietsers is in Zeeland toegenomen terwijl het landelijk is afgenomen.

De doelstelling is om de relatief ongunstige trend met de fietsers in Zeeland om te buigen naar de landelijke trend. Afgaande op de meest recente trend is een extra reductie tussen 5 en 10% nodig. Dit wordt impliciet gerealiseerd wanneer de doelstellingen van de Vervoerregio Zeeland worden gehaald: 62% minder dodelijke fiets-slachtoffers en 54% minder letselslachtoffers in 2010 ten opzichte van 1986.

Het aantal slachtoffers onder inzittenden van zware voertuigen is op het totaal niet erg groot, maar stijgt aanzienlijk. De toename in Zeeland is groter dan in de rest van Nederland.

Ook het aantal slachtoffers onder motorrijders stijgt sterk, net als landelijk.
De doelstelling is om de toename van het aantal slachtoffers in zware voertuigen en op motoren tot staan te brengen.

In bepaalde gebieden van Zeeland is de betrokkenheid van buitenlanders bij de onveiligheid erg groot. Dit verklaart ook in hoge mate het relatief grote aandeel van ongevallen in het derde kwartaal, het vakantie seizoen.
De doelstelling is om de relatief grote mate van onveiligheid in het derde kwartaal extra te verminderen.

1.5.4. Gedrag

In Zeeland wordt iets vaker dan in de rest van het land alcoholgebruik onder verkeersslachtoffers geconstateerd. Het snelheidsgedrag verschilt niet van het gedrag landelijk. Het gordelgebruik ligt beneden het landelijk gemiddelde, met name buiten de bebouwde kom.

De doelstelling is om het alcoholgebruik onder autobestuurders terug te dringen en het verschil met de landelijke cijfers - in Zeeland ongeveer 15% meer rijders onder invloed dan in de rest van Nederland - op te heffen. Een andere doelstelling is om het gordelgebruik in Zeeland te doen toenemen en de achterstand op het landelijk gemiddelde buiten de bebouwde kom - in Zeeland ruim tien procent minder gordel dragers dan in de rest van Nederland - in te halen.

2. Analyse van de verkeersonveiligheid in Zeeland

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de SWOV-verkeersveiligheidsanalyse die de onveiligheid in het onderzoeksgebied, in dit geval de provincie Zeeland, vergelijkt met die in een referentiegebied, in dit geval de rest van Nederland. De analyse is gebaseerd op de SWOV-analyse voor gemeenten (SWOVAGEM), en enigszins aangepast voor toepassing op de provincie Zeeland.

Voor de analyse is gebruik gemaakt van de gegevens over het aantal verkeersslachtoffers in de provincie Zeeland, die door de Regionale Directie Rijkswaterstaat Zeeland ter beschikking zijn gesteld. Deze gegevens zijn afkomstig van de Directie Basisgegevens van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat (AVV-BG). Dit is de voormalige Dienst Verkeersongevallenregistratie VOR.

De analyse is uitgevoerd op aantallen *slachtoffers*. Gegevens over aantallen verkeersongevallen zijn niet in dit hoofdstuk opgenomen. Dit sluit aan bij het landelijke beleid, dat de aandachtsgebieden vooral beoogt vast te stellen op basis van aantallen slachtoffers. Wanneer de aandachtsgebieden eenmaal zijn vastgesteld dan zal bij een volgende analyse naar het ontstaan van ongevallen wel gebruik moeten worden gemaakt van de kenmerken van deze ongevallen.

Bij de analyse zijn de meeste kenmerken betrokken uit het AVV-BG-bestand. Bij de meeste kenmerken is het aantal klassen vrij groot, wat zou kunnen leiden tot te kleine aantallen voor de analyse. In verband hiermee is voor deze analyse het aantal klassen zodanig beperkt dat met een minimum aan klassen het maximum aan informatie wordt behouden.

De analyse heeft betrekking op de periode 1984 tot en met 1993, waarbij de gegevens over 1991 tot en met 1993 vergeleken zijn met die over de periode 1984 tot en met 1986. Er zijn dus steeds drie jaren bij elkaar gevoegd om niet te zeer afhankelijk te zijn van incidentele jaarlijkse fluctuaties. In de tabellen die zijn opgenomen in de *Bijlagen* worden zowel de gegevens vermeld over de afzonderlijke jaren als over de twee genoemde jaargroepen: 1984 tot en met 1986 en 1991 tot en met 1993. De eerste periode is de referentie voor de taakstelling om in het jaar 2000 het aantal slachtoffers met 25% terug te hebben gebracht. Omdat de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid in Zeeland in de tussentijd een duidelijk piek bleek te vertonen, wordt voor de niet uitgesplitste slachtoffergegevens ook naar de recente trend gekeken.

De volgende toetsen zijn uitgevoerd (door middel van de zogenaamde chi-kwadraat-toets (χ^2):

- *Verdelingen*: voor elk kenmerk is getoetst of de verdeling van de aantallen slachtoffers over de klassen van dat kenmerk in de provincie Zeeland anders is dan in het referentiegebied, de rest van Nederland. De aantallen slachtoffers zijn gesommeerd over de laatste drie jaren.
- *Ontwikkelingen*: voor elke klasse van een kenmerk is getoetst of er tussen de provincie Zeeland en de rest van Nederland een verschil in ontwikkeling is. De aantallen slachtoffers van de laatste drie jaren zijn daartoe vergeleken met een voorperiode van drie jaar (1984 t/m 1986).

In de tekst zullen alleen de 'belangrijkste' verschillen worden behandeld, hetgeen neerkomt op de verschillen die met bovengenoemde toetsen statistisch significant bleken. De tabellen zijn te vinden in *Bijlage B*.

2.1. Resultaten

2.1.1. Ernst letsel

Meer slachtoffers met ernstig of dodelijk letsel

Het aandeel overleden of in een ziekenhuis opgenomen slachtoffers is in Zeeland groter dan in de rest van Nederland. In Zeeland vormt het aandeel ernstig gewonden 39% van het totaal aantal slachtoffers, terwijl dit aandeel 26% is in de rest van Nederland. Van alle slachtoffers is het aandeel van degenen die worden vervoerd naar een ziekenhuis, maar vermoedelijk niet worden opgenomen in Zeeland, relatief klein: 16% tegen 40% in de rest van Nederland. En het aandeel slachtoffers met 'overig' (=licht) letsel is juist weer groter dan in de rest van Nederland (45% in Zeeland tegen 33% in de rest van Nederland).

Hoewel zich de laatste paar jaar in Zeeland een daling van het totaal aantal slachtoffers voordoet (van 1.209 in 1991 naar 1.071 in 1993), is het totale aantal slachtoffers over de periode 1991-1993 in Zeeland vergeleken met de periode 1984-1986 met ruim 1% toegenomen, terwijl dit aantal in de rest van Nederland juist met bijna 5% is afgenomen. Wat het totaal aantal slachtoffers betreft is de ontwikkeling in de verkeersonveiligheid in Zeeland dus ongunstiger vergeleken met die in de rest van Nederland. Ten opzichte van de jaren 1988-1990 is het totaal aantal slachtoffers in Zeeland echter met 10% afgenomen, tegenover in Nederland 5%. Meer recent is de trend in Zeeland dus wel gunstiger.

Sinds 1984-1986 is het aantal slachtoffers dat is vervoerd maar vermoedelijk niet opgenomen, teruggelopen (-49%) en het aantal overleden of ziekenhuisgewonden nam af met 14%. Het aantal slachtoffers met 'overig letsel' is juist meer dan verdubbeld (+104%). De afname van het aantal overleden of ziekenhuisgewonden is in Zeeland minder sterk dan in Nederland, de afname van het aantal vervoerde maar niet opgenomen slachtoffers is sterker in Zeeland.

Bij de beoordeling van deze gegevens wordt er overigens van uitgegaan dat de praktijk van de ongevallenregistratie door de politie en die van het vervoer van slachtoffers naar een ziekenhuis in de loop van de jaren niet zijn veranderd. De cijfers geven echter reden om aan te nemen dat zich daarin wel veranderingen hebben voorgedaan. Deze veranderingen verklaren deel de reductie van het aantal ziekenhuisopnamen.

Zie ook de *Tabellen B.2.a, B.2.b en B.2.c* in *Bijlage B*, p. 2.

2.1.2. Morbiditeit

Vooral toename verkeersslachtoffers in de leeftijdsklassen 13 t/m 15 jaar en 60 jaar en ouder

Het totaal aantal verkeersslachtoffers per jaar per 1.000 inwoners (de verkeersmorbiditeit) bedraagt over 1991-1993 gemiddeld 3,1 in Zeeland tegen

3,2 in de rest van Nederland. Het algehele niveau van de verkeersonveiligheid in Zeeland onderscheidt zich daarmee nauwelijks van dat in de rest van Nederland. In de afgelopen jaren is de morbiditeit in Zeeland niet veranderd; in de rest van het land trad er een daling op van 3,5 naar 3,2. Overigens zijn deze cijfers moeilijk te interpreteren, omdat het aantal inwoners geen directe relatie hoeft te hebben met het aantal verkeersslachtoffers. De inwoners zullen niet voor al het verkeer verantwoordelijk zijn en niet alle slachtoffers behoren tot de inwoners. Uit de morbiditeitsgegevens blijkt dat het totaal aantal verkeersslachtoffers per 1.000 inwoners per jaar nauwelijks verschilt van dat in de rest van Nederland, maar van dit aantal bestaat een groter deel uit overleden personen en ernstig gewonden (zie vorige paragraaf).

De situatie is verreweg het ongunstigst voor de leeftijdsklasse 16 t/m 17 jaar (morbiditeit 14,0). Er is sprake geweest van een positieve ontwikkeling sinds 1984-1986 in Zeeland, toen de morbiditeit voor deze leeftijdsklasse nog 14,9 was. Dit terwijl het cijfer voor deze leeftijdsklasse in de rest van Nederland juist iets omhoog ging (van 14,3 naar 14,4). De verkeersmorbiditeit voor de leeftijdsklasse 13 t/m 15 jaar is in Zeeland toegenomen van 3,0 in de periode 1984-1986 naar 4,4 in de periode 1991-1993; deze toename is sterker dan die in de rest van Nederland (toename van 4,0 naar 4,3). Ook de morbiditeit voor de leeftijdsklasse 25 t/m 39 jaar is iets sterker toegenomen in Zeeland (van 2,6 naar 3,2) dan in de rest van Nederland (van 2,9 naar 3,2). De morbiditeit voor de leeftijdsklasse van 60 jaar en ouder is in Zeeland toegenomen van 1,9 naar 2,1 terwijl in de rest van Nederland sprake is van een afname (van 2,5 naar 2,2).

Zie ook *Tabel B.1 in Bijlage B*, p.1.

2.1.3. *Wijze verkeersdeelname*

In Zeeland meer slachtoffers in personenauto's en minder onder voetgangers en fietsers

De verdeling van de slachtoffers naar de wijze van deelname aan het verkeer wijkt in Zeeland enigszins af van die in de rest van Nederland. Het aandeel slachtoffers onder de inzittenden van personenauto's (bestuurders en passagiers) is met 45% van het totaal 20% meer terwijl het aandeel slachtoffers onder voetgangers éénderde minder is dan in de rest van Nederland. Ook vallen er relatief minder slachtoffers onder de fietsers.

Het cijfer voor bestuurders en inzittenden van zware voertuigen is vergeleken met de periode 1984-1986 flink hoger: een toename van 82 slachtoffers naar 144 in de periode 1991-1993. Zowel in Zeeland als in de rest van Nederland is sprake van een toename in deze categorie. Als beide perioden met elkaar worden vergeleken is er in Zeeland, in tegenstelling tot de rest van Nederland, sprake van een toename van het aantal slachtoffers onder de fietsers (van 655 naar 698). Ook is het cijfer voor personenauto-inzittenden in Zeeland licht gegroeid, terwijl dat in de rest van Nederland niet zo is.

Zie ook de *Tabellen B.3.a, B.3.b en B.3.c in Bijlage B*, p. 3 en 4.

2.1.4. *Tegenpartij slachtoffer*

Meer slachtoffers bij enkelvoudige botsingen

In Zeeland vallen relatief meer slachtoffers bij enkelvoudige botsingen (zonder tegenpartij). Slachtoffers die vallen bij enkelvoudige botsingen vormen in Zeeland 26% van het totaal, terwijl dit aandeel in de rest van Nederland 19% is. Aan de andere kant zijn er in vergelijking met de rest van Nederland minder slachtoffers die vallen bij ongevallen met zwaar verkeer (20% minder) en personenauto's (11% minder) als tegenpartij.

In het algemeen is in de periode 1991-1993 sprake van een toename van slachtoffers bij ongevallen met zwaar verkeer, fietsers en motoren ten opzichte van de periode 1984-1986. In Zeeland is het aantal slachtoffers bij ongevallen met fietsers nog iets meer toegenomen dan in de rest van Nederland. Ook is er in Zeeland een lichte toename van het aantal slachtoffers dat valt bij enkelvoudige botsingen, terwijl in de rest van Nederland juist sprake is van een afname als de perioden 1984-1986 en 1991-1993 met elkaar worden vergeleken.

Zie ook de *Tabellen B.4.a, B.4.b en B.4.c in Bijlage B*, p. 5 en 6.

2.1.5. *Leeftijdsklasse*

Meeste slachtoffers onder 18- tot 39-jarigen

De meeste slachtoffers, in Zeeland zowel als in de rest van Nederland, vallen onder de 18- t/m 24-jarigen en de 25- t/m 39-jarigen (tezamen ongeveer 46% van de slachtoffers).

Er zijn weinig verschillen in ontwikkeling als Zeeland en de rest van Nederland met elkaar worden vergeleken. In het algemeen is een ongunstige ontwikkeling te zien voor de 25- t/m 39-jarigen en de 40- t/m 49-jarigen, terwijl de ontwikkeling voor de jongere leeftijdsklassen (t/m 24 jaar, met uitzondering van de 13- t/m 15-jarigen) gunstig te noemen is vergeleken met de periode 1984-1986. Ook is in Zeeland een toename te zien van het aantal slachtoffers van 60 jaar en ouder (vgl. § 2.1.1).

Zie ook de *Tabellen B.5.a, B.5.b en B.5.c in Bijlage B*, p. 7 en 8.

2.1.6. *Wijze van verkeersdeelname en leeftijd*

In Zeeland voor alle leeftijdsklassen minder voetgangers en meer personenauto-inzittenden onder de slachtoffers

Reeds eerder is opgemerkt dat het aandeel voetgangers onder de slachtoffers kleiner is dan in de rest van Nederland en het aandeel personenauto-inzittenden groter. Als wijze van verkeersdeelname en leeftijd gecombineerd worden dan blijkt dat voor alle leeftijdsklassen onder de voetgangers en inzittenden van personenauto's geldt. Het aandeel fietsers onder de slachtoffers is iets kleiner in Zeeland als vergeleken wordt met dat in de rest van Nederland. Dat geldt voor de leeftijdsklassen 0 t/m 15 en 16 t/m 59 jaar; er vallen relatief iets meer slachtoffers onder de fietsers van 60 jaar en ouder.

Voor zowel Zeeland als de rest van Nederland geldt dat sprake is van een positieve ontwikkeling voor de wat jongere leeftijdsklassen¹, ongeacht wijze van verkeersdeelname, als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met 1991-1993. Aan de andere kant is sprake van een ongunstige ontwikkeling voor de auto-inzittenden vanaf 25 jaar. Verder is in Zeeland sprake van een ongunstige ontwikkeling voor fietsers vanaf 16 jaar.

Zie ook *Tabellen B.6.a, B.6.b en B.6.c in Bijlage B*, p. 9 t/m 11.

2.1.7. Alcoholgebruik betrokken bestuurders

Rijden onder invloed wat groter probleem dan elders

In Zeeland wordt bij 8% van alle slachtoffers alcoholgebruik van één van de betrokken bestuurders geconstateerd; dat is wat vaker dan in de rest van Nederland (7%). Er wordt - in lijn hiermee - minder vaak 'geen alcohol' geconstateerd dan in de rest van Nederland. Veel vaker dan in de rest van Nederland wordt dit kenmerk als 'onbekend' geregistreerd.

Het is uit de gegevens niet goed af te leiden of er nu sprake is van een toename of afname van rijden onder invloed als de perioden 1984-1986 en 1991-1993 met elkaar worden vergeleken: er is zowel een afname in ongevallen waarbij wel als waarbij geen alcohol werd geconstateerd. Daarbij is het aantal slachtoffers van wie niet bekend is of er bij het ongeval alcoholgebruik in het spel was erg groot (26% in Zeeland, 19% in de rest van Nederland). Bovendien is dit cijfer vergeleken met de periode 1984-1986 enorm toegenomen (was 9%) - zelfs nog meer dan in de rest van Nederland (was 11%) - hetgeen een zorgelijke ontwikkeling in de verkeersongevallenregistratie genoemd kan worden.

Zie ook de *Tabellen B.8.a, B.8.b en B.8.c in Bijlage B*, p. 13.

2.1.8. Wegbeheerder

Toename aantal slachtoffers op provinciale en rijkswegen

De grootste groep slachtoffers (48%) valt in Zeeland op wegen die in beheer zijn bij een gemeente. Dit aandeel is echter veel kleiner dan dat in de rest van Nederland (75%). Vergeleken met de rest van Nederland vallen er veel meer slachtoffers op provinciale wegen (29% tegenover 13% in de rest van Nederland) en op rijkswegen (18% tegenover 11% in de rest van Nederland). Het aandeel slachtoffers dat valt op 'overige' wegen (in beheer bij waterschappen) is veel groter dan in de rest van Nederland (5% tegen 1%).

Op provinciale wegen in Zeeland is een aanzienlijke toename te zien van het aantal slachtoffers als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met de periode 1991-1993. Sinds 1 januari 1993 is het provinciale wegennet in de provincie Zeeland fors uitgebreid, hetgeen in ieder geval een deel van de

¹ Met uitzondering van de 13- tot en met 15-jarigen, maar dat is door een samenvoeging van de categorieën 0 tot en met 12 jaar en 13 tot en met 15 jaar niet zichtbaar in de tabellen behorende bij deze paragraaf.

toename zou kunnen verklaren. Daar staat een afname tegenover van het aantal slachtoffers op wegen in beheer bij waterschappen en gemeenten. Deze laatste categorieën zijn in de rest van Nederland niet of nauwelijks afgenomen. In Zeeland is ten opzichte van de periode 1984-1986 in de periode 1991-1993 een lichte toename te zien van het aantal slachtoffers dat valt bij ongevallen op rijkswegen, terwijl in de rest van Nederland juist sprake is van een afname.

Zie ook de *Tabellen B.9.a, B.9.b en B.9.c* in *Bijlage B*, p. 14.

2.1.9. *Plaats ongeval naar bebouwde kom*

Meeste slachtoffers vallen bij ongevallen buiten de bebouwde kom

In Zeeland vallen, in vergelijking met de rest van Nederland, veel minder slachtoffers bij ongevallen binnen de bebouwde kom en (dus) veel meer erbuiten. Bijna zes op de tien slachtoffers in Zeeland valt bij ongevallen buiten de bebouwde kom (34% in de rest van Nederland). Ruim vier op de tien slachtoffers in Zeeland valt bij ongevallen binnen de bebouwde kom (66% in de rest van Nederland).

In de periode 1991-1993 is vergeleken met de periode 1984-1986 sprake van een toename van het aantal slachtoffers bij ongevallen buiten de bebouwde kom; deze toename is in Zeeland nog iets sterker dan in de rest van Nederland. Daar staat een afname tegenover van het aantal slachtoffers bij ongevallen binnen de bebouwde kom; deze afname is echter iets minder dan die in de rest van Nederland.

Zie ook de *Tabellen B.10.a, B.10.b en B.10.c* in *Bijlage B*, p. 15.

2.1.10. *Maximumsnelheid op plaats ongeval*

Grootste aandeel slachtoffers bij ongevallen op wegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur

Net als in de rest van Nederland valt een groot deel van de slachtoffers op wegen waar de maximumsnelheid 50 km/uur is. Echter, in vergelijking met de rest van Nederland is in Zeeland het aantal slachtoffers op wegen waar de maximumsnelheid 50 km/uur (de gewone stadsstraten) veel geringer (38% in Zeeland tegenover 60% in de rest van Nederland).

In straten met een hogere maximumsnelheid, van 60 of 70 km/uur, van 80 of 90 km/uur of van 100 of 120 km/uur is het aantal slachtoffers juist relatief groot. Dit geldt vooral voor wegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur; het aandeel slachtoffers dat valt op dit soort wegen is bijna twee keer zo groot in Zeeland (42% tegenover 22% in de rest van Nederland).

De tabellen met de maximumsnelheid op de plaats van het ongeval moeten overigens met enige reserve worden beschouwd. De ervaring leert dat de maximumsnelheid vaak onjuist wordt geregistreerd (bij bromfietsongevallen op een gewone weg binnen de bebouwde kom wordt bijvoorbeeld vaak '30 km/uur' genoteerd, omdat de *bromfietser* daar niet harder mag rijden).

Er zijn geen belangrijke verschillen in ontwikkeling. Zowel in Zeeland als in de rest van Nederland is sprake van een behoorlijk grote toename van het aantal slachtoffers dat in 30 km/uur-gebieden en woonerven valt en op wegen met een maximumsnelheid van 100 of 120 km/uur; vergeleken met de periode 1984-1986 is het aantal slachtoffers in deze categorieën met ongeveer 40% toegenomen. Zoals hierboven al aangegeven worden er in de ongevallenregistratie echter veel fouten gemaakt bij het noteren van de maximumsnelheid van de weg. De gegevens over de 30 km/uur-gebieden zijn, in elk geval wat Zeeland betreft, volstrekt onbetrouwbaar, zo is gebleken bij een steekproeftrekking van ongevalsformulieren.

Uit landelijk onderzoek blijkt bovendien dat een duidelijke winst behaald is met de invoering van 30 km/uur-gebieden. In een studie in een 150-tal 30 km/uur-gebieden is een ongevalsreductie van gemiddeld 13% bereikt (Vis en Kaal, 1993).

Vergeleken met de periode 1984-1986 is sprake van een afname in onveiligheid op wegen met een maximumsnelheid van 50 km/uur.

Zie ook de *Tabellen B.11.a, B.11.b en B.11.c* in *Bijlage B*, p. 16 en 17.

2.1.11. *Bebouwde kom, wegbeheerder en maximumsnelheid op plaats ongeval*

Relatief veel slachtoffers op provinciale en rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 80 of 90 km/uur

Als de gegevens die in de voorgaande drie paragrafen werden gepresenteerd en die grotendeels van elkaar afhankelijk zijn met elkaar gecombineerd worden dan ontstaat het volgende beeld:

In lijn met het voorgaande blijkt dat er in Zeeland een relatief groot aantal slachtoffers valt op provinciale en rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 80 of 90 km/uur en een relatief klein aantal op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom.

De meest voor de hand liggende verklaring is dat in Zeeland relatief weinig bebouwing is en Zeeland daardoor relatief veel wegen met een hogere maximumsnelheid heeft vergeleken met de rest van Nederland en relatief veel wegen in beheer bij waterschappen; slachtoffers vallen dan ook, meer dan in de rest van Nederland, juist op deze typen wegen.

In Zeeland is, vergeleken met de periode 1984-1986, sprake van een ongunstige ontwikkeling voor wegen binnen de bebouwde kom die in beheer zijn bij waterschappen; op dit type wegen is het aantal slachtoffers met 30% toegenomen (van 243 in de periode 1984-1986 naar 323 in de periode 1991-1993). Vooral in 1993 blijkt het aantal slachtoffers sterk te zijn toegenomen op dit type wegen. Verder is er sprake van een toename van het aantal slachtoffers op provinciale wegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 80 of 90 km/uur vergeleken met de periode 1984-1986 en een toename op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 100 of 120 km/uur.

Zie ook de *Tabellen B.12.a, B.12.b en B.12.c* in *Bijlage B*, p. 18 en 19.

2.1.12. Wegsituatie plaats ongeval

In Zeeland meer ongevallen in bochten dan elders

De meeste slachtoffers vallen in Zeeland bij ongevallen op kruisingen en rechte weggedeelten (beide 43% van het totaal). Vergeleken met de rest van Nederland vallen er echter relatief minder slachtoffers bij ongevallen op kruispunten. Daarentegen is het aandeel slachtoffers dat valt bij ongevallen in bochten in Zeeland groter dan dat in de rest van Nederland (14% in Zeeland tegen 9% in de rest van Nederland).

Het aantal slachtoffers bij ongevallen op kruispunten is in de periode 1991-1993 groter dan in de periode 1984-1986, terwijl dit aantal in de rest van Nederland juist is afgenomen. Ook het aantal slachtoffers bij ongevallen op rechte weggedeelten is in de periode 1991-1993 in Zeeland groter. Vergeleken met de periode 1984-1986 is in Zeeland in de periode 1991-1993 sprake van een afname van het aantal slachtoffers bij ongevallen in bochten (hoewel het aantal slachtoffers in deze categorie sinds 1991 weer toeneemt).

Zie ook de *Tabellen B.13.a, B.13.b en B.13.c* in *Bijlage B*, p. 20.

2.1.13. Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling

Nauwelijks afname aantal slachtoffers door enkelvoudige ongevallen

In Zeeland vallen relatief veel slachtoffers door enkelvoudige ongevallen of botsingen tegen geparkeerde voertuigen of tegen obstakels; naar verhouding ongeveer 24% hoger dan op grond van een vergelijking met de rest van Nederland mag worden verwacht. Ook is het aantal slachtoffers door ongevallen met verkeer uit tegengestelde richting groter (+13%) vergeleken met de rest van Nederland. Aan de andere kant zijn de aantallen slachtoffers door ongevallen met voetgangers, met verkeer uit dezelfde richting en met kruisend verkeer verhoudingsgewijs wat kleiner.

Vergeleken met de periode 1984-1986 vallen er wat meer slachtoffers bij ongevallen met verkeer uit dezelfde richting. Het aantal slachtoffers bij ongevallen door enkelvoudige ongevallen is in Zeeland nauwelijks afgenomen, terwijl in de rest van Nederland wél sprake is van een duidelijke afname.

Zie ook de *Tabellen B.14.a, B.14.b en B.14.c* in *Bijlage B*, p. 21 en 22.

2.1.14. Kwartaal ongeval

Ongunstige ontwikkeling voor het derde kwartaal

In Zeeland vallen relatief veel slachtoffers in het derde kwartaal: 33% van het totaal terwijl dit aandeel in de rest van Nederland 27% is. In Zeeland vallen relatief wat minder slachtoffers in het vierde kwartaal.

De ontwikkeling voor het vierde kwartaal is gunstig te noemen, vergeleken met de periode 1984-1986 is het aantal slachtoffers in de periode 1991-1993 ongeveer 15% kleiner; een tendens die zich ook in de rest van Nederland voordoet. De ontwikkeling voor het derde kwartaal is daarentegen ongunstig; vergeleken met de periode 1984-1986 is het aantal

slachtoffers toegenomen met 6% terwijl in de rest van Nederland dit aantal juist is afgenomen.

Zie ook de *Tabellen B.15.a, B.15.b en B.15.c* in *Bijlage B*, p. 23.

2.1.15. *Dagsoort ongeval*

Toename van het aantal slachtoffers in het weekeinde

In Zeeland vallen relatief meer slachtoffers in het weekeinde (op zaterdag en zondag); dit aandeel is 31% van het totaal tegenover 25% in de rest van Nederland voor deze dagen. Daar staat - logischerwijs - tegenover dat er in Zeeland relatief minder slachtoffers op werkdagen vallen (69% tegenover 75%).

Vergeleken met de periode 1984-1986 is het aantal slachtoffers dat valt in het weekeinde toegenomen in Zeeland, terwijl dit aantal in de rest van Nederland juist is afgenomen.

Zie ook de *Tabellen B.16.a, B.16.b en B.16.c* in *Bijlage B*, p. 24.

2.1.16. *Weersomstandigheden tijdens ongeval*

Weersomstandigheden steeds vaker als ‘onbekend’ geregistreerd

Ongeveer 70% van het aantal slachtoffers valt als gevolg van ongevallen bij droog weer, een kwart bij regen en overige weersomstandigheden. In Zeeland vallen relatief iets minder slachtoffers bij ‘nat’ weer dan in de rest van Nederland.

Sinds 1984-1986 is sprake van een afname met ongeveer 10% van het aandeel slachtoffers als gevolg van ongevallen bij regen en dergelijke, terwijl eerder sprake is van een toename van het aantal slachtoffers dat valt bij droog weer. In Zeeland wordt deze variabele in vergelijking met de periode 1984-1986 en ook in vergelijking met de tendens in de rest van Nederland, steeds vaker als ‘onbekend’ opgegeven.

Zie ook de *Tabellen B.18.a, B.18.b en B.18.c* in *Bijlage B*, p. 27.

2.1.17. *Overige variabelen*

Enkele variabelen die wel in de analyse zijn opgenomen maar nog niet aan de orde kwamen in dit hoofdstuk, zullen in deze paragraaf kort besproken worden. Het gaat om die variabelen die geen belangrijke verschillen laten zien tussen Zeeland en de rest van Nederland.

Geslacht

Van elke tien slachtoffers zijn er gemiddeld zes van het mannelijk en vier van het vrouwelijk geslacht. Sinds 1984-1986 is er sprake van een lichte toename van het aantal vrouwelijke slachtoffers, terwijl het aantal mannelijke slachtoffers licht daalt.

Zie ook de *Tabellen B.7.a, B.7.b en B.7.c* in *Bijlage B*, p. 12.

Tijdstip ongeval

Ongeveer een kwart van het aantal slachtoffers valt in de spitsen, ongeveer 30% valt in de middaguren. De rest van de slachtoffers valt evenredig verdeeld over de andere tijdstippen van de dag. In Zeeland is sprake van een toename van het aantal slachtoffers dat valt in de ochtend als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met de periode 1991-1993.

Zie ook de *Tabellen B.17.a, B.17.b en B.17.c* in *Bijlage B*, p. 25 en 26.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval

Ongeveer driekwart van de slachtoffers valt bij ongevallen tijdens daglicht, terwijl ongeveer een kwart valt bij schemer of duisternis. In Zeeland wordt deze variabele in vergelijking met de periode 1984-1986 en ook in vergelijking met de tendens in de rest van Nederland, steeds vaker als 'onbekend' opgegeven.

Zie ook de *Tabellen B.19.a, B.19.b en B.19.c* in *Bijlage B*, p. 28.

3. Analyse van de verkeersveiligheid in vier regio's

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de SWOV-verkeersveiligheidsanalyse, die speciaal is aangepast om vier regio's in de provincie Zeeland met elkaar te vergelijken.

Voor een algemene toelichting op de analyse wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

De kleinste selectie-eenheid voor de SWOV-verkeersveiligheidsanalyse is 'gemeente'. De indeling in vier regio's is dan ook gebaseerd op gemeentegrenzen en op kaart ingetekend in *Bijlage D*.

De vier regio's bestaan uit de volgende gemeenten:

1. *Noord-Zeeland*: Brouwershaven, Bruinisse, Duiveland, Middel-
schouwen, Westerschouwen, Zierikzee, Sint Philipsland en Tholen;
2. *De Bevelanden*: Reimerswaal, Kortgene, Wissenkerke, Borssele, Goes
en Kapelle;
3. *Walcheren*: Mariekerke, Middelburg, Veere, Vlissingen, Valkenisse,
Westkapelle, Domburg en Arnemuiden;
4. *Zeeuwsch-Vlaanderen*: Oostburg, Sluis, Aardenburg, Terneuzen, Sas
van Gent, Axel, Hontenisse en Hulst.

Aangezien een vergelijking tussen vier regio's een grote hoeveelheid onderlinge verschillen oplevert, is het ondoenlijk om alle afwijkingen in de tekst te noemen. Dat zou de overzichtelijkheid niet ten goede komen. Bovendien zijn de aantallen slachtoffers per klasse door de opdeling in regio's soms erg klein, waardoor een afwijking gemakkelijk op een toevallige fluctuatie kan berusten. Daarom zullen in de resultaten-sectie alleen de belangrijkste verschillen tussen regio's in de tekst worden vermeld.

3.2. Resultaten

3.2.1. *Ernst letsel*

Alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen totaal aantal slachtoffers afgenomen sinds 1984-1986

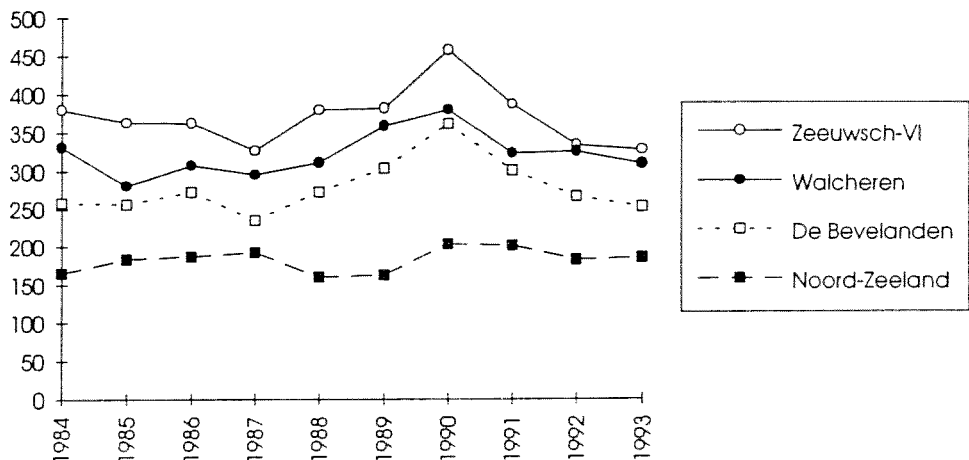
De meeste slachtoffers vallen in Zeeuwsch-Vlaanderen: 31% van het totaal aantal slachtoffers in de provincie Zeeland; daarna volgen Walcheren (28%), De Bevelanden (24%) en Noord-Zeeland (16%). Op Walcheren is het aandeel slachtoffers dat vervoerd is naar een ziekenhuis, maar vermoedelijk niet opgenomen, groter dan in de overige regio's. In diezelfde regio is het aandeel overleden of in een ziekenhuis opgenomen slachtoffers kleiner dan elders. Aan de andere kant is het aandeel overleden of in een ziekenhuis opgenomen slachtoffers in Zeeuwsch-Vlaanderen groter dan elders, terwijl daar het aandeel 'vervoerd, vermoedelijk niet opgenomen' juist weer kleiner is.

Een en ander zou er op kunnen wijzen dat de gemiddelde letselernst voor Zeeuwsch-Vlaanderen relatief groot is tegen een relatief kleinere gemiddelde letselernst voor andere regio's. Echter, het aandeel 'onbekend' voor dit kenmerk verschilt ook aanzienlijk per regio en over de jaren heen. Zelfs zodanig dat aangenomen kan worden dat de verschillen in de ernst van het letsel eerder zijn toe te schrijven aan verschillen in de praktijk van de ongevallenregistratie door de politie en die van het vervoer van slachtoffers naar een ziekenhuis dan aan verschillen in gemiddelde letselernst.

Gemiddeld is het totaal aantal slachtoffers in Zeeland sinds de periode 1984-1986 met ruim 1% toegenomen. Alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen is juist sprake van een afname van het totaal aantal slachtoffers, van 1.105 in de periode 1984-1986 naar 1.044 in de periode 1991-1993 (-5,5%). Noord-Zeeland geeft een toename te zien van 6% (van 536 slachtoffers naar 568 in de periode 1991-1993). Hoewel de laatste paar jaar een afname van het totaal aantal slachtoffers te zien is in De Bevelanden, is dit aantal in de periode 1991/93 vergeleken met de periode 1984-1986 toch bijna 4% groter (van 786 naar 817 slachtoffers). Ook Walcheren laat een toename zien van bijna 4% ten opzichte van de periode 1984-1986 (van 918 naar 954).

Zie ook de *Tabellen C.2.a, C.2.b en C.2.c in Bijlage C, p. 3-5.*
Zie ook onderstaande figuur.

Ontwikkeling van het totaal aantal verkeersslachtoffers in de periode 1984-1993, naar regio.

3.2.2. Morbiditeit

Verkeersmorbiditeit in Noord-Zeeland relatief groter dan in andere regio's in Zeeland

Het algehele niveau van de verkeersonveiligheid in de verschillende regio's varieert van 2,9 (op Walcheren) tot 3,6 (in Noord-Zeeland). In alle regio's is de situatie verreweg het ongunstigst voor de leeftijdsklasse 16- t/m 17-jarigen. Walcheren is relatief het veiligst voor 16- t/m 17-jarigen (morbiditeit 12,3), terwijl Zeeuwsch-Vlaanderen het onveiligst is voor deze leeftijdsklasse (morbiditeit 17,3).

Voor Noord-Zeeland en Walcheren geldt dat de verkeersmorbiditeit in de periode 1991-1993 iets hoger is dan in de periode 1984-1986. In Zeeuwsch-Vlaanderen is de morbiditeit in 1991-1993 iets afgenomen ten opzichte van de periode 1984-1986.

Zie ook *Tabel C.1* in *Bijlage C*, p. 1-2.

3.2.3. *Wijze verkeersdeelname*

In alle regio's toename van slachtoffers onder inzittenden van zware voertuigen

Op Walcheren vallen relatief veel slachtoffers onder fietsers (31% van het totaal); in Noord-Zeeland juist relatief weinig (14%). Terwijl in de overige drie regio's ongeveer de helft van het totaal aantal slachtoffers inzittenden van personenauto's betreft, is dit aandeel op Walcheren veel kleiner (31%).

In alle regio's is, vergeleken met de periode 1984-1986, sprake van een toename in het aantal slachtoffers onder bestuurders en inzittenden van zware voertuigen. Deze toename is het sterkst aanwezig in De Bevelanden en op Walcheren.

Zie ook de *Tabellen C.3.a, C.3.b* en *C.3.c* in *Bijlage C*, p. 6-8.

3.2.4. *Wijze van verkeersdeelname en leeftijd*

Op Walcheren meer en in Noord-Zeeland minder slachtoffers onder 16- t/m 59-jarige fietsers

Al eerder is opgemerkt dat het aandeel fietsers onder de slachtoffers op Walcheren groter en in Noord-Zeeland juist kleiner is dan in de overige regio's in Zeeland. Als wijze van verkeersdeelname en leeftijd gecombineerd worden, dan blijkt dit vooral op te gaan voor de 16 t/m 59-jarige fietsers.

Ook werd reeds opgemerkt dat op Walcheren het aandeel slachtoffers onder inzittenden van personenauto's kleiner is dan in de overige regio's; dit geldt vooral de 'midden'-leeftijden (van 25 t/m 59 jaar).

In het algemeen is sprake van een positieve ontwikkeling voor de wat jongere leeftijdsklassen (met uitzondering van de 13- t/m 15-jarigen), ongeacht wijze van verkeersdeelname, als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met 1991-1993. Voor de wat oudere leeftijdsklassen geldt over het algemeen een negatieve ontwikkeling.

Zie ook de *Tabellen C.6.a, C.6.b* en *C.6.c* in *Bijlage C*, p. 16-19.

3.2.5. *Wegbeheerder*

In alle regio's ongunstige ontwikkeling voor provinciale wegen

Op Walcheren vallen de meeste slachtoffers bij ongevallen op gemeentelijke wegen, 57%. In Noord-Zeeland is het aandeel slachtoffers dat valt op gemeentelijke wegen het kleinst, 33%. In Zeeuwsch-Vlaanderen vallen relatief veel slachtoffers bij ongevallen op rijkswegen. In de regio's

Noord-Zeeland en De Bevelanden vallen relatief veel slachtoffers op provinciale wegen. Op Walcheren vallen verhoudingsgewijs veel slachtoffers op 'overige' wegen (in beheer bij een waterschap).

In drie van de vier regio's is sprake van een behoorlijke toename (meer dan 20%) van het aantal slachtoffers dat valt bij ongevallen op rijkswegen. Alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen is het aantal slachtoffers op rijkswegen in de periode 1991-1993 afgenomen vergeleken met de periode 1984-1986. In alle regio's is sprake van een sterk negatieve ontwikkeling voor het aantal slachtoffers dat valt op provinciale wegen. Deze negatieve ontwikkeling is het sterkst op Walcheren, met een toename van meer dan 50% als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met de periode 1991-1993.

Zie ook de *Tabellen C.9.a, C.9.b en C.9.c* in *Bijlage C*, p. 28-30.

3.2.6. *Plaats ongeval naar bebouwde kom*

Alleen op Walcheren meer dan de helft van de slachtoffers binnen de bebouwde kom

In de meeste regio's valt de meerderheid van de slachtoffers bij ongevallen op wegen buiten de bebouwde kom; in Noord-Zeeland zelfs 76%. Alleen op Walcheren valt meer dan de helft (63%) van het aantal slachtoffers op wegen binnen de bebouwde kom.

Als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met de periode 1991-1993 is in alle regio's een negatieve ontwikkeling te zien van het aantal slachtoffers buiten de bebouwde kom. Deze negatieve ontwikkeling is naar verhouding het sterkst in Noord-Zeeland. In De Bevelanden en op Walcheren is sprake van een toename van het aantal slachtoffers dat valt bij ongevallen op wegen zowel binnen als buiten de bebouwde kom als de periode 1991-1993 vergeleken wordt met 1984-1986. Alleen in Noord-Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen is sprake van een afname op wegen binnen de bebouwde kom.

Zie ook de *Tabellen C.10.a, C.10.b en C.10.c* in *Bijlage C*, p. 31-33.

3.2.7. *Maximumsnelheid op plaats ongeval*

Verschillen tussen Walcheren en overig Zeeland

In Noord-Zeeland, Zeeuwsch-Vlaanderen en De Bevelanden vallen de meeste slachtoffers bij ongevallen op wegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur, gevolgd door wegen waar een maximumsnelheid van 50 km/uur geldt. Het omgekeerde beeld is te zien op Walcheren. In deze regio valt meer dan de helft van de slachtoffers bij ongevallen op wegen waar een maximumsnelheid van 50 km/uur is, terwijl er relatief weinig slachtoffers op wegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur vallen. In de regio's Noord-Zeeland en De Bevelanden vormen slachtoffers bij ongevallen op wegen met een maximumsnelheid van 100 of 120 km/uur een veel groter aandeel dan in de andere twee regio's.

In alle regio's is volgens de registratie sprake van een toename van het aantal slachtoffers dat valt in 30 km/uur-gebieden en op woonerven als de

periode 1991-1993 vergeleken wordt met de periode 1984-1986. Maar zoals eerder aangegeven zijn deze gegevens onbetrouwbaar als gevolg van registratiefouten.

In drie van de vier regio's is sprake van een toename van het aantal slachtoffers op wegen met een maximumsnelheid van 100 of 120 km/uur; alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen is juist sprake van een afname als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met 1991-1993.

Verder valt op dat op Walcheren sprake is van een relatief sterke toename van het aantal slachtoffers op wegen met een maximumsnelheid van 60 of 70 km/uur als de beide perioden met elkaar worden vergeleken.

Zie ook de *Tabellen C.11.a, C.11.b en C.11.c in Bijlage C*, p. 34-36.

3.2.8. *Bebouwde kom, wegbeheerder en maximumsnelheid op plaats ongeval*

Op basis van de gecombineerde gegevens uit de voorgaande paragrafen kunnen de vier regio's als volgt gekarakteriseerd worden:

In *Noord-Zeeland* valt een groot deel van de slachtoffers (ongeveer 30%) op provinciale wegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur. Vergeleken met de andere regio's vallen er verhoudingsgewijs meer slachtoffers op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 100 km/uur, en juist minder op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom.

In *De Bevelanden* is het aandeel slachtoffers op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom het grootst (ongeveer 30%). Er vallen relatief meer slachtoffers op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 120 km/uur (A58), en relatief minder op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een limiet van 80 of 90 km/uur en op waterschapswegen binnen de bebouwde kom.

Op *Walcheren* valt de helft van het aantal slachtoffers op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom. Verhoudingsgewijs vallen er meer slachtoffers op wegen binnen de bebouwde kom in beheer bij het Wegschap. Vergeleken met de andere regio's zijn er minder slachtoffers buiten de bebouwde kom.

Ook in *Zeeuwsch-Vlaanderen* is het grootste aandeel slachtoffers dat op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom (bijna 30%). Vergeleken met de andere regio's vallen er meer slachtoffers op rijkswegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur en op gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom. Er vallen relatief minder slachtoffers op waterschapswegen en rijkswegen met een maximumsnelheid van 100 km/uur.

Een en ander geeft natuurlijk ook aan dat bepaalde typen wegen veel of juist weinig voorkomen in bepaalde regio's.

Zie ook de *Tabellen C.12.a, C.12.b en C.12.c in Bijlage C*, p. 37-39.

3.2.9. *Overige variabelen*

Enkele variabelen die wel in de analyse zijn opgenomen maar nog niet aan de orde kwamen in dit hoofdstuk, zullen in deze paragraaf kort

besproken worden. Het gaat om die variabelen die geen belangrijke verschillen laten zien tussen de vier Zeeuwse regio's.

Tegenpartij slachtoffer

In alle regio's is het aandeel slachtoffers bij ongevallen tegen een personenauto's het grootst (bijna de helft van het totaal); er zijn nauwelijks verschillen tussen regio's. Daarna volgt in alle regio's het aandeel enkelvoudige botsingen (zonder tegenpartij); dit aandeel is relatief het grootst in Noord-Zeeland.

Zie ook de *Tabellen C.4.a, C.4.b en C.4.c* in *Bijlage C*, p. 9-11.

Leeftijdsklasse

Voor alle regio's geldt dat de meeste slachtoffers vallen onder de 18- tot 39-jarigen. In het algemeen is een ongunstige ontwikkeling te zien voor de wat oudere leeftijdsklassen vanaf 25 jaar, terwijl de ontwikkeling voor de jongere leeftijdsklassen (t/m 24 jaar, met uitzondering van de leeftijdsklasse t/m 15 jaar) gunstig te noemen is als de periode 1991-1993 vergeleken wordt met 1984-1986.

Zie ook de *Tabellen C.5.a, C.5.b en C.5.c* in *Bijlage C*, p. 12-14.

Geslacht

Er zijn geen belangrijke verschillen tussen de regio's geconstateerd voor dit kenmerk. In alle regio's zijn van elke tien slachtoffers zijn er ongeveer zes van het mannelijk en vier van het vrouwelijk geslacht.

Zie ook de *Tabellen C.7.a, C.7.b en C.7.c* in *Bijlage C*, p. 22-24.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders

Er zijn geen belangrijke verschillen tussen de regio's geconstateerd voor dit kenmerk. In alle regio's wordt bij ongeveer 8% van alle slachtoffers alcoholgebruik van één van de betrokken bestuurders geconstateerd. Een zorgelijke ontwikkeling is dat in vrijwel alle regio's sprake is van een aanzienlijke toename van het aantal gevallen waarbij niet bekend is of er bij het ongeval alcohol in het spel was.

Zie ook de *Tabellen C.8.a, C.8.b en C.8.c* in *Bijlage C*, p. 25-27.

Wegsituatie plaats ongeval

In alle regio's valt gemiddeld ongeveer 85% van het aantal slachtoffers gelijkmatig verdeeld over ongevallen op kruispunten en rechte wegvakken en ongeveer 15% in bochten. In Noord-Zeeland en De Bevelanden is sprake van een toename van het aantal slachtoffers bij ongevallen in bochten als de periode 1991-1993 vergeleken wordt met de periode 1984-1986, terwijl in de andere twee regio's juist sprake is van een afname.

Zie ook de *Tabellen C.13.a, C.13.b en C.13.c* in *Bijlage C*, p. 40-42.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling

In alle regio's is het percentage slachtoffers bij enkelvoudige (of obstakel) ongevallen ongeveer 25-30%. Ongeveer een vijfde deel van de slachtoffers valt in elk van de volgende categorieën: door ongevallen met verkeer uit dezelfde richting, uit tegengestelde richting of kruisend verkeer. En ongeveer 5% van de slachtoffers valt door ongevallen met voetgangers. Er zijn geen duidelijke verschillen in ontwikkeling.

Zie ook de *Tabellen C.14.a, C.14.b en C.14.c* in *Bijlage C*, p. 43-45.

Kwartaal ongeval

In alle regio's in Zeeland valt in het tweede en vierde kwartaal ongeveer een kwart van de slachtoffers; het aantal in het eerste kwartaal is in alle regio's steeds kleiner dan een kwart, terwijl het aandeel in het derde kwartaal ongeveer éénderde van het totaal betreft.

Zie ook de *Tabellen C.15.a, C.15.b en C.15.c* in *Bijlage C*, p. 46-48.

Dagsoort ongeval

Ongeveer tweederde van de slachtoffers valt op werkdagen (maandag t/m vrijdag), éénderde in het weekeinde (zaterdag en zondag). Er zijn geen belangrijke verschillen tussen de regio's.

Zie ook de *Tabellen C.16.a, C.16.b en C.16.c* in *Bijlage C*, p. 49-51.

Tijdstip ongeval

Gemiddeld valt ongeveer een derde van het aantal slachtoffers in de middag, ongeveer een kwart in de spitsen, en ongeveer éénvijfde in de ochtend. In de avond en nacht valt tezamen ongeveer een kwart van de slachtoffers. Er zijn nauwelijks verschillen tussen regio's.

Zie ook de *Tabellen C.17.a, C.17.b en C.17.c* in *Bijlage C*, p. 52-54.

Weersomstandigheden tijdens ongeval

Er zijn geen belangrijke verschillen tussen de regio's geconstateerd voor dit kenmerk. In alle regio's valt ongeveer driekwart van het aantal slachtoffers bij ongevallen bij droog weer en een kwart bij regen en overige weersomstandigheden. Er is sprake van een afname van het aantal slachtoffers bij 'nat' weer in Zeeuwsch-Vlaanderen als de periode 1984-1986 wordt vergeleken met de periode 1991-1993.

Zie ook de *Tabellen C.18.a, C.18.b en C.18.c* in *Bijlage C*, p. 55-57.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval

Ook wat dit kenmerk betreft zijn geen belangrijke verschillen tussen de regio's geconstateerd. Ongeveer 75% van de slachtoffers valt bij ongevallen tijdens daglicht, terwijl ongeveer 25% valt bij schemer of duisternis.

Zie ook de *Tabellen C.19.a, C.19.b en C.19.c* in *Bijlage C*, p. 58-60.

4. Conclusies en doelstellingen

In dit hoofdstuk worden eerst de belangrijkste resultaten gegeven uit eerder onderzoek. Daarna worden de belangrijkste conclusies uit de analyses van de hoofdstukken 2 en 3 puntsgewijs gekoppeld aan de resultaten van ander onderzoek. Ten slotte worden conclusies getrokken met daaraan meteen verbonden doelstellingen voor het toekomstige meerjarenbeleid.

4.1. Vergelijking met voorgaand onderzoek

De SWOV heeft eerder de verkeersonveiligheid in Zeeland vergeleken met overig Nederland (Janssen, 1991). De periode 1984-1986 werd toen vergeleken met de periode 1987-1989. Er was toen een geringe afname van het aantal slachtoffers in Zeeland, die minder groot was dan landelijk (1 versus 7%), terwijl ook het aantal verkeersdoden minder sterk leek af te nemen.

Uit het actuele onderzoek blijkt dat die negatieve afwijking nog versterkt doorzette in 1990, maar dat zich daarna een daling van het aantal slachtoffers heeft ingezet die sterker was dan landelijk. Die daling is zoals gemeld nog onvoldoende om het beeld van 1991-1993 ten opzichte van 1984-1986 er voor Zeeland gunstiger uit te laten zien dan voor Nederland.

De toename die in dit rapport is geconstateerd op een reeks van ongevalskenmerken, werd in het vorige rapport nog niet geconstateerd. Dat betekent dat de ongunstige en van Nederland afwijkende trends zoals die met betrekking tot fietsers, 13- tot 15-jarigen en ouderen, en het aantal slachtoffers op rijkswegen, het aantal slachtoffers in het derde kwartaal respectievelijk het aantal slachtoffers in het weekeinde, nieuwe fenomenen zijn.

In een verkeersongevallenanalyse van Zeeuwsch-Vlaanderen (Blommaert & Willekes, 1992) bleek dat de afloop van de verkeersongevallen ernstiger is in het westen dan in het oosten, onder andere van de enkelvoudige ongevallen. Op zeventien zogenoemde 'black spots' werd 40% van de dodelijke slachtoffers geregistreerd. Een kwart van alle ongevallen werd op negentien relatief korte wegvakken in planwegen en zestien kwartaire wegen geconstateerd. Er is dus sprake van een zekere concentratie.

Wanneer plaatselijke infrastructurele oplossingen worden nagestreefd moeten zij wel uiteindelijk in een duurzaam-veilige opzet passen. Politie-toezicht is van belang om gevaarlijk gedrag met name in deze onveilige gebieden terug te dringen. Op de lange termijn zouden infrastructurele maatregelen en educatie de noodzaak van dit toezicht moeten verminderen.

Verder is vastgesteld dat in enkele gemeenten buitenlanders voor om en nabij de helft de ongevalsbetrokkenen zijn.

De SWOV heeft de provincies in Nederland vergeleken ten aanzien van verkeersrisico's (Poppe, 1993). De omvang van de onveiligheid is in verband gebracht met de omvang van de mobiliteit.

Hieruit kwam naar voren dat het aantal verkeersdoden per miljard reizigerskilometers in Zeeland 75% groter is dan in geheel Nederland.

Van auto-inzittenden is het risico *meer* dan twee keer zo groot en van voetgangers *bijna* twee keer zo groot. Het risico om in een ziekenhuis te worden opgenomen is eveneens aanmerkelijk groter, ook al is het verschil wat minder.

Bij twee vervoerswijzen, de vrachtauto en de motor, is in Nederland en ook Zeeland sprake van een duidelijke toename van de verkeersonveiligheid (Noordzij, 1994)

Gegevens uit het BeleidsInformatieSysteem (BIS) dat de SWOV in beheer heeft, wijzen er op dat het snelheidsgedrag in Zeeland niet afwijkt van de rest van het land. Er worden evenveel overtredingen gemaakt als gemiddeld.

Het gebruik van autogordels is bekend tot in 1992. Ten opzichte van een jaar eerder had Zeeland zijn achterstand binnen de bebouwde kom meer dan goedgemaakt. Buiten de bebouwde kom was het draagpercentage echter 70% tegen 79% landelijk. Dat is een belangrijk gegeven, gezien het relatief grote aantal ongevallen in de provincie buiten de bebouwde kom met zeer ernstige afloop.

Uit het onderzoek naar rijden onder invloed dat in 1994 is uitgevoerd, blijkt dat de provincie hier ongunstig scoort ten opzichte van de rest van Nederland, hoewel het verschil niet statistisch significant was. Maar ook in het aandeel ongevallen waarbij alcoholgebruik is geconstateerd, scoort Zeeland iets ongunstiger, zodat een ongunstige afwijking gevreesd mag worden.

In opdracht van het ROVZ heeft de SWOV een in 1992 onderzoek uitgevoerd naar ongevallen met ernstige afloop op traveren buiten de bebouwde kom in Zeeuws-Vlaanderen (Hagenzieker en Noordzij, 1992). Dit gebeurde aan de hand van de processen-verbaal en de ongevallen-registratieformulieren.

De grootste groep ongevallen had als kenmerk dat een personen- of bestelauto van de eigen rijstrook of baan raakt, vaak in een bocht naar links, waarbij de auto eerst rechts van de weg afraakt en de bestuurder door tegen te sturen weer de weg opkomt en doorschiet links van de weg. Te weinig aandacht voor de rijtaak, waarbij alcohol of vermoeidheid mee kunnen spelen, lijkt een belangrijke verklarende factor.

Bermbeveiligingsconstructies, voorzieningen aan het wegdek, wegmarkeringen en bochtensignalering komen als maatregel in aanmerking naast politietoezicht op alcoholgebruik en te hoge snelheid. Verder moet in de rijopleiding meer aandacht worden besteed aan het beheersen van het voertuig wanneer men van de weg afraakt.

Het type botsing dat als tweede het meest voorkomt betreft ongevallen op kruisingen met motorvoertuigen. Hierbij waren relatief veel ouderen bij betrokken. Het voorrangskarakter zou door infrastructurele aanpassingen kunnen worden verduidelijkt, terwijl voor ouderen deelname aan seniorenritten zijn aan te bevelen.

Voor ongevallen met fietsers en bromfietzers, de derde categorie botsingen, lijken met name maatregelen nodig waarmee automobilisten en fietsers/bromfietzers beter op elkaar kunnen anticiperen.

Traffic Test heeft van haar jaarlijkse PROV-enquête een analyse over de jaren 1990-1993 van Zeeland uitgevoerd.

De PROV-enquête laat onder andere zien waar de betrokkenheid bij verkeersonveiligheid onder inwoners van Zeeland met name naar uitgaat. Over snelheid en agressief gedrag blijkt het meest te worden gesproken door de verkeersdeelnemers. De aanpak van het fileprobleem, de aanleg van fietspaden, verkeerslessen op school en verkeersvoorlichting worden belangrijk geacht. Minder nodig dan overige Nederlanders vindt men bromfiets op de rijbaan, verbetering van de rijopleiding en intensivering van de handhaving. Men moet bij deze gegevens overigens stilstaan bij het feit dat een antwoord de ene keer betrekking kan hebben op de persoon zelf en de andere keer op andere weggebruikers, met voorbijgaan van de eigen verantwoordelijkheid van de ondervraagde.

De voor Zeeland gerapporteerde rij snelheden liggen lager dan elders in Nederland. Maar voorzover er uit ander onderzoek meetgegevens zijn, wordt er niet een gunstige afwijking van snelheden geconstateerd.

Dezelfde conclusies gelden voor gordelgebruik en voor rijden onder invloed. Het gerapporteerde gordelgebruik is in Zeeland gelijk aan dat in Nederland, terwijl het feitelijk buiten de bebouwde kom duidelijk geringer is. Het percentage Zeeuwen dat rijden onder invloed voor zichzelf ondenkbaar acht, is kleiner dan in Nederland, maar uit gedragsmetingen en ongevalse gegevens komt juist een relatief ongunstig beeld naar voren.

De kans om bij een auto-ongeval betrokken te raken per miljoen kilometer is volgens de enquête in Zeeland kleiner dan in Nederland, terwijl het aantal geconstateerde slachtoffers per miljoen kilometer in Zeeland iets groter is dan in Nederland. De enig mogelijke verklaring is dat niet-Zeeuwen zich duidelijk onveiliger in Zeeland gedragen dan Zeeuwen.

4.2. Belangrijkste resultaten

In deze paragraaf worden de belangrijkste resultaten uit de analyse waarin de verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland wordt vergeleken met de rest van Nederland op een rij gezet.

- In Zeeland worden relatief meer ernstig gewonde slachtoffers (overleden of in het ziekenhuis opgenomen) geregistreerd, terwijl het totaal aantal verkeersslachtoffers (uitgaande van morbiditeitscijfers) vergelijkbaar is met dat in de rest van Nederland. De verkeersongevallen in Zeeland hebben dus een ernstiger afloop te hebben dan elders in Nederland.
- Er vallen in Zeeland relatief meer slachtoffers onder inzittenden van personenauto's (bestuurders en passagiers) en juist minder onder voetgangers en fietsers.
- Verhoudingsgewijs zijn er meer slachtoffers die bij enkelvoudige botsingen vallen.
- Er wordt relatief vaker alcoholgebruik bij slachtoffers geregistreerd. Dit gegeven wordt bevestigd door onderzoek naar Rij- en drinkgewoonten in de provincie Zeeland (zie Matthijssen, 1994).
- In Zeeland vallen relatief meer slachtoffers op provinciale, rijks- en 'overige' (water- en wegschaps) wegen en minder op gemeentelijke wegen.
- Verhoudingsgewijs zijn er in Zeeland meer slachtoffers bij ongevallen buiten de bebouwde kom en - dus - minder binnen de bebouwde kom.

Hiermee hangt samen dat er relatief meer slachtoffers vallen bij ongevallen op wegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur en juist minder op wegen met een maximumsnelheid van 50 km/uur.

- Er zijn relatief veel slachtoffers bij ongevallen in bochten en relatief weinig bij ongevallen op kruispunten. Ook vallen er verhoudingsgewijs veel slachtoffers door enkelvoudige ongevallen of botsingen met geparkeerde voertuigen of tegen obstakels, en door ongevallen met verkeer uit tegengestelde richting.
- Ten slotte worden er in Zeeland verhoudingsgewijs meer slachtoffers geregistreerd in het derde kwartaal en in het weekeinde, en vallen er relatief weinig slachtoffers bij regen.

4.3. Conclusies ten aanzien van de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid

Met betrekking tot de *ontwikkeling* van de verkeersonveiligheid kan op basis van een vergelijking van de periode 1984-1986 met de periode 1991-1993 het volgende worden geconcludeerd voor de provincie Zeeland (deze ontwikkelingen zijn *niet* aanwezig in de rest van Nederland):

- Het aantal slachtoffers onder fietsers is in Zeeland toegenomen.
- Er is sprake van een lichte toename van de slachtoffers onder personenauto-inzittenden.
- Het aantal slachtoffers bij enkelvoudige botsingen is toegenomen.
- Er is een toename van de slachtoffers in de leeftijdsklassen 13 t/m 15 jaar en 60 jaar en ouder.
- In Zeeland is het aantal slachtoffers bij ongevallen op rijkswegen toegenomen, terwijl het aantal slachtoffers op gemeentelijke en 'overige' wegen (water- en wegschapswegen) is afgenomen.
- Er is sprake van een toename van het aantal slachtoffers op kruispunten, een toename van het aantal slachtoffers door enkelvoudige ongevallen en door ongevallen met verkeer uit dezelfde richting.
- De aantallen slachtoffers in het derde kwartaal en in het weekeinde zijn toegenomen.
- Er is sprake van een toename van de registratie van weers- en lichtomstandigheden als 'onbekend'.

4.4. Overige ontwikkelingen

Verder is er een aantal ontwikkelingen geconstateerd die ook aanwezig zijn in de rest van Nederland, maar in Zeeland (veel) sterker:

- Er is sprake van een afname in registratie van ernstig gewonde slachtoffers en naar het ziekenhuis vervoerde slachtoffers, en een toename van 'overig letsel'. Een probleem bij het interpreteren van deze gegevens is dat de praktijk van de ongevallenregistratie door de politie en die van het vervoer van slachtoffers naar een ziekenhuis in de loop van de jaren zijn veranderd.
- Het aantal slachtoffers bij ongevallen met fietsers is toegenomen.
- Het aandeel 'onbekend' bij de registratie van alcoholgebruik is toegenomen.
- In Zeeland is het aantal slachtoffers bij ongevallen op provinciale wegen toegenomen. Sinds 1 januari 1993 is het provinciale wegennet in de provincie Zeeland fors uitgebreid, hetgeen in ieder geval een deel van de toename zou kunnen verklaren.

- Er is een toename van de slachtoffers bij ongevallen buiten de bebouwde kom.

Ten slotte bestaan er ontwikkelingen die ook aanwezig zijn in de rest van Nederland, maar belangrijk genoeg zijn om hier ook te noemen:

- Er is sprake van een sterke toename van het aantal slachtoffers onder bestuurders en inzittenden van zware voertuigen.
- Het aantal slachtoffers bij ongevallen met zwaar verkeer en motoren is toegenomen.
- Het aantal slachtoffers in de leeftijdsklasse 25 t/m 49 jaar is toegenomen.
- De ongevallenregistratie geeft aan dat er een toename is van het aantal slachtoffers in 30 km/uur-gebieden en op wegen met een maximumsnelheid van 100 of 120 km/uur. Wat de 30 km/uur-gebieden betreft wijst de stijging niet op een toename in onveiligheid op deze straten. Immers, er zijn veel meer straten tot 30 km/uur-gebied ingericht. Uit een steekproef van ongevallenformulieren blijkt echter dat de registratie volstrekt onbetrouwbaar is omdat ongevallen waarbij een bromfiets is betrokken, welk voertuig aan een wettelijke snelheidslimiet beneden 50 km/uur gebonden is, zijn geregistreerd als ongevallen op een weg met een snelheidslimiet beneden de 50 km/uur. Het aantal wegen met een snelheidslimiet van 100 of 120 km/uur is niet toegenomen in Zeeland. De stijging van het aantal slachtoffers op dit type weg lijkt dus wel het gevolg van een verhoogde onveiligheid te zijn.

4.5. Conclusies ten aanzien van de vier Zeeuwse regio's

Uit de analyse waarin de vier Zeeuwse regio's met elkaar worden vergeleken, kan het volgende worden geconcludeerd:

- In Noord-Zeeland valt een groot deel van de slachtoffers (ongeveer 30%) op provinciale wegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur. Vergeleken met de andere regio's vallen er verhoudingsgewijs meer slachtoffers op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 100 km/uur, en juist minder op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom. In Noord-Zeeland vallen relatief weinig slachtoffers onder de fietsers.
- In De Bevelanden is het aandeel slachtoffers op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom het grootst (ongeveer 30%). Er vallen relatief meer slachtoffers op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 120 km/uur (A58), en relatief minder op rijkswegen buiten de bebouwde kom met een limiet van 80 of 90 km/uur en op waterschapswegen binnen de bebouwde kom.
- Op Walcheren valt de helft van het aantal slachtoffers op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom. Verhoudingsgewijs vallen er meer slachtoffers op wegen binnen de bebouwde kom in beheer bij het Wegschap. Vergeleken met de andere regio's zijn er minder slachtoffers buiten de bebouwde kom. Op Walcheren vallen relatief veel slachtoffers onder fietsers. Terwijl in de overige drie regio's ongeveer de helft van het totaal aantal slachtoffers inzittenden van personenauto's betreft, is dit aandeel op Walcheren veel kleiner.

- Ook in Zeeuwsch-Vlaanderen is het grootste aandeel slachtoffers dat op gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom (bijna 30%). Vergelijken met de andere regio's vallen er meer slachtoffers op rijkswegen met een maximumsnelheid van 80 (of 90) km/uur en op gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom. Er vallen relatief minder slachtoffers op waterschapswegen en rijkswegen met een maximumsnelheid van 100 km/uur.
- Alleen in Zeeuwsch-Vlaanderen is het totaal aantal slachtoffers afgenomen vergeleken met de periode 1984-1986; de overige regio's laten juist een toename zien.
- De meeste slachtoffers vallen in Zeeuwsch-Vlaanderen: 31% van het totaal aantal slachtoffers in de provincie Zeeland; daarna volgen Walcheren (28%), De Bevelanden (24%) en Noord-Zeeland (16%).
- Het algehele niveau van de verkeersonveiligheid in de verschillende regio's varieert van 2,9 (op Walcheren) tot 3,6 (in Noord-Zeeland).
- Voor Noord-Zeeland en Walcheren geldt dat de verkeersmorbiditeit in de periode 1991-1993 iets hoger is dan in de periode 1984-1986. In Zeeuwsch-Vlaanderen is de morbiditeit in 1991-1993 iets gedaald ten opzichte van de periode 1984-1986.
- In alle regio's is het aantal slachtoffers onder inzittenden van zware voertuigen toegenomen. Deze toename is het sterkst aanwezig in De Bevelanden en op Walcheren.
- In alle regio's is sprake van een ongunstige ontwikkeling voor provinciale wegen. Deze negatieve ontwikkeling is het sterkst op Walcheren, met een toename van meer dan 50% als de periode 1984-1986 vergeleken wordt met de periode 1991-1993.

4.6. Conclusies en doelstellingen

De doelstellingen worden in deze paragraaf vastgesteld op basis van de analyses die gemaakt zijn van de verkeersonveiligheid. Ze worden gespecificeerd naar ongevalstypen voor de gehele provincie Zeeland en naar de vier regio's binnen de provincie.

In de eerste plaats wordt gerefereerd aan landelijke taakstellingen voor het verkeersveiligheidsbeleid die in Zeeland zijn overgenomen.

In de tweede plaats wordt gelet op effecten die verwacht mogen worden van bepaalde beleidsmaatregelen ter verbetering van de bestaande situatie.

In de derde plaats wordt gekeken naar ongunstige afwijkingen van de verkeersveiligheid in Zeeland ten opzichte van geheel Nederland. Tussen regio's onderling zijn er ook enkele belangrijke verschillen. De doelstellingen zijn er tevens op gericht om deze ongunstige afwijkingen weg te nemen.

In het verdere verloop van het onderzoek zullen de partners in het ROVZ en de Vervoerregio moeten aangeven aan welke doelstellingen zij de hoogste prioriteit geven en zal duidelijk worden op welke termijn de inspanningen die men bereid is te leveren, de doelstellingen haalbaar maken. Pas dan kan worden aangegeven welke doelstellingen met het meerjarenplan tot 2000 worden nagestreefd.

De doelstellingen worden in dit rapport geformuleerd in termen van vermindering van het aantal slachtoffers. De beleidsstrategie die vervolgens

zal worden opgesteld, zal gericht worden op deze doelstellingen. Deze beleidsstrategie zal naderhand worden uitgewerkt naar maatregelpakketten, en er zal een uitwerking van doelstellingen plaatsvinden naar verkeersgedrag en naar 'procesdoelen', dat wil zeggen inspanningen die verricht moeten worden om de verkeersonveiligheid terug te dringen (zie Wittink, 1995b).

4.6.1. Aantallen slachtoffers

Hoewel zich de laatste paar jaar in Zeeland een afname van het totaal aantal slachtoffers voordoet (van 1.209 in 1991 naar 1.071 in 1993), is het totale aantal slachtoffers over de periode 1991-1993 in Zeeland vergeleken met de periode 1984-1986 met ruim 1% toegenomen.

Dit betekent dat in de jaren negentig het totaal aantal slachtoffers weliswaar afneemt, doch in een mate die onvoldoende is in het licht van de taakstelling -25%. Er zijn aanwijzingen dat een aantal belangrijke verkeersveiligheidsmaatregelen uit het verleden langzamerhand hun maximale effectiviteit hebben bereikt. Ze kunnen daardoor geen grote bijdrage meer leveren aan een verdere vermindering van de verkeersonveiligheid in de toekomst.

De doelstelling is om het totale jaarlijkse aantal slachtoffers in Zeeland tot 2000 alsnog met 25% terug te dringen.

In 1993 waren er in totaal 1.071 verkeersslachtoffers te betreuren in de provincie Zeeland, waarvan 44 verkeersdoden; er moesten 334 verkeersslachtoffers in een ziekenhuis worden opgenomen. In 1985 waren dat er 44 respectievelijk 459. Halverwege de periode 1985-2000 zijn de geregistreerde doden dus nog niet verminderd, terwijl geregistreerde ziekenhuisopnamen met 27% zijn afgenomen.

De afname van het aantal verkeersdoden en ziekenhuisgewonden is in Zeeland geringer dan landelijk, zowel wanneer de periode 1984-1986 als referentie geldt, alsook wanneer de periode 1988-1990 als referentie geldt. Bovendien had Zeeland al een grote achterstand weg te werken in aandeel overledenen en ziekenhuisgewonden. Is het aantal slachtoffers per 1.000 inwoners gelijk aan dat van Nederland, het aandeel doden en ziekenhuisgewonden in het totaal aantal verkeersslachtoffers is anderhalf keer zo groot.

De doelstelling is om het aandeel verkeersdoden en ziekenhuisgewonden in het totaal aantal verkeersslachtoffers op het niveau van Nederland te brengen. Dit betekent dat dit aandeel in Zeeland met één derde verlaagd moet worden, bovenop de dalende landelijke trend. Per reizigerskilometer gerekend moet het aantal doden en ziekenhuisgewonden met ongeveer 40% naar beneden.

De doelstelling is alleen te halen bij uitvoering van een grootschalige aanpak van de infrastructuur en educatie volgens de ontwerpprincipes van een duurzaam-veilig verkeers- en vervoerssysteem.

Uitsplitsing naar regio levert wat de slachtofferaantallen betreft het beeld op van een dalende trend in Zeeuwsch-Vlaanderen, terwijl in de drie andere regio's (Walcheren, De Bevelanden en Noord-Zeeland) het totaal aantal slachtoffers ten opzichte van de periode 1984-1986 is toegenomen. Noord-Zeeland, waar de toename van het aantal slachtoffers het grootst was, geeft bovendien geen reductie van het aantal overledenen en ziekenhuisopnamen te zien.

De *ontwikkeling* in de verkeersonveiligheid is dus het meest ongunstig in Noord-Zeeland en het gunstigst in Zeeuwsch-Vlaanderen. Het *huidige aandeel* van de verkeersdoden en ziekenhuisgewonden is in Zeeuwsch-Vlaanderen echter nog wel steeds het hoogst.

De eerste doelstelling naar regio is om het aandeel overledenen en ziekenhuisgewonden in Zeeuwsch-Vlaanderen terug te brengen naar een niveau dat vergelijkbaar is met dat van de rest van de provincie. Dat betekent voor Zeeuwsch-Vlaanderen een vermindering van het aandeel ernstige verkeersslachtoffers met 15%. Ten opzichte van Nederland houdt het een vermindering in van meer dan 40%. Dat is de (sobere uitwerking van de) duurzaam-veilige aanpak, met een beoogde effectuering in 2010.

De tweede doelstelling naar regio is om de negatieve trend voor alle slachtoffers in Noord-Zeeland om te zetten in een trend die vergelijkbaar is met de rest van de provincie. Dat betekent een extra reductie van het aandeel slachtoffers met 5%.

4.6.2. Slachtoffers naar leeftijd

Naar leeftijd is het aantal verkeersslachtoffers per 1.000 inwoners in Zeeland en in Nederland verreweg het grootst onder 16- en 17-jarigen, de leeftijd waarop men voor het eerst bromfiets mag gaan rijden. Daarna is de morbiditeit het grootste onder 18- tot 25-jarigen, de leeftijd waarop men beginnend automobilist is en onder de 13- tot 15-jarigen, de leeftijd waarop men langere tochten op de fiets maakt zonder begeleiding van de ouders. Het aantal slachtoffers onder 13- tot 15-jarigen neemt toe.

De oververtegenwoordiging van de bovenstaande leeftijdsgroepen is het grootst in de twee regio's die om de hoogste prioriteit vragen, Noord-Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen.

Het grote aandeel van de meest ernstige ongevallen in Zeeuwsch-Vlaanderen gaat gepaard met een groter aandeel van slachtoffers onder 16- en 17-jarigen.

Om dit risicoverschil te verminderen, zijn forse inspanningen nodig in de educatie voor jongeren en in het bijzonder in de rijopleiding van bromfietzers en automobilisten. Nivellering van het risicoverschil is niet te voorzien. De ongevallentrend onder ouderen is in Zeeland ongunstig in tegenstelling tot Nederland.

De doelstelling is om de bijzondere grote onveiligheid van jongeren met weinig ervaring op nieuwe voertuigen en in nieuwe verkeerssituaties, extra terug te dringen, vooral in Noord-Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen.

Voor ouderen is de doelstelling om de negatieve trend om te zetten in een vermindering van de onveiligheid.

4.6.3. Slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname

Het aandeel van de personenauto-inzittenden in de verkeersonveiligheids-cijfers is in Zeeland hoger dan landelijk. Absoluut gezien is het aantal slachtoffers onder personenauto-inzittenden het grootst, gevolgd door de fietsers en bromfietzers.

Een verklaring voor het absoluut en relatief hoge aandeel van personenauto-inzittenden vormt waarschijnlijk het feit dat een aantal ongevalstypen relatief vaak in Zeeland voorkomt. Zo vallen relatief meer slachtoffers buiten de bebouwde kom. Vooral op wegen met een snelheidslimiet van 80 km/uur is het verschil met Nederland groot. Er zijn tevens verhoudingsgewijs meer enkelvoudige botsingen, meer botsingen

tegen obstakels, meer slachtoffers met verkeer in tegengestelde richting en meer ongevallen in een bocht van de weg.

Zeeland heeft meer wegen buiten de bebouwde kom en daarvan zijn er relatief veel met een limiet van 80 km/uur. De ongevalstypen die relatief veel voorkomen zijn kenmerkend voor deze wegcategorie. Dit is juist de wegcategorie met de grootste onveiligheid wat verkeersdoden en ziekenhuisopnamen betreft.

In de duurzaam-veilige aanpak wordt met name voor wegen met een snelheidslimiet van 80 en 50 km/uur een structurele oplossing gezocht.

Deze aanpak is dan ook voor Zeeland hard nodig, nog meer, lijkt het, dan elders in Nederland. Daarnaast vloeien uit het ongevallenonderzoek in West-Zeeuwsch-Vlaanderen diverse aanbevelingen voort voor maatregelen op de korte termijn, zoals inhaalverboden, bermbeveiliging en wegmarkeringen.

In Zeeland vallen relatief minder slachtoffers bij ongevallen met zwaar verkeer en personenauto's als tegenpartij. De bijzondere Zeeuwse problematiek betreft dus vooral de inzittenden van de motorvoertuigen zelf.

Kortom: de sterkere toename van het aantal slachtoffers in Noord-Zeeland hangt samen met een meer dan evenredige toename van het aantal slachtoffers in de personenauto, van het aandeel ongevallen buiten de bebouwde kom, van het aandeel enkelvoudige ongevallen en het aandeel ongevallen in bochten. Op Walcheren zijn overigens relatief meer wegen binnen de bebouwde kom en ligt het aandeel van de fietsers in het aantal slachtoffers hoger.

De doelstelling is om de kans op een ongeval op wegen buiten de bebouwde kom met ruim de helft terug te brengen en hieraan wat de infrastructuur betreft de hoogste prioriteit te geven.

Op Walcheren moeten fietsvoorzieningen een hogere prioriteit krijgen dan in de rest van de provincie.

Het aantal slachtoffers onder fietsers is in Zeeland toegenomen terwijl het landelijk is afgenomen.

De doelstelling is om de relatief ongunstige trend met de fietsers in Zeeland om te buigen naar de landelijke trend. Afgaande op de meest recente trend is een extra reductie tussen 5 en 10% nodig. Dit wordt impliciet gerealiseerd wanneer de doelstellingen van de Vervoerregio Zeeland worden gehaald: 62% minder dodelijke fietsersslachtoffers en 54% minder letselslachtoffers in 2010 ten opzichte van 1986.

Het aantal slachtoffers onder inzittenden van zware voertuigen is op het totaal niet erg groot, maar stijgt aanzienlijk. De toename in Zeeland is groter dan in de rest van Nederland.

Ook het aantal slachtoffers onder motorrijders stijgt sterk, net als landelijk.
De doelstelling is om de toename van het aantal slachtoffers in zware voertuigen en op motoren tot staan te brengen.

In bepaalde gebieden van Zeeland is de betrokkenheid van buitenlanders bij de onveiligheid erg groot. Dit verklaart ook in hoge mate het relatief grote aandeel van ongevallen in het derde kwartaal, het vakantieseizoen.
De doelstelling is om de relatief grote mate van onveiligheid in het derde kwartaal extra te verminderen.

4.6.4. Gedrag

In Zeeland wordt iets vaker dan in de rest van het land alcoholgebruik onder verkeersslachtoffers geconstateerd. Het snelheidsgedrag verschilt niet van het gedrag landelijk. Het gordelgebruik ligt beneden het landelijk gemiddelde, met name buiten de bebouwde kom.

De doelstelling is om het alcoholgebruik onder autobestuurders terug te dringen en het verschil met de landelijke cijfers - in Zeeland ongeveer 15% meer rijders onder invloed dan in de rest van Nederland - op te heffen. Een andere doelstelling is om het gordelgebruik in Zeeland te doen toenemen en de achterstand op het landelijk gemiddelde buiten de bebouwde kom - in Zeeland ruim tien procent minder gordel dragers dan in de rest van Nederland - in te halen.

4.7. Nadere analyses

Een aantal ontwikkelingen in Zeeland roept vragen op die in deze analyse niet konden worden beantwoord. Aanbevolen wordt om na te gaan of er op deze punten behoefte bestaat aan nader onderzoek.

- Er is in Zeeland sprake van een toename van fietsslachtoffers, die groter is dan elders in het land. De vraag is wat de oorzaak hiervan is. Het is van groot belang om hier een beter beeld van te krijgen, temeer omdat in een duurzaam-veilige aanpak aparte aandacht nodig is voor fietsvoorzieningen. De uitgangspunten voor scheiding van snel- en langzaam verkeer zijn weliswaar bekend, maar de verdere invulling van de fietsinfrastructuur is onderwerp van studie en debat en moet bovendien deels regionaal invulling krijgen.
- Er is in het gehele land sprake van een sterke toename van ongevallen met zwaar verkeer. Dit vraagt dan ook een landelijke aanpak, maar ook hier zal een regionale invulling, met een afweging met de economische belangen, nodig zijn.
- Ten slotte is het aan te bevelen om de ontwikkelingen in Zeeland bij te houden, ook in vergelijking met de rest van Nederland. Het toewerken naar een duurzaam-veilig verkeerssysteem vereist evaluatie, uiteraard om te toetsen of de doelstellingen voor het beleid gehaald worden en ook om te bezien welke aanvullende maatregelen nodig blijven.

Literatuur

Dienst Verkeersongevallenregistratie VOR (1992a). *Overzicht verkeersonveiligheid provincie Zeeland en regio Zeeuwsch-Vlaanderen 1987-1991*. VOR, Heerlen.

Dienst Verkeersongevallenregistratie VOR (1992b). *Overzicht verkeersonveiligheid provincie Zeeland en regio Walcheren 1987-1991*. VOR, Heerlen.

Dienst Verkeersongevallenregistratie VOR (1992c). *Overzicht verkeersonveiligheid provincie Zeeland en regio De Bevelanden 1987-1991*. VOR, Heerlen.

Dienst Verkeersongevallenregistratie VOR (1992d). *Overzicht verkeersonveiligheid provincie Zeeland en regio Noord-Zeeland 1987-1991*. VOR, Heerlen.

Hagenzieker, M.P. & Noordzij, P.C. (1992). *Onderzoek naar ongevallen met ernstige afloop in West-Zeeuwsch-Vlaanderen met behulp van processen-verbaal en verkeersongevallenregistratieformulieren*. R-92-34. SWOV, Leidschendam.

Hogeschool Zeeland (1992). *Onderzoek naar het dragen van autogordels in de provincie Zeeland*. Hogeschool Zeeland, Middelburg.

Janssen, S.T.M.C. (1991). *Verkeersonveiligheid in de provincie Zeeland; Een analyse van de ongevallen*. R-91-31. SWOV, Leidschendam.

Noordzij, P.C. (1994). *Verkeersonveiligheid in Nederland 1980 t/m 1993*. R-94-30. SWOV, Leidschendam.

Poppe, F. (1993). *Verkeersrisico's in Nederland I; De cijfers*. R-93-57. SWOV, Leidschendam.

Blommaert, W.J. & Willekes, H. (1992). *Globale verkeersongevallenanalyse voor Zeeuwsch-Vlaanderen*. Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland ROVZ, Middelburg.

Vis, A.A. & Kaal, I. (1993). *De veiligheid van 30 km/uur-gebieden; Een analyse van letselongevallen in 151 heringerichte gebieden in Nederlandse gemeenten*. R-93-17. SWOV, Leidschendam.

Wilbers, P.T. (1994). *PROV Zeeland, een verkeersonveiligheidsanalyse over de jaren 1990 t/m 1993*. TT-94-52, Traffic Test, Veenendaal.

Wittink, R.W. (1995a). *Meerjarenplan van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland en de Vervoerregio Zeeland, fase 2; Strategiebepaling*. R-95-39. SWOV, Leidschendam.

Wittink, R.W. (1995b). *Actieprogramma Verkeersveiligheid Zeeland; Maatregelen van het Meerjarenplan van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland en de Vervoerregio Zeeland*. R-95-40. SWOV, Leidschendam.

Bijlage A t/m D

- A. *Algemene analysegegevens*
- B. *Tabellen analyse Zeeland*
- C. *Tabellen analyse regio's*
- D. *Zeeland: indeling in vier regio's*

Bijlage A. Algemene analysegegevens

Tabel A.1. *De verdeling van de gemeenten in 4 regio's*

CBS-nummer	gemeente
Noord Zeeland	
656	Brouwershaven
657	Bruinisse
662	Duiveland
688	Middenschouwen
712	Sint Philipsland
716	Tholen
725	Westerschouwen
732	Zierikzee
de Bevelanden	
654	Borsele
664	Goes
678	Kapelle
682	Kortgene
703	Reimerswaal
727	Wissenkerke
Walcheren	
649	Armemuiden
660	Domburg
686	Mariekerke
687	Middelburg
717	Veere
718	Vlissingen
720	Valkenisse
726	Westkapelle
Zeeuwsch Vlaanderen	
648	Aardenburg
692	Oostburg
713	Sluis
650	Axel
704	Sas van Gent
715	Terneuzen
675	Hontenisse
677	Hulst

In de bijgevoegde afbeelding is deze indeling op kaart weergegeven.

Tabel A.2. *Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde klassen*

Ernst letsel

- overleden of ziekenhuisopname
- vervoerd, verm. niet opgenomen
- overig letsel
- onbekend

Wijze verkeersdeelname

- personenauto
- zwaar verkeer
- bromfiets
- fiets
- voetganger
- overig

Tegenpartij slachtoffer

- geen tegenpartij (enkelvoudig)
- tegen fiets
- tegen bromfiets
- tegen motor
- tegen personenauto
- tegen zware voertuigen
- overig
- niet in primaire botsing

Leeftijdklasse

- 0 t/m 12 jaar
- 13 t/m 15 jaar
- 16 t/m 17 jaar
- 18 t/m 24 jaar
- 25 t/m 39 jaar
- 40 t/m 49 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 jaar en ouder
- onbekend

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd

- voetganger, 0 t/m 15 jaar
- voetganger, 16 t/m 59 jaar
- voetganger, 60 jaar en ouder
- fiets, 0 t/m 15 jaar
- fiets, 16 t/m 59 jaar
- fiets, 60 jaar en ouder
- bromfiets, 16 t/m 17 jaar
- bromfiets, 18 t/m 24 jaar
- auto, 18 t/m 24 jaar
- auto, 25 t/m 59 jaar
- auto, 60 jaar en ouder
- overig

Geslacht

- mannen
- vrouwen
- onbekend

Alcoholgebruik betrokken bestuurders

- geen alcohol
- wel alcohol

- onbekend
- Wegbeheerder*
- rijkswegen
- provinciale wegen
- gemeentelijke wegen
- overige wegen
- Plaats ongeval naar bebouwde kom*
- binnen bebouwde kom
- buiten bebouwde kom
- Maximum snelheid op plaats ongeval*
- minder dan 50 km/u
- 50 km/u
- 60 of 70 km/u
- 80 of 90 km/u
- 100 of 120 km/u
- onbekend
- Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval*
- binnen, gemeente
- binnen, overig
- buiten, gemeente
- buiten, provincie, 80 of 90 km/h
- buiten, rijk, 80 of 90 km/h
- buiten, rijk, 100 of 120 km/h
- overig
- Wegsituatie plaats ongeval*
- rechte weg
- kruising
- bocht
- Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling*
- eenzijdig, of obstakel (gepark.)
- in zelfde richting
- tegengestelde richting
- kruisend verkeer
- met voetganger
- Kwartaal ongeval*
- 1e kwartaal
- 2e kwartaal
- 3e kwartaal
- 4e kwartaal
- Dagsoort ongeval*
- zaterdag en zondag
- maandag t/m vrijdag
- Tijdstip ongeval*
- spitsen
- ochtend
- middag
- avond
- nacht
- onbekend
- Weersomstandigheden tijdens ongeval*
- droog
- regen en overig
- onbekend

Lichtomstandigheden tijdens ongeval

- daglicht
- schemer of duisternis
- onbekend

Bijlage B. Tabellen analyse Zeeland

Tabel B.1. Verkeersmorbiditeit (verkeersslachtoffers per 1000 inwoners) naar leeftijdklasse over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van CBS- en AVV-BG-gegevens

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
0 t/m 12 jaar	1.4	1.3	1.3	1.3	1.6	1.5	1.7	1.4	1.1	1.2	1.3	1.2
13 t/m 15 jaar	2.8	3.2	3.0	2.7	3.4	3.5	4.4	4.9	4.4	3.9	3.0	4.4
16 t/m 17 jaar	15.3	13.8	15.4	11.2	14.5	14.5	18.1	12.8	14.7	14.5	14.9	14.0
18 t/m 24 jaar	7.9	6.6	7.2	7.0	6.2	7.0	9.3	7.1	6.9	6.4	7.2	6.8
25 t/m 39 jaar	2.5	2.4	2.9	2.4	2.8	3.5	3.5	3.5	3.3	2.9	2.6	3.2
40 t/m 49 jaar	2.4	2.5	2.1	2.5	2.4	2.3	2.4	2.2	2.0	2.4	2.3	2.2
50 t/m 59 jaar	2.3	2.2	2.0	2.1	2.0	2.2	2.6	2.2	1.8	2.3	2.2	2.1
60 jaar en ouder	1.9	2.1	1.8	1.8	2.1	2.2	2.5	2.6	1.8	1.8	1.9	2.1
Totaal	3.2	3.0	3.1	2.9	3.1	3.3	3.9	3.4	3.0	2.9	3.1	3.1
Rest van Nederland												
0 t/m 12 jaar	1.8	1.7	1.6	1.7	1.6	1.6	1.7	1.5	1.5	1.5	1.7	1.5
13 t/m 15 jaar	4.1	3.9	3.9	3.8	3.8	4.3	4.5	4.1	4.4	4.3	4.0	4.3
16 t/m 17 jaar	14.2	13.9	14.8	14.5	14.5	15.3	16.0	14.3	14.6	14.1	14.3	14.4
18 t/m 24 jaar	7.7	7.2	7.4	7.3	7.0	7.2	7.5	6.6	6.7	6.4	7.5	6.6
25 t/m 39 jaar	2.9	2.8	2.9	2.8	2.8	2.9	3.1	3.1	3.1	3.3	2.9	3.2
40 t/m 49 jaar	2.6	2.4	2.6	2.4	2.2	2.3	2.3	2.2	2.3	2.2	2.5	2.2
50 t/m 59 jaar	2.5	2.3	2.3	2.3	2.3	2.4	2.4	2.2	2.2	2.2	2.4	2.2
60 jaar en ouder	2.6	2.4	2.5	2.4	2.3	2.5	2.4	2.1	2.3	2.2	2.5	2.2
Totaal	3.6	3.4	3.5	3.4	3.3	3.5	3.5	3.2	3.2	3.2	3.5	3.2

Tabel B.2.a. Absolute aantallen naar ernst letsel over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
overleden of ziekenhuisopname	505	503	517	414	453	489	507	508	421	378	1525	1307
vervoerd, verm. niet opgenomen	366	320	367	383	356	412	194	193	183	163	1053	539
overig letsel	250	259	240	246	307	303	696	502	497	530	749	1529
onbekend	14	0	4	5	6	1	3	6	2	0	18	8
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
overleden of ziekenhuisopname	16740	15455	15716	15037	14557	14627	14526	12793	12518	12436	47911	37747
vervoerd, verm. niet opgenomen	23984	23279	23951	23568	23055	23482	22870	19803	19018	18074	71214	56895
overig letsel	9270	9552	10389	10629	10271	12110	14011	14101	15961	16736	29211	46798
onbekend	1211	625	546	409	342	385	433	653	761	673	2382	2087
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.2.b. Percentages slachtoffers naar ernst letsel.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
overleden of ziekenhuisopname	44	46	46	40	40	41	36	42	38	35	46	39
vervoerd, verm. niet opgenomen	32	30	33	37	32	34	14	16	17	15	31	16
overig letsel	22	24	21	23	27	25	50	42	45	49	22	45
onbekend	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
overleden of ziekenhuisopname	33	32	31	30	30	29	28	27	26	26	32	26
vervoerd, verm. niet opgenomen	47	48	47	47	48	46	44	42	39	38	47	40
overig letsel	18	20	21	21	21	24	27	30	33	35	19	33
onbekend	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.2.c. Indexcijfers slachtoffers naar ernst letsel.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
overleden of ziekenhuisopname	99	99	102	81	89	96	100	100	83	74	100	86
vervoerd, verm. niet opgenomen	104	91	105	109	101	117	55	55	52	46	100	51
overig letsel	100	104	96	99	123	121	279	201	199	212	100	204
onbekend	233	0	67	83	100	17	50	100	33	0	100	44
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
overleden of ziekenhuisopname	105	97	98	94	91	92	91	87	78	78	100	79
vervoerd, verm. niet opgenomen	101	98	101	99	97	99	96	85	80	76	100	80
overig letsel	95	98	107	109	105	124	144	145	164	172	100	160
onbekend	153	79	69	52	43	48	55	82	96	85	100	88
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.3.a. Absolute aantallen naar wijze verkeersdeelname over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
personenauto	478	495	517	466	473	496	566	576	484	465	1490	1525
zwaar verkeer	29	21	32	34	27	30	43	39	52	53	82	144
bromfiets	268	230	262	225	278	252	322	215	235	195	760	645
fiets	228	229	198	209	239	274	308	259	220	219	655	698
voetganger	81	59	64	61	66	78	69	57	43	60	204	160
overig	51	48	55	53	39	75	92	63	69	79	154	211
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1200	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
personenauto	18500	17985	18647	18622	17378	17415	18543	17369	17855	18937	55132	54161
zwaar verkeer	1258	1380	1502	1615	1636	1716	1869	1864	1866	2001	4140	5731
bromfiets	11433	10847	11881	11734	11722	12044	11995	10046	10034	9315	34161	29395
fiets	12914	12279	12102	11398	11297	13071	12838	11882	11911	11413	37295	35206
voetganger	4524	4177	4221	4125	4046	4041	4025	3553	3546	3228	12922	10327
overig	2576	2243	2249	2149	2146	2317	2570	2636	3046	3025	7068	8707
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.3.b. Percentages slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
personenauto	42	46	46	44	42	41	40	48	44	43	45	45
zwaar verkeer	3	2	3	3	2	2	3	3	5	5	2	4
bromfiets	24	21	23	21	25	21	23	18	21	18	23	19
fiets	20	21	18	20	21	23	22	21	20	20	20	21
voetganger	7	5	6	6	6	6	5	5	4	6	6	5
overig	4	4	5	5	3	6	7	5	6	7	5	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
personenauto	36	37	37	38	36	34	36	37	37	40	37	38
zwaar verkeer	2	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3	4
bromfiets	22	22	23	24	24	24	23	21	21	19	23	20
fiets	25	25	24	23	23	26	25	25	25	24	25	25
voetganger	9	9	8	8	8	8	8	8	7	7	9	7
overig	5	5	4	4	4	5	5	6	6	6	5	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.3.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
personenauto	96	100	104	94	95	100	114	116	97	94	100	102
zwaar verkeer	106	77	117	124	99	110	157	143	190	194	100	176
bromfiets	106	91	103	89	110	99	127	85	93	77	100	85
fiets	104	105	91	96	109	125	141	119	101	100	100	107
voetganger	119	87	94	90	97	115	101	84	63	88	100	78
overig	99	94	107	103	76	146	179	123	134	154	100	137
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
personenauto	101	98	101	101	95	95	101	95	97	103	100	98
zwaar verkeer	91	100	109	117	119	124	135	135	135	145	100	138
bromfiets	100	95	104	103	103	106	105	88	88	82	100	86
fiets	104	99	97	92	91	105	103	96	96	92	100	94
voetganger	105	97	98	96	94	94	93	82	82	75	100	80
overig	109	95	95	91	91	98	109	112	129	128	100	123
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.4.a. Absolute aantallen naar tegenpartij slachtoffer over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	266	300	308	290	270	285	317	283	319	282	874	884
tegen fiets	44	48	31	26	59	55	75	66	65	49	123	180
tegen bromfiets	89	81	64	74	77	65	95	64	49	57	234	170
tegen motor	11	9	10	4	6	12	14	13	17	17	30	47
tegen personenauto	579	512	577	532	562	600	706	615	501	497	1668	1613
tegen zware voertuigen	79	77	91	79	87	135	124	111	101	111	247	323
overig	35	30	25	28	34	31	40	26	26	28	90	80
niet in primaire botsing	32	25	22	15	27	22	29	31	25	30	79	86
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	10706	10285	10249	9508	8924	9295	9818	9366	9237	8955	31240	27558
tegen fiets	1979	1809	1843	1691	1688	2093	2098	1965	2022	1889	5631	5876
tegen bromfiets	2723	2623	2812	2775	2890	3126	2910	2413	2366	2137	8158	6916
tegen motor	485	476	393	348	367	437	456	463	543	532	1354	1538
tegen personenauto	28472	26669	27747	27574	26781	27693	28241	25220	26109	26136	82888	77465
tegen zware voertuigen	4623	4905	5186	5546	5455	5718	5937	5670	5689	5770	14714	17129
overig	991	972	1062	956	893	981	1005	996	961	951	3025	2908
niet in primaire botsing	1226	1172	1310	1245	1227	1261	1375	1257	1331	1549	3708	4137
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.4.b. Percentages slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	23	28	27	28	24	24	23	23	29	26	26	26
tegen fiets	4	4	3	2	5	5	5	5	6	5	4	5
tegen bromfiets	8	7	6	7	7	5	7	5	4	5	7	5
tegen motor	1	1	1	0	1	1	1	1	2	2	1	1
tegen personenauto	51	47	51	51	50	50	50	51	45	46	50	48
tegen zware voertuigen	7	7	8	8	8	11	9	9	9	10	7	10
overig	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2
niet in primaire botsing	3	2	2	1	2	2	2	3	2	3	2	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	21	21	20	19	19	18	19	20	19	19	21	19
tegen fiets	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4
tegen bromfiets	5	5	6	6	6	6	6	5	5	4	5	5
tegen motor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
tegen personenauto	56	55	55	56	56	55	54	53	54	55	55	54
tegen zware voertuigen	9	10	10	11	11	11	11	12	12	12	10	12
overig	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
niet in primaire botsing	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.4.c. *Indexcijfers slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	91	103	106	100	93	98	109	97	109	97	100	101
tegen fiets	107	117	76	63	144	134	183	161	159	120	100	146
tegen bromfiets	114	104	82	95	99	83	122	82	63	73	100	73
tegen motor	110	90	100	40	60	120	140	130	170	170	100	157
tegen personenauto	104	92	104	96	101	108	127	111	90	89	100	97
tegen zware voertuigen	96	94	111	96	106	164	151	135	123	135	100	131
overig	117	100	83	93	113	103	133	87	87	93	100	89
niet in primaire botsing	122	95	84	57	103	84	110	118	95	114	100	109
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	103	99	96	100	101
Rest van Nederland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	103	99	98	91	86	89	94	90	89	86	100	88
tegen fiets	105	96	98	90	90	112	112	105	108	101	100	104
tegen bromfiets	100	96	103	102	106	115	107	89	87	79	100	85
tegen motor	107	105	87	77	81	97	101	103	120	118	100	114
tegen personenauto	103	97	100	100	97	100	102	91	94	95	100	93
tegen zware voertuigen	94	100	106	113	111	117	121	116	116	118	100	116
overig	98	96	105	95	89	97	100	99	95	94	100	96
niet in primaire botsing	99	95	106	101	99	102	111	102	108	125	100	112
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.5.a. Absolute aantallen naar leeftijdklasse over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
0 t/m 12 jaar	86	79	78	78	94	83	94	81	65	67	243	213
13 t/m 15 jaar	52	58	52	44	53	51	62	67	59	52	162	178
16 t/m 17 jaar	180	165	190	140	174	164	192	128	140	135	535	403
18 t/m 24 jaar	303	253	279	270	241	272	360	271	258	235	835	764
25 t/m 39 jaar	201	192	234	187	217	270	274	272	262	229	627	763
40 t/m 49 jaar	92	100	85	110	111	110	119	110	101	125	277	336
50 t/m 59 jaar	82	79	69	74	72	77	93	80	66	87	230	233
60 jaar en ouder	133	149	129	131	149	161	184	191	134	132	411	457
onbekend	6	7	12	14	11	17	22	9	18	9	25	36
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
0 t/m 12 jaar	4253	3946	3662	3748	3654	3734	3785	3605	3487	3486	11861	10578
13 t/m 15 jaar	2940	2744	2670	2443	2275	2421	2436	2167	2331	2295	8354	6793
16 t/m 17 jaar	6743	6588	7168	7080	6821	6845	6657	5573	5440	5094	20499	16107
18 t/m 24 jaar	13346	12507	12805	12632	12182	12472	12921	11160	11063	10417	38658	32640
25 t/m 39 jaar	9847	9761	10275	9930	9678	10364	11238	11065	11496	12078	29883	34639
40 t/m 49 jaar	4152	4018	4379	4257	4187	4504	4628	4491	4823	4921	12549	14235
50 t/m 59 jaar	3556	3342	3338	3325	3254	3518	3524	3215	3256	3311	10236	9782
60 jaar en ouder	5881	5599	5853	5720	5617	6137	6058	5448	5854	5785	17333	17087
onbekend	487	406	452	508	557	609	593	626	508	532	1345	1666
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.5.b. Percentages slachtoffers naar leeftijdklasse.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
0 t/m 12 jaar	8	7	7	7	8	7	7	7	6	6	7	6
13 t/m 15 jaar	5	5	5	4	5	4	4	6	5	5	5	5
16 t/m 17 jaar	16	15	17	13	16	14	14	11	13	13	16	12
18 t/m 24 jaar	27	23	25	26	21	23	26	22	23	22	25	23
25 t/m 39 jaar	18	18	21	18	19	22	20	22	24	21	19	23
40 t/m 49 jaar	8	9	8	10	10	9	9	9	9	12	8	10
50 t/m 59 jaar	7	7	6	7	6	6	7	7	6	8	7	7
60 jaar en ouder	12	14	11	13	13	13	13	16	12	12	12	14
onbekend	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
0 t/m 12 jaar	8	8	7	8	8	7	7	8	7	7	8	7
13 t/m 15 jaar	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	6	5
16 t/m 17 jaar	13	13	14	14	14	14	13	12	11	11	14	11
18 t/m 24 jaar	26	26	25	25	25	25	25	24	23	22	26	23
25 t/m 39 jaar	19	20	20	20	20	20	22	23	24	25	20	24
40 t/m 49 jaar	8	8	9	9	9	9	9	9	10	10	8	10
50 t/m 59 jaar	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
60 jaar en ouder	11	11	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
onbekend	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.5.c. *Indexcijfers slachtoffers naar leeftijdklasse.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
0 t/m 12 jaar	106	98	96	96	116	102	116	100	80	83	100	88
13 t/m 15 jaar	96	107	96	81	98	94	115	104	109	96	100	110
16 t/m 17 jaar	101	93	107	79	98	92	108	72	79	76	100	75
18 t/m 24 jaar	109	91	100	97	87	98	129	97	93	84	100	91
25 t/m 39 jaar	96	92	112	89	104	129	131	130	125	110	100	122
40 t/m 49 jaar	100	108	92	119	120	119	129	119	109	135	100	121
50 t/m 59 jaar	107	103	90	97	94	100	121	104	86	113	100	101
60 jaar en ouder	97	109	94	96	109	118	134	139	98	96	100	111
onbekend	72	84	144	168	132	204	264	108	216	108	100	144
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
0 t/m 12 jaar	108	100	93	95	92	94	96	91	88	88	100	89
13 t/m 15 jaar	106	99	96	88	82	87	87	78	84	82	100	81
16 t/m 17 jaar	99	96	105	104	100	100	97	82	80	75	100	79
18 t/m 24 jaar	104	97	99	98	95	97	100	87	86	81	100	84
25 t/m 39 jaar	99	98	103	100	97	104	113	111	115	121	100	116
40 t/m 49 jaar	99	96	105	102	100	108	111	107	115	118	100	113
50 t/m 59 jaar	104	98	98	97	95	103	103	94	95	97	100	96
60 jaar en ouder	102	97	101	99	97	106	105	94	101	100	100	99
onbekend	109	91	101	113	124	136	132	140	113	119	100	124
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.6.a. Absolute aantallen naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	26	23	30	29	34	28	31	20	14	25	79	59
voetganger, 16 t/m 59 jaar	39	20	22	20	16	26	24	24	19	25	81	68
voetganger, 60 jaar en ouder	16	16	12	12	16	24	14	13	10	9	44	32
fiets, 0 t/m 15 jaar	69	76	68	56	71	66	85	73	57	61	213	191
fiets, 16 t/m 59 jaar	114	98	85	95	108	150	152	121	109	104	297	334
fiets, 60 jaar en ouder	45	55	44	58	58	54	68	65	53	53	144	171
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	146	137	154	120	151	135	163	101	116	102	437	319
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	81	55	71	63	67	74	111	61	60	50	207	174
auto, 18 t/m 24 jaar	151	139	141	145	124	123	163	140	144	133	431	417
auto, 25 t/m 59 jaar	223	239	261	226	244	254	270	272	232	232	723	736
auto, 60 jaar en ouder	64	66	67	51	60	71	82	101	53	55	197	209
overig	161	158	173	173	173	200	237	215	236	222	492	673
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	1840	1695	1606	1621	1507	1397	1470	1306	1280	1189	5141	3775
voetganger, 16 t/m 59 jaar	1605	1566	1617	1595	1576	1668	1689	1435	1513	1305	4788	4253
voetganger, 60 jaar en ouder	1047	889	960	886	938	946	830	777	731	711	2896	2219
fiets, 0 t/m 15 jaar	3757	3482	3216	3088	3086	3321	3255	3174	3170	3054	10455	9398
fiets, 16 t/m 59 jaar	6876	6670	6759	6246	6124	7315	7112	6578	6497	6193	20305	19268
fiets, 60 jaar en ouder	2227	2084	2094	2015	2036	2366	2397	2065	2177	2103	6405	6345
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	5153	5119	5664	5662	5522	5478	5303	4405	4296	4035	15936	12736
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	3603	3409	3815	3674	3858	3857	3952	3110	2949	2575	10827	8634
auto, 18 t/m 24 jaar	5684	5229	5230	5379	5004	4903	5181	4665	4691	4713	16143	14069
auto, 25 t/m 59 jaar	9137	9059	9558	9301	8722	8732	9503	9201	9492	10305	27754	28998
auto, 60 jaar en ouder	2016	2104	2280	2260	2124	2181	2228	2019	2240	2321	6400	6580
overig	8260	7605	7803	7916	7728	8440	8920	8615	9222	9415	23668	27252
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.6.b. *Percentages slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	2	2	3	3	3	2	2	2	1	2	2	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	3	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
voetganger, 60 jaar en ouder	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	6	7	6	5	6	5	6	6	5	6	6	6
fiets, 16 t/m 59 jaar	10	9	8	9	10	12	11	10	10	10	9	10
fiets, 60 jaar en ouder	4	5	4	6	5	4	5	5	5	5	4	5
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	13	13	14	11	13	11	12	8	11	10	13	9
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	7	5	6	6	6	6	8	5	5	5	6	5
auto, 18 t/m 24 jaar	13	13	13	14	11	10	12	12	13	12	13	12
auto, 25 t/m 59 jaar	20	22	23	22	22	21	19	22	21	22	22	22
auto, 60 jaar en ouder	6	6	6	5	5	6	6	8	5	5	6	6
overig	14	15	15	17	15	17	17	18	21	21	15	20
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
voetganger, 16 t/m 59 jaar	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
voetganger, 60 jaar en ouder	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
fiets, 0 t/m 15 jaar	7	7	6	6	6	7	6	7	7	6	7	7
fiets, 16 t/m 59 jaar	13	14	13	13	13	14	14	14	13	13	13	13
fiets, 60 jaar en ouder	4	4	4	4	4	5	5	4	5	4	4	4
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	10	10	11	11	11	11	10	9	9	8	11	9
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	7	7	8	7	8	8	8	7	6	5	7	6
auto, 18 t/m 24 jaar	11	11	10	11	10	10	10	10	10	10	11	10
auto, 25 t/m 59 jaar	18	19	19	19	18	17	18	19	20	22	18	20
auto, 60 jaar en ouder	4	4	5	5	4	4	4	4	5	5	4	5
overig	16	16	15	16	16	17	17	18	19	20	16	19
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.6.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	99	87	114	110	129	106	118	76	53	95	100	75
voetganger, 16 t/m 59 jaar	144	74	81	74	59	96	89	89	70	93	100	84
voetganger, 60 jaar en ouder	109	109	82	82	109	164	95	89	68	61	100	73
fiets, 0 t/m 15 jaar	97	107	96	79	100	93	120	103	80	86	100	90
fiets, 16 t/m 59 jaar	115	99	86	96	109	152	154	122	110	105	100	112
fiets, 60 jaar en ouder	94	115	92	121	121	113	142	135	110	110	100	119
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	100	94	106	82	104	93	112	69	80	70	100	73
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	117	80	103	91	97	107	161	93	87	72	100	84
auto, 18 t/m 24 jaar	105	97	98	101	86	86	113	97	100	93	100	97
auto, 25 t/m 59 jaar	93	99	108	94	101	105	112	113	96	96	100	102
auto, 60 jaar en ouder	97	101	102	78	91	108	125	154	81	84	100	106
overig	98	96	105	105	105	122	145	131	144	135	100	137
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	107	99	94	95	88	82	86	76	75	69	100	73
voetganger, 16 t/m 59 jaar	101	98	101	100	99	105	106	90	95	82	100	89
voetganger, 60 jaar en ouder	108	92	99	92	97	98	86	80	76	74	100	77
fiets, 0 t/m 15 jaar	108	100	92	89	89	95	93	91	91	88	100	90
fiets, 16 t/m 59 jaar	102	99	100	92	90	108	105	97	96	91	100	95
fiets, 60 jaar en ouder	104	98	98	94	95	111	112	97	102	99	100	99
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	97	96	107	107	104	103	100	83	81	76	100	80
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	100	94	106	102	107	107	110	86	82	71	100	80
auto, 18 t/m 24 jaar	106	97	97	100	93	91	96	87	87	88	100	87
auto, 25 t/m 59 jaar	99	98	103	101	94	94	103	99	103	111	100	104
auto, 60 jaar en ouder	95	99	107	106	100	102	104	95	105	109	100	103
overig	105	96	99	100	98	107	113	109	117	119	100	115
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.7.a. Absolute aantallen naar geslacht over de periode 1984 t/m 1993.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
mannen	726	689	749	668	688	782	874	759	691	677	2164	2127
vrouwen	408	393	378	380	434	421	520	447	411	394	1179	1252
onbekend	1	0	1	0	0	2	6	3	1	0	2	4
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
mannen	32007	30719	31696	31147	29702	30817	31787	28737	28879	28548	94422	86164
vrouwen	19108	18108	18851	18441	18431	19647	19914	18408	19250	19178	56067	56836
onbekend	90	84	55	55	92	140	139	205	129	193	229	527
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.7.b. Percentages slachtoffers naar geslacht.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
mannen	64	64	66	64	61	65	62	63	63	63	65	63
vrouwen	36	36	34	36	39	35	37	37	37	37	35	37
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
mannen	63	63	63	63	62	61	61	61	60	60	63	60
vrouwen	37	37	37	37	38	39	38	39	40	40	37	40
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.7.c. Indexcijfers slachtoffers naar geslacht.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
mannen	101	96	104	93	95	108	121	105	96	94	100	98
vrouwen	104	100	96	97	110	107	132	114	105	100	100	106
onbekend	150	0	150	0	0	300	900	450	150	0	100	200
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
mannen	102	98	101	99	94	98	101	91	92	91	100	91
vrouwen	102	97	101	99	99	105	107	98	103	103	100	101
onbekend	118	110	72	72	121	183	182	269	169	253	100	230
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.8.a. Absolute aantallen naar alcoholgebruik betrokken bestuurders over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
geen alcohol	883	835	899	855	889	960	1054	808	738	708	2617	2254
wel alcohol	153	141	133	102	98	116	113	113	81	71	427	265
onbekend	99	106	96	91	135	129	233	288	284	292	301	864
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
geen alcohol	40428	38707	40259	39906	39033	40280	40492	35916	35960	34907	119394	106783
wel alcohol	5253	4765	4675	3935	3392	3573	3584	3356	3131	3278	14693	9765
onbekend	5524	5439	5668	5802	5800	6751	7764	8078	9167	9734	16631	26979
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.8.b. Percentages slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
geen alcohol	78	77	80	82	79	80	75	67	67	66	78	67
wel alcohol	13	13	12	10	9	10	8	9	7	7	13	8
onbekend	9	10	9	9	12	11	17	24	26	27	9	26
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
geen alcohol	79	79	80	80	81	80	78	76	75	73	79	74
wel alcohol	10	10	9	8	7	7	7	7	6	7	10	7
onbekend	11	11	11	12	12	13	15	17	19	20	11	19
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.8.c. Indexcijfers slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
geen alcohol	101	96	103	98	102	110	121	93	85	81	100	86
wel alcohol	107	99	93	72	69	81	79	79	57	50	100	62
onbekend	99	106	96	91	135	129	232	287	283	291	100	287
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
geen alcohol	102	97	101	100	98	101	102	90	90	88	100	89
wel alcohol	107	97	95	80	69	73	73	69	64	67	100	66
onbekend	100	98	102	105	105	122	140	146	165	176	100	162
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.9.a. Absolute aantallen naar wegbeheerder over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
rijkswegen	150	183	232	174	180	228	229	238	176	183	565	597
provinciale wegen	245	230	259	242	267	299	363	321	318	344	734	983
gemeentelijke wegen	664	590	565	574	621	614	740	575	534	512	1819	1619
overige wegen	76	79	72	58	54	64	68	77	75	32	227	184
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
rijkswegen	5689	5609	6908	6049	5630	5786	6259	5459	5902	5064	18206	16425
provinciale wegen	5629	5425	5671	5719	5549	5862	6011	5667	5694	6896	16725	18257
gemeentelijke wegen	39482	37460	37624	37497	36689	38549	39213	35845	36360	35685	114566	107890
overige wegen	405	417	399	378	357	407	357	379	302	274	1221	955
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.9.b. Percentages slachtoffers naar wegbeheerder.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
rijkswegen	13	17	21	17	16	19	16	20	16	17	17	18
provinciale wegen	22	21	23	23	24	25	26	27	29	32	22	29
gemeentelijke wegen	59	55	50	55	55	51	53	47	48	48	54	48
overige wegen	7	7	6	6	5	5	5	6	7	3	7	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
rijkswegen	11	11	14	12	12	11	12	12	12	11	12	11
provinciale wegen	11	11	11	12	12	12	12	12	12	14	11	13
gemeentelijke wegen	77	77	74	76	76	76	76	76	75	74	76	75
overige wegen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.9.c. Indexcijfers slachtoffers naar wegbeheerder.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
rijkswegen	80	97	123	92	96	121	122	126	93	97	100	106
provinciale wegen	100	94	106	99	109	122	148	131	130	141	100	134
gemeentelijke wegen	110	97	93	95	102	101	122	95	88	84	100	89
overige wegen	100	104	95	77	71	85	90	102	99	42	100	81
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
rijkswegen	94	92	114	100	93	95	103	90	97	83	100	90
provinciale wegen	101	97	102	103	100	105	108	102	102	124	100	109
gemeentelijke wegen	103	98	99	98	96	101	103	94	95	93	100	94
overige wegen	100	102	98	93	88	100	88	97	74	67	100	78
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.10.a. Absolute aantallen naar plaats ongeval naar bebouwde kom over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
binnen bebouwde kom	546	482	480	479	529	569	663	496	470	479	1508	1445
buiten bebouwde kom	589	600	648	569	593	636	737	713	633	592	1837	1938
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
binnen bebouwde kom	35785	33378	34402	33468	33050	34460	35172	32035	32028	31320	103565	95383
buiten bebouwde kom	15420	15533	16200	16175	15175	16144	16668	15315	16230	16599	47153	48144
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.10.b. Percentages slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
binnen bebouwde kom	48	45	43	46	47	47	47	41	43	45	45	43
buiten bebouwde kom	52	55	57	54	53	53	53	59	57	55	55	57
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
binnen bebouwde kom	70	68	68	67	69	68	68	68	66	65	69	66
buiten bebouwde kom	30	32	32	33	31	32	32	32	34	35	31	34
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.10.c. Indexcijfers slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
binnen bebouwde kom	109	96	95	95	105	113	132	99	94	95	100	96
buiten bebouwde kom	96	98	106	93	97	104	120	110	103	97	100	105
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
binnen bebouwde kom	104	97	100	97	96	100	102	93	93	91	100	92
buiten bebouwde kom	98	99	103	103	97	103	106	97	103	106	100	102
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.11.a. Absolute aantallen naar maximum snelheid op plaats ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
minder dan 50 km/u	31	30	33	32	34	36	86	42	50	47	94	139
50 km/u	496	425	412	409	434	495	582	435	419	438	1333	1292
60 of 70 km/u	43	30	61	40	43	64	60	70	35	34	134	139
80 of 90 km/u	442	459	470	432	438	450	544	518	459	445	1371	1422
100 of 120 km/u	59	74	77	68	84	90	75	101	106	72	210	279
onbekend	64	64	75	67	89	70	53	43	34	35	203	112
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
minder dan 50 km/u	1268	1298	1469	1547	1483	1708	1820	1784	1987	1986	4035	5757
50 km/u	32662	30093	30703	29637	29359	30697	31353	28654	29077	28405	93458	86136
60 of 70 km/u	1441	1514	1586	1526	1298	1293	1322	1303	1325	1363	4541	3991
80 of 90 km/u	10851	10790	11060	11193	10616	11134	11332	10461	10803	10991	32701	32255
100 of 120 km/u	1978	2212	2486	2513	2412	2588	3003	2847	3149	3382	6676	9378
onbekend	3005	3004	3298	3227	3057	3184	3010	2301	1917	1792	9307	6010
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.11.b. Percentages slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
minder dan 50 km/u	3	3	3	3	3	3	6	3	5	4	3	4
50 km/u	44	39	37	39	39	41	42	36	38	41	40	38
60 of 70 km/u	4	3	5	4	4	5	4	6	3	3	4	4
80 of 90 km/u	39	42	42	41	39	37	39	43	42	42	41	42
100 of 120 km/u	5	7	7	6	7	7	5	8	10	7	6	8
onbekend	6	6	7	6	8	6	4	4	3	3	6	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
minder dan 50 km/u	2	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3	4
50 km/u	64	62	61	60	61	61	60	61	60	59	62	60
60 of 70 km/u	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
80 of 90 km/u	21	22	22	23	22	22	22	22	22	22	22	22
100 of 120 km/u	4	5	5	5	5	5	6	6	7	7	4	7
onbekend	6	6	7	7	6	6	6	5	4	4	6	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.11.c. *Indexcijfers slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
minder dan 50 km/u	99	96	105	102	109	115	274	134	160	150	100	148
50 km/u	112	96	93	92	98	111	131	98	94	99	100	97
60 of 70 km/u	96	67	137	90	96	143	134	157	78	76	100	104
80 of 90 km/u	97	100	103	95	96	98	119	113	100	97	100	104
100 of 120 km/u	84	106	110	97	120	129	107	144	151	103	100	133
onbekend	95	95	111	99	132	103	78	64	50	52	100	55
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
minder dan 50 km/u	94	97	109	115	110	127	135	133	148	148	100	143
50 km/u	105	97	99	95	94	99	101	92	93	91	100	92
60 of 70 km/u	95	100	105	101	86	85	87	86	88	90	100	88
80 of 90 km/u	100	99	101	103	97	102	104	96	99	101	100	99
100 of 120 km/u	89	99	112	113	108	116	135	128	142	152	100	140
onbekend	97	97	106	104	99	103	97	74	62	58	100	65
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.12.a. Absolute aantallen naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
binnen, gemeente	459	412	394	387	440	470	557	399	376	347	1265	1122
binnen, overig	87	70	86	92	89	99	106	97	94	132	243	323
buiten, gemeente	166	151	140	149	133	104	139	132	121	143	457	396
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	135	168	163	156	182	189	232	205	205	194	466	604
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	83	75	114	84	84	107	123	118	77	82	272	277
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	21	57	57	51	60	68	48	73	70	54	135	197
overig	184	149	174	129	134	168	195	185	160	119	507	464
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
binnen, gemeente	32035	30012	30447	29876	29594	31100	31821	28920	29030	28654	92494	86604
binnen, overig	3750	3366	3955	3592	3456	3360	3351	3115	2998	2666	11071	8779
buiten, gemeente	5735	5691	5422	5838	5500	5854	5717	5407	5708	5348	16848	16463
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	2932	2992	3071	3175	3094	3289	3488	3287	3330	4399	8995	11016
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	1973	1880	2370	1989	1828	1790	1945	1549	1618	1092	6223	4259
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	1651	1880	2127	2162	2105	2272	2610	2444	2713	2938	5658	8095
overig	3129	3090	3210	3011	2648	2939	2908	2628	2861	2822	9429	8311
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.12.b. Percentages slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
binnen, gemeente	40	38	35	37	39	39	40	33	34	32	38	33
binnen, overig	8	6	8	9	8	8	8	8	9	12	7	10
buiten, gemeente	15	14	12	14	12	9	10	11	11	13	14	12
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	12	16	14	15	16	16	17	17	19	18	14	18
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	7	7	10	8	7	9	9	10	7	8	8	8
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	2	5	5	5	5	6	3	6	6	5	4	6
overig	16	14	15	12	12	14	14	15	15	11	15	14
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
binnen, gemeente	63	61	60	60	61	61	61	61	60	60	61	60
binnen, overig	7	7	8	7	7	7	6	7	6	6	7	6
buiten, gemeente	11	12	11	12	11	12	11	11	12	11	11	11
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	6	6	6	6	6	6	7	7	7	9	6	8
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	4	4	5	4	4	4	4	3	3	2	4	3
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	3	4	4	4	4	4	5	5	6	6	4	6
overig	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6	6	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.12.c. *Indexcijfers slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
binnen, gemeente	109	98	93	92	104	111	132	95	89	82	100	89
binnen, overig	107	86	106	114	110	122	131	120	116	163	100	133
buiten, gemeente	109	99	92	98	87	68	91	87	79	94	100	87
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	87	108	105	100	117	122	149	132	132	125	100	130
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	92	83	126	93	93	118	136	130	85	90	100	102
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	47	127	127	113	133	151	107	162	156	120	100	146
overig	109	88	103	76	79	99	115	109	95	70	100	92
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
binnen, gemeente	104	97	99	97	96	101	103	94	94	93	100	94
binnen, overig	102	91	107	97	94	91	91	84	81	72	100	79
buiten, gemeente	102	101	97	104	98	104	102	96	102	95	100	98
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	98	100	102	106	103	110	116	110	111	147	100	122
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	95	91	114	96	88	86	94	75	78	53	100	68
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	88	100	113	115	112	120	138	130	144	156	100	143
overig	100	98	102	96	84	94	93	84	91	90	100	88
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.13.a. *Absolute aantallen naar wegsituatie plaats ongeval over de periode 1984 t/m 1993.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
rechte weg	461	442	489	403	446	492	555	546	475	428	1392	1449
kruising	522	441	452	481	490	537	663	537	466	465	1415	1464
bocht	152	199	187	164	186	176	182	130	162	178	538	470
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
rechte weg	20243	19701	20262	19813	19543	20371	21320	19777	20361	20088	60206	60226
kruising	26378	24776	25695	25115	24306	25563	25924	23292	23849	23637	76849	70778
bocht	4584	4434	4645	4715	4376	4670	4596	4281	4048	4194	13663	12523
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.13.b. *Percentages slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
rechte weg	41	41	43	38	40	41	40	45	43	40	42	43
kruising	46	41	40	46	44	45	47	44	42	43	42	43
bocht	13	18	17	16	17	15	13	11	15	17	16	14
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
rechte weg	40	40	40	40	41	40	41	42	42	42	40	42
kruising	52	51	51	51	50	51	50	47	49	49	51	49
bocht	9	9	9	9	9	9	9	11	8	9	9	9
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.13.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
rechte weg	99	95	105	87	96	106	120	118	102	92	100	104
kruising	111	93	96	102	104	114	141	113	99	99	100	103
bocht	85	111	104	91	104	98	101	72	90	99	100	87
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
rechte weg	101	98	101	99	97	102	106	99	101	100	100	100
kruising	103	97	100	98	95	100	101	91	93	92	100	92
bocht	101	97	102	104	96	103	101	94	89	92	100	92
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.14.a. *Absolute aantallen naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling over de periode 1984 t/m 1993.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	296	330	330	317	302	316	349	298	347	300	956	945
in zelfde richting	170	205	185	178	211	229	295	275	246	190	560	711
tegengestelde richting	227	216	248	186	244	244	252	264	210	218	691	692
kruisend verkeer	354	269	299	303	295	327	424	306	251	293	922	850
met voetganger	88	62	66	64	70	89	80	66	49	70	216	185
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	12535	11968	11977	11164	10485	10892	11475	10879	10893	10489	36480	32261
in zelfde richting	10384	10072	10698	10769	10516	11552	11891	11051	11378	11729	31154	34158
tegengestelde richting	9197	8935	9383	9261	9000	9475	9638	8532	8612	8732	27515	25876
kruisend verkeer	14257	13483	14011	14092	13929	14364	14516	13067	13587	13501	41751	40155
met voetganger	4832	4453	4533	4357	4295	4321	4320	3821	3788	3468	13818	11077
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.14.b. *Percentages slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	26	30	29	30	27	26	25	25	31	28	29	28
in zelfde richting	15	19	16	17	19	19	21	23	22	18	17	21
tegengestelde richting	20	20	22	18	22	20	18	22	19	20	21	20
kruisend verkeer	31	25	27	29	26	27	30	25	23	27	28	25
met voetganger	8	6	6	6	6	7	6	5	4	7	6	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	24	24	24	22	22	22	22	23	23	22	24	22
in zelfde richting	20	21	21	22	22	23	23	23	24	24	21	24
tegengestelde richting	18	18	19	19	19	19	19	18	18	18	18	18
kruisend verkeer	28	28	28	28	29	28	28	28	28	28	28	28
met voetganger	9	9	9	9	9	9	8	8	8	7	9	8
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.14.c. *Indexcijfers slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	93	104	104	99	95	99	110	94	109	94	100	99
in zelfde richting	91	110	99	95	113	123	158	147	132	102	100	127
tegengestelde richting	99	94	108	81	106	106	109	115	91	95	100	100
kruisend verkeer	115	88	97	99	96	106	138	100	82	95	100	92
met voetganger	122	86	92	89	97	124	111	92	68	97	100	86
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	103	98	98	92	86	90	94	89	90	86	100	88
in zelfde richting	100	97	103	104	101	111	115	106	110	113	100	110
tegengestelde richting	100	97	102	101	98	103	105	93	94	95	100	94
kruisend verkeer	102	97	101	101	100	103	104	94	98	97	100	96
met voetganger	105	97	98	95	93	94	94	83	82	75	100	80
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.15.a. Absolute aantallen naar kwartaal ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
1e kwartaal	205	171	228	168	235	221	245	225	238	203	604	666
2e kwartaal	302	270	273	270	264	360	408	285	284	313	845	882
3e kwartaal	319	346	379	370	388	361	450	435	334	335	1044	1104
4e kwartaal	309	295	248	240	235	263	297	264	247	220	852	731
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
1e kwartaal	10710	8908	9879	9563	11332	10859	11940	10000	9945	10376	29497	30321
2e kwartaal	13286	13343	13740	13210	12481	13879	14219	12424	13821	13477	40369	39722
3e kwartaal	13789	13674	13631	13920	12273	13049	13184	13310	12494	12652	41094	38456
4e kwartaal	13420	12986	13352	12950	12139	12817	12497	11616	11998	11414	39758	35028
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.15.b. Percentages slachtoffers naar kwartaal ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
1e kwartaal	18	16	20	16	21	18	18	19	22	19	18	20
2e kwartaal	27	25	24	26	24	30	29	24	26	29	25	26
3e kwartaal	28	32	34	35	35	30	32	36	30	31	31	33
4e kwartaal	27	27	22	23	21	22	21	22	22	21	25	22
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
1e kwartaal	21	18	20	19	23	21	23	21	21	22	20	21
2e kwartaal	26	27	27	27	26	27	27	27	29	28	27	28
3e kwartaal	27	28	27	28	25	26	25	28	26	26	27	27
4e kwartaal	26	27	26	26	25	25	24	25	25	24	26	24
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.15.c. Indexcijfers slachtoffers naar kwartaal ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
1e kwartaal	102	85	113	83	117	110	122	112	118	101	100	110
2e kwartaal	107	96	97	96	94	128	145	101	101	111	100	104
3e kwartaal	92	99	109	106	111	104	129	125	96	96	100	106
4e kwartaal	109	104	87	85	83	93	105	93	87	77	100	86
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
1e kwartaal	109	91	100	97	115	110	121	102	101	106	100	103
2e kwartaal	99	99	102	98	93	103	106	92	103	100	100	98
3e kwartaal	101	100	100	102	90	95	96	97	91	92	100	94
4e kwartaal	101	98	101	98	92	97	94	88	91	86	100	88
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.16.a. *Absolute aantallen naar dagsoort ongeval over de periode 1984 t/m 1993.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
zaterdag en zondag	350	295	344	283	303	323	406	355	377	318	989	1050
maandag t/m vrijdag	785	787	784	765	819	882	994	854	726	753	2356	2333
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
zaterdag en zondag	13268	12698	13061	12440	11998	12670	13006	11797	12292	11964	39027	36053
maandag t/m vrijdag	37937	36213	37541	37203	36227	37934	38834	35553	35966	35955	111691	107474
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.16.b. *Percentages slachtoffers naar dagsoort ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
zaterdag en zondag	31	27	30	27	27	27	29	29	34	30	30	31
maandag t/m vrijdag	69	73	70	73	73	73	71	71	66	70	70	69
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
zaterdag en zondag	26	26	26	25	25	25	25	25	25	25	26	25
maandag t/m vrijdag	74	74	74	75	75	75	75	75	75	75	74	75
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.16.c. *Indexcijfers slachtoffers naar dagsoort ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
zaterdag en zondag	106	89	104	86	92	98	123	108	114	96	100	106
maandag t/m vrijdag	100	100	100	97	104	112	127	109	92	96	100	99
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
zaterdag en zondag	102	98	100	96	92	97	100	94	94	92	100	92
maandag t/m vrijdag	102	97	101	100	97	102	104	95	97	97	100	96
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.17.a. Absolute aantallen naar tijdstip ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
spitsen	266	251	245	243	306	309	341	278	241	253	762	772
ochtend	172	188	162	176	172	205	257	228	212	177	522	617
middag	383	350	375	321	347	393	441	401	361	336	1108	1098
avond	138	131	154	124	142	149	191	184	116	152	423	452
nacht	166	155	186	173	138	142	166	118	173	153	507	444
onbekend	10	7	6	11	17	7	4	0	0	0	23	0
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
spitsen	12219	12006	12415	12165	12047	12628	13004	11974	11996	11720	36640	35690
ochtend	8654	8569	8735	8471	8398	9029	8943	8089	8395	8319	25958	24803
middag	15499	14604	15035	15103	14829	15693	15858	14458	14945	15008	45138	44411
avond	6548	6175	6612	6388	6058	6356	6648	5975	6170	6146	19335	18291
nacht	7918	7152	7373	7123	6501	6551	6990	6573	6580	6541	22443	19694
onbekend	367	405	432	393	392	347	397	281	172	185	1204	638
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.17.b. Percentages slachtoffers naar tijdstip ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
spitsen	23	23	22	23	27	26	24	23	22	24	23	23
ochtend	15	17	14	17	15	17	18	19	19	17	16	18
middag	34	32	33	31	31	33	32	33	33	31	33	32
avond	12	12	14	12	13	12	14	15	11	14	13	13
nacht	15	14	16	17	12	12	12	10	16	14	15	13
onbekend	1	1	1	1	2	1	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
spitsen	24	25	25	25	25	25	25	25	25	24	24	25
ochtend	17	18	17	17	17	18	17	17	17	17	17	17
middag	30	30	30	30	31	31	31	31	31	31	30	31
avond	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
nacht	15	15	15	14	13	13	13	14	14	14	15	14
onbekend	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.17.c. *Indexcijfers slachtoffers naar tijdstip ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
spitsen	105	99	96	96	120	122	134	109	95	100	100	101
ochtend	99	108	93	101	99	118	148	131	122	102	100	118
middag	104	95	102	87	94	106	119	109	98	91	100	99
avond	98	93	109	88	101	106	135	135	82	108	100	107
nacht	98	92	110	102	82	84	98	76	102	91	100	88
onbekend	130	91	78	143	222	91	52	0	0	0	100	0
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
spitsen	100	98	102	100	99	103	106	98	98	96	100	97
ochtend	100	99	101	98	97	104	103	93	97	96	100	96
middag	103	97	100	100	99	104	105	96	99	100	100	98
avond	102	96	103	99	94	99	103	93	96	95	100	95
nacht	106	96	99	95	87	88	93	88	88	87	100	88
onbekend	91	101	108	98	98	86	99	70	43	46	100	53
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.18.a. Absolute aantallen naar weersomstandigheden tijdens ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
droog	802	757	822	751	775	941	1091	862	804	768	2381	2434
regen en overig	301	308	262	260	315	237	272	298	255	259	871	812
onbekend	32	17	44	37	32	27	37	49	44	44	93	137
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
droog	34520	32079	35334	33435	31404	36431	36844	33825	34357	32490	101933	100672
regen en overig	15536	15315	13822	14727	15486	13022	13478	12349	12658	14075	44673	39082
onbekend	1149	1517	1446	1481	1335	1151	1518	1176	1243	1354	4112	3773
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.18.b. Percentages slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
droog	71	70	73	72	69	78	78	71	73	72	71	72
regen en overig	27	28	23	25	28	20	19	25	23	24	26	24
onbekend	3	2	4	4	3	2	3	4	4	4	3	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
droog	67	66	70	67	65	72	71	71	71	68	68	70
regen en overig	30	31	27	30	32	26	26	26	26	29	30	27
onbekend	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.18.c. Indexcijfers slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
droog	101	95	104	95	98	119	137	109	101	97	100	102
regen en overig	104	106	90	90	108	82	94	103	88	89	100	93
onbekend	103	55	142	119	103	87	119	158	142	142	100	147
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
droog	102	94	104	98	92	107	108	100	101	96	100	99
regen en overig	104	103	93	99	104	87	91	83	85	95	100	87
onbekend	84	111	105	108	97	84	111	86	91	99	100	92
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Tabel B.19.a. Absolute aantallen naar lichtomstandigheden tijdens ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
daglicht	810	783	790	745	838	912	1082	907	782	776	2383	2465
schemer of duisternis	317	299	332	299	277	287	308	286	319	286	948	891
onbekend	8	0	6	4	7	6	10	16	2	9	14	27
Totaal	1135	1082	1128	1048	1122	1205	1400	1209	1103	1071	3345	3383
Rest van Nederland												
daglicht	35583	35139	35895	35420	34282	36909	37400	34096	34516	34505	106617	103117
schemer of duisternis	15308	13414	14279	13826	13470	13186	13956	12840	13405	13108	43001	39353
onbekend	314	358	428	397	473	509	484	414	337	306	1100	1057
Totaal	51205	48911	50602	49643	48225	50604	51840	47350	48258	47919	150718	143527

Tabel B.19.b. Percentages slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
daglicht	71	72	70	71	75	76	77	75	71	72	71	73
schemer of duisternis	28	28	29	29	25	24	22	24	29	27	28	26
onbekend	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rest van Nederland												
daglicht	69	72	71	71	71	73	72	72	72	72	71	72
schemer of duisternis	30	27	28	28	28	26	27	27	28	27	29	27
onbekend	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B.19.c. Indexcijfers slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeland												
daglicht	102	99	99	94	105	115	136	114	98	98	100	103
schemer of duisternis	100	95	105	95	88	91	97	91	101	91	100	94
onbekend	171	0	129	86	150	129	214	343	43	193	100	193
Totaal	102	97	101	94	101	108	126	108	99	96	100	101
Rest van Nederland												
daglicht	100	99	101	100	96	104	105	96	97	97	100	97
schemer of duisternis	107	94	100	96	94	92	97	90	94	91	100	92
onbekend	86	98	117	108	129	139	132	113	92	83	100	96
Totaal	102	97	101	99	96	101	103	94	96	95	100	95

Bijlage C. Tabellen analyse regio's

Tabel C.1. Verkeersmorbiditeit (verkeersslachtoffers per 1000 inwoners) naar leeftijdsklasse over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van CBS- en AVV-BG-gegevens

Leeftijdsklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
0 t/m 12 jaar	1.4	1.4	1.8	1.0	1.7	1.2	2.2	2.3	0.7	1.2	1.5	1.4
13 t/m 15 jaar	1.5	3.4	4.7	3.3	3.6	2.4	5.6	6.2	3.5	4.6	3.2	4.8
16 t/m 17 jaar	17.3	19.3	19.9	10.1	10.9	7.7	16.9	12.0	14.2	15.9	18.9	14.0
18 t/m 24 jaar	9.8	7.1	8.0	10.7	4.8	7.4	10.3	9.4	10.8	7.0	8.3	9.1
25 t/m 39 jaar	2.0	2.9	2.5	3.2	3.0	3.2	2.9	3.3	3.8	3.4	2.5	3.5
40 t/m 49 jaar	2.6	3.0	3.3	2.9	2.4	2.7	3.0	2.6	2.9	3.7	3.0	3.1
50 t/m 59 jaar	2.4	3.8	1.6	3.0	2.2	2.0	2.9	3.4	1.9	2.9	2.6	2.7
60 jaar en ouder	1.8	2.0	2.4	2.6	2.8	2.7	2.0	2.4	1.5	2.1	2.1	2.0
Totaal	3.2	3.5	3.7	3.7	3.1	3.1	3.9	3.8	3.4	3.4	3.5	3.6
Leeftijdsklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
0 t/m 12 jaar	0.9	1.6	0.9	1.5	1.5	1.0	1.1	1.4	1.2	1.2	1.1	1.3
13 t/m 15 jaar	3.8	2.9	2.8	2.6	3.1	4.0	3.6	6.0	3.5	3.8	3.1	4.4
16 t/m 17 jaar	12.3	14.6	16.6	12.5	16.5	18.2	17.6	13.4	11.0	13.0	14.6	12.5
18 t/m 24 jaar	7.8	4.7	6.3	6.7	6.1	7.7	10.3	7.2	6.1	6.2	6.3	6.5
25 t/m 39 jaar	2.7	2.5	3.2	2.3	3.0	3.3	4.0	3.3	3.6	2.5	2.8	3.1
40 t/m 49 jaar	2.1	2.9	2.2	2.4	2.9	2.6	2.6	2.7	1.6	2.1	2.4	2.2
50 t/m 59 jaar	1.3	2.3	1.8	1.4	1.9	2.0	2.7	1.3	1.9	2.3	1.8	1.8
60 jaar en ouder	2.1	2.1	2.0	1.0	1.4	1.9	2.7	2.5	2.1	1.8	2.0	2.1
Totaal	3.0	2.9	3.1	2.7	3.1	3.4	4.0	3.3	2.9	2.8	3.0	3.0
Leeftijdsklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
0 t/m 12 jaar	1.2	1.2	1.4	1.1	1.4	1.8	2.0	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3
13 t/m 15 jaar	3.5	3.2	2.8	3.5	2.6	2.4	4.7	3.5	5.7	3.8	3.2	4.3
16 t/m 17 jaar	16.0	9.2	14.1	9.4	14.2	12.3	18.6	12.9	12.3	11.6	13.1	12.3
18 t/m 24 jaar	6.8	5.8	7.1	5.7	5.7	6.2	8.0	4.7	5.4	5.9	6.6	5.3
25 t/m 39 jaar	2.0	2.0	2.4	2.1	2.2	3.3	2.4	2.7	3.2	2.6	2.1	2.9
40 t/m 49 jaar	2.3	1.5	1.2	2.5	2.0	1.4	2.0	1.3	1.9	2.4	1.7	1.9
50 t/m 59 jaar	3.2	1.8	1.1	2.3	1.6	3.0	1.7	2.4	1.7	1.8	2.0	1.9
60 jaar en ouder	1.6	2.1	1.5	1.6	2.3	2.6	2.0	3.3	1.8	1.7	1.7	2.3
Totaal	3.0	2.5	2.7	2.6	2.8	3.2	3.4	2.9	2.9	2.8	2.8	2.9

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
0 t/m 12 jaar	2.1	1.1	1.4	1.6	2.1	1.7	1.4	1.1	1.2	0.9	1.5	1.1
13 t/m 15 jaar	2.0	3.2	2.5	1.4	4.5	4.9	4.3	5.0	4.0	3.9	2.6	4.3
16 t/m 17 jaar	16.1	15.4	13.6	12.6	14.9	16.9	18.6	12.5	21.2	18.6	15.0	17.3
18 t/m 24 jaar	8.3	8.7	7.7	6.9	7.4	7.1	9.3	8.5	7.3	6.9	8.2	7.6
25 t/m 39 jaar	3.1	2.5	3.4	2.3	3.1	3.9	4.5	4.5	3.0	3.3	3.0	3.6
40 t/m 49 jaar	2.5	2.9	2.3	2.5	2.4	2.8	2.5	2.5	1.9	1.9	2.6	2.1
50 t/m 59 jaar	2.2	1.9	3.0	2.0	2.5	1.6	3.2	2.2	1.8	2.7	2.4	2.2
60 jaar en ouder	2.1	2.3	1.7	2.4	2.1	1.9	3.1	2.2	1.7	1.6	2.0	1.8
Totaal	3.5	3.4	3.3	3.0	3.5	3.6	4.2	3.6	3.1	3.0	3.4	3.2

Tabel C.2.a. Absolute aantallen naar ernst letsel over de periode 1984 t/m 1993.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
overleden of ziekenhuisopname	57	90	89	69	68	77	65	87	66	80	236	233
vervoerd, verm. niet opgenomen	54	41	55	60	45	32	5	29	34	21	150	84
overig letsel	55	52	43	63	45	54	132	85	81	84	150	250
onbekend	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0	0	1
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
overleden of ziekenhuisopname	121	115	110	94	118	111	122	125	86	91	346	302
vervoerd, verm. niet opgenomen	84	91	98	100	92	121	52	54	52	46	273	152
overig letsel	50	50	62	41	59	70	187	118	127	115	162	360
onbekend	3	0	2	0	3	1	0	3	0	0	5	3
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
overleden of ziekenhuisopname	130	107	119	99	87	130	123	103	119	67	356	289
vervoerd, verm. niet opgenomen	158	127	147	142	145	167	108	79	71	85	432	235
overig letsel	40	46	39	50	79	61	147	138	134	156	125	428
onbekend	3	0	2	4	0	0	1	2	0	0	5	2
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
overleden of ziekenhuisopname	197	191	199	152	180	171	197	193	150	140	587	483
vervoerd, verm. niet opgenomen	70	61	67	81	74	92	29	31	26	11	198	68
overig letsel	105	111	96	92	124	118	230	161	155	175	312	491
onbekend	8	0	0	1	1	0	1	1	1	0	8	2
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.2.b. *Percentages slachtoffers naar ernst letsel.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
overleden of ziekenhuisopname	34	49	48	36	43	47	32	43	36	43	44	41
vervoerd, verm. niet opgenomen	33	22	29	31	28	20	2	14	19	11	28	15
overig letsel	33	28	23	33	28	33	65	42	45	45	28	44
onbekend	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
overleden of ziekenhuisopname	47	45	40	40	43	37	34	42	32	36	44	37
vervoerd, verm. niet opgenomen	33	36	36	43	34	40	14	18	20	18	35	19
overig letsel	19	20	23	17	22	23	52	39	48	46	21	44
onbekend	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
overleden of ziekenhuisopname	39	38	39	34	28	36	32	32	37	22	39	30
vervoerd, verm. niet opgenomen	48	45	48	48	47	47	28	25	22	28	47	25
overig letsel	12	16	13	17	25	17	39	43	41	51	14	45
onbekend	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
overleden of ziekenhuisopname	52	53	55	47	47	45	43	50	45	43	53	46
vervoerd, verm. niet opgenomen	18	17	19	25	20	24	6	8	8	3	18	7
overig letsel	28	31	27	28	33	31	50	42	47	54	28	47
onbekend	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.2.c. *Indexcijfers slachtoffers naar ernst letsel.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
overleden of ziekenhuisopname	72	114	113	88	86	98	83	111	84	102	100	99
vervoerd, verm. niet opgenomen	108	82	110	120	90	64	10	58	68	42	100	56
overig letsel	110	104	86	126	90	108	264	170	162	168	100	167
onbekend	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	100	.
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
overleden of ziekenhuisopname	105	100	95	82	102	96	106	108	75	79	100	87
vervoerd, verm. niet opgenomen	92	100	108	110	101	133	57	59	57	51	100	56
overig letsel	93	93	115	76	109	130	346	219	235	213	100	222
onbekend	180	0	120	0	180	60	0	180	0	0	100	60
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
overleden of ziekenhuisopname	110	90	100	83	73	110	104	87	100	56	100	81
vervoerd, verm. niet opgenomen	110	88	102	99	101	116	75	55	49	59	100	54
overig letsel	96	110	94	120	190	146	353	331	322	374	100	342
onbekend	180	0	120	240	0	0	60	120	0	0	100	40
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
overleden of ziekenhuisopname	101	98	102	78	92	87	101	99	77	72	100	82
vervoerd, verm. niet opgenomen	106	92	102	123	112	139	44	47	39	17	100	34
overig letsel	101	107	92	88	119	113	221	155	149	168	100	157
onbekend	300	0	0	38	38	0	38	38	38	0	100	25
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.3.a. Absolute aantallen naar wijze verkeersdeelname over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
personenauto	91	83	87	104	80	89	75	111	108	83	261	302
zwaar verkeer	1	10	3	5	4	4	7	6	6	15	14	27
bromfiets	33	45	44	38	30	24	41	28	30	35	122	93
fiets	21	29	26	23	34	30	47	36	15	28	76	79
voetganger	10	7	15	10	7	9	16	8	5	12	32	25
overig	10	9	12	12	5	7	17	12	18	12	31	42
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
personenauto	133	133	134	105	116	137	181	160	126	125	400	411
zwaar verkeer	7	2	3	5	14	14	15	10	16	12	12	38
bromfiets	54	52	64	51	69	71	64	47	46	35	170	128
fiets	45	56	50	44	51	46	64	53	48	52	151	153
voetganger	7	6	11	13	12	15	11	11	13	9	24	33
overig	12	7	10	17	10	20	26	19	16	19	29	54
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
personenauto	96	105	102	99	88	100	111	95	104	100	303	299
zwaar verkeer	5	6	5	7	5	5	6	7	17	10	16	34
bromfiets	94	47	86	66	84	69	108	75	73	59	227	207
fiets	98	84	78	88	100	124	113	105	96	90	260	291
voetganger	21	21	21	20	23	32	21	22	12	21	63	55
overig	17	17	15	15	11	28	20	18	22	28	49	68
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
personenauto	158	174	194	158	189	170	199	210	146	157	526	513
zwaar verkeer	16	3	21	17	4	7	15	16	13	16	40	45
bromfiets	87	86	68	70	95	88	109	65	86	66	241	217
fiets	64	60	44	54	54	74	84	65	61	49	168	175
voetganger	43	25	17	18	24	22	21	16	13	18	85	47
overig	12	15	18	9	13	20	29	14	13	20	45	47
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.3.b. *Percentages slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
personenauto	55	45	47	54	50	55	37	55	59	45	49	53
zwaar verkeer	1	5	2	3	3	2	3	3	3	8	3	5
bromfiets	20	25	24	20	19	15	20	14	16	19	23	16
fiets	13	16	14	12	21	18	23	18	8	15	14	14
voetganger	6	4	8	5	4	6	8	4	3	6	6	4
overig	6	5	6	6	3	4	8	6	10	6	6	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
personenauto	52	52	49	45	43	45	50	53	48	50	51	50
zwaar verkeer	3	1	1	2	5	5	4	3	6	5	2	5
bromfiets	21	20	24	22	25	23	18	16	17	14	22	16
fiets	17	22	18	19	19	15	18	18	18	21	19	19
voetganger	3	2	4	6	4	5	3	4	5	4	3	4
overig	5	3	4	7	4	7	7	6	6	8	4	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
personenauto	29	38	33	34	28	28	29	30	32	32	33	31
zwaar verkeer	2	2	2	2	2	1	2	2	5	3	2	4
bromfiets	28	17	28	22	27	19	28	23	23	19	25	22
fiets	30	30	25	30	32	35	30	33	30	29	28	31
voetganger	6	8	7	7	7	9	6	7	4	7	7	6
overig	5	6	5	5	4	8	5	6	7	9	5	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
personenauto	42	48	54	48	50	45	44	54	44	48	48	49
zwaar verkeer	4	1	6	5	1	2	3	4	4	5	4	4
bromfiets	23	24	19	21	25	23	24	17	26	20	22	21
fiets	17	17	12	17	14	19	18	17	18	15	15	17
voetganger	11	7	5	6	6	6	5	4	4	6	8	5
overig	3	4	5	3	3	5	6	4	4	6	4	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.3.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
personenauto	105	95	100	120	92	102	86	128	124	95	100	116
zwaar verkeer	21	214	64	107	86	86	150	129	129	321	100	193
bromfiets	81	111	108	93	74	59	101	69	74	86	100	76
fiets	83	114	103	91	134	118	186	142	59	111	100	104
voetganger	94	66	141	94	66	84	150	75	47	113	100	78
overig	97	87	116	116	48	68	165	116	174	116	100	135
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
personenauto	100	100	101	79	87	103	136	120	95	94	100	103
zwaar verkeer	175	50	75	125	350	350	375	250	400	300	100	317
bromfiets	95	92	113	90	122	125	113	83	81	62	100	75
fiets	89	111	99	87	101	91	127	105	95	103	100	101
voetganger	88	75	138	163	150	188	138	138	163	113	100	138
overig	124	72	103	176	103	207	269	197	166	197	100	186
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
personenauto	95	104	101	98	87	99	110	94	103	99	100	99
zwaar verkeer	94	113	94	131	94	94	113	131	319	188	100	213
bromfiets	124	62	114	87	111	91	143	99	96	78	100	91
fiets	113	97	90	102	115	143	130	121	111	104	100	112
voetganger	100	100	100	95	110	152	100	105	57	100	100	87
overig	104	104	92	92	67	171	122	110	135	171	100	139
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
personenauto	90	99	111	90	108	97	113	120	83	90	100	98
zwaar verkeer	120	23	158	128	30	53	113	120	98	120	100	113
bromfiets	108	107	85	87	118	110	136	81	107	82	100	90
fiets	114	107	79	96	96	132	150	116	109	88	100	104
voetganger	152	88	60	64	85	78	74	56	46	64	100	55
overig	80	100	120	60	87	133	193	93	87	133	100	104
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.4.a. Absolute aantallen naar tegenpartij slachtoffer over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	38	46	48	58	35	31	44	62	64	48	132	174
tegen fiets	9	4	3	2	9	5	17	9	5	4	16	18
tegen bromfiets	9	15	9	10	7	5	16	5	3	10	33	18
tegen motor	0	2	1	0	1	0	1	2	1	6	3	9
tegen personenauto	97	88	101	101	85	95	96	101	91	79	286	271
tegen zware voertuigen	8	15	11	14	12	21	21	17	15	25	34	57
overig	1	8	8	4	3	2	6	2	1	7	17	10
niet in primaire botsing	4	5	6	3	8	4	2	3	2	6	15	11
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	71	90	74	78	73	75	97	79	71	84	235	234
tegen fiets	4	11	7	5	10	7	19	13	12	10	22	35
tegen bromfiets	12	16	15	12	16	15	21	13	16	9	43	38
tegen motor	3	1	3	1	0	4	4	6	6	2	7	14
tegen personenauto	128	112	136	109	126	162	174	131	113	112	376	356
tegen zware voertuigen	20	20	24	22	32	31	33	42	33	27	64	102
overig	8	1	9	5	12	4	6	7	6	4	18	17
niet in primaire botsing	12	5	4	3	3	5	7	9	8	4	21	21
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	60	73	87	74	66	80	84	51	100	71	220	222
tegen fiets	20	22	12	15	34	27	23	33	31	22	54	86
tegen bromfiets	43	25	27	33	28	28	33	29	12	21	95	62
tegen motor	5	6	1	3	3	6	3	1	4	6	12	11
tegen personenauto	172	131	155	142	142	175	190	176	138	136	458	450
tegen zware voertuigen	17	18	19	12	25	30	22	20	23	31	54	74
overig	8	0	2	11	7	8	13	7	9	10	10	26
niet in primaire botsing	6	5	4	5	6	4	11	5	7	11	15	23
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	97	91	99	80	96	99	92	91	84	79	287	254
tegen fiets	11	11	9	4	6	16	16	11	17	13	31	41
tegen bromfiets	25	25	13	19	26	17	25	17	18	17	63	52
tegen motor	3	0	5	0	2	2	6	4	6	3	8	13
tegen personenauto	182	181	185	180	209	168	246	207	159	170	548	536
tegen zware voertuigen	34	24	37	31	18	53	48	32	30	28	95	90
overig	18	21	6	8	12	17	15	10	10	7	45	27
niet in primaire botsing	10	10	8	4	10	9	9	14	8	9	28	31
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.4.b. *Percentages slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	23	25	26	30	22	19	22	31	35	26	25	31
tegen fiets	5	2	2	1	6	3	8	4	3	2	3	3
tegen bromfiets	5	8	5	5	4	3	8	2	2	5	6	3
tegen motor	0	1	1	0	1	0	0	1	1	3	1	2
tegen personenauto	58	48	54	53	53	58	47	50	50	43	53	48
tegen zware voertuigen	5	8	6	7	8	13	10	8	8	14	6	10
overig	1	4	4	2	2	1	3	1	1	4	3	2
niet in primaire botsing	2	3	3	2	5	2	1	1	1	3	3	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	28	35	27	33	27	25	27	26	27	33	30	29
tegen fiets	2	4	3	2	4	2	5	4	5	4	3	4
tegen bromfiets	5	6	6	5	6	5	6	4	6	4	5	5
tegen motor	1	0	1	0	0	1	1	2	2	1	1	2
tegen personenauto	50	44	50	46	46	53	48	44	43	44	48	44
tegen zware voertuigen	8	8	9	9	12	10	9	14	12	11	8	12
overig	3	0	3	2	4	1	2	2	2	2	2	2
niet in primaire botsing	5	2	1	1	1	2	2	3	3	2	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	18	26	28	25	21	22	22	16	31	23	24	23
tegen fiets	6	8	4	5	11	8	6	10	10	7	6	9
tegen bromfiets	13	9	9	11	9	8	9	9	4	7	10	6
tegen motor	2	2	0	1	1	2	1	0	1	2	1	1
tegen personenauto	52	47	50	48	46	49	50	55	43	44	50	47
tegen zware voertuigen	5	6	6	4	8	8	6	6	7	10	6	8
overig	2	0	1	4	2	2	3	2	3	3	1	3
niet in primaire botsing	2	2	1	2	2	1	3	2	2	4	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	26	25	27	25	25	26	20	24	25	24	26	24
tegen fiets	3	3	2	1	2	4	4	3	5	4	3	4
tegen bromfiets	7	7	4	6	7	4	5	4	5	5	6	5
tegen motor	1	0	1	0	1	1	1	1	2	1	1	1
tegen personenauto	48	50	51	55	55	44	54	54	48	52	50	51
tegen zware voertuigen	9	7	10	10	5	14	11	8	9	9	9	9
overig	5	6	2	2	3	4	3	3	3	2	4	3
niet in primaire botsing	3	3	2	1	3	2	2	4	2	3	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.4.c. *Indexcijfers slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	86	105	109	132	80	70	100	141	145	109	100	132
tegen fiets	169	75	56	38	169	94	319	169	94	75	100	113
tegen bromfiets	82	136	82	91	64	45	145	45	27	91	100	55
tegen motor	0	200	100	0	100	0	100	200	100	600	100	300
tegen personenauto	102	92	106	106	89	100	101	106	95	83	100	95
tegen zware voertuigen	71	132	97	124	106	185	185	150	132	221	100	168
overig	18	141	141	71	53	35	106	35	18	124	100	59
niet in primaire botsing	80	100	120	60	160	80	40	60	40	120	100	73
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	91	115	94	100	93	96	124	101	91	107	100	100
tegen fiets	55	150	95	68	136	95	259	177	164	136	100	159
tegen bromfiets	84	112	105	84	112	105	147	91	112	63	100	88
tegen motor	129	43	129	43	0	171	171	257	257	86	100	200
tegen personenauto	102	89	109	87	101	129	139	105	90	89	100	95
tegen zware voertuigen	94	94	113	103	150	145	155	197	155	127	100	159
overig	133	17	150	83	200	67	100	117	100	67	100	94
niet in primaire botsing	171	71	57	43	43	71	100	129	114	57	100	100
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	82	100	119	101	90	109	115	70	136	97	100	101
tegen fiets	111	122	67	83	189	150	128	183	172	122	100	159
tegen bromfiets	136	79	85	104	88	88	104	92	38	66	100	65
tegen motor	125	150	25	75	75	150	75	25	100	150	100	92
tegen personenauto	113	86	102	93	93	115	124	115	90	89	100	98
tegen zware voertuigen	94	100	106	67	139	167	122	111	128	172	100	137
overig	240	0	60	330	210	240	390	210	270	300	100	260
niet in primaire botsing	120	100	80	100	120	80	220	100	140	220	100	153
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
geen tegenpartij (enkelvoudig)	101	95	103	84	100	103	96	95	88	83	100	89
tegen fiets	106	106	87	39	58	155	155	106	165	126	100	132
tegen bromfiets	119	119	62	90	124	81	119	81	86	81	100	83
tegen motor	113	0	188	0	75	75	225	150	225	113	100	163
tegen personenauto	100	99	101	99	114	92	135	113	87	93	100	98
tegen zware voertuigen	107	76	117	98	57	167	152	101	95	88	100	95
overig	120	140	40	53	80	113	100	67	67	47	100	60
niet in primaire botsing	107	107	86	43	107	96	96	150	86	96	100	111
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.5.a. Absolute aantallen naar leeftijdklasse over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
0 t/m 12 jaar	13	13	16	9	15	10	19	20	6	11	42	37
13 t/m 15 jaar	4	9	12	8	8	5	11	12	7	9	25	28
16 t/m 17 jaar	29	32	35	18	19	13	26	17	19	21	96	57
18 t/m 24 jaar	52	38	43	57	26	40	56	50	57	36	133	143
25 t/m 39 jaar	23	32	28	35	32	34	31	36	42	38	83	116
40 t/m 49 jaar	14	17	19	18	16	18	21	19	21	28	50	68
50 t/m 59 jaar	12	19	8	15	11	10	15	18	10	16	39	44
60 jaar en ouder	18	20	25	27	30	29	21	26	17	23	63	66
onbekend	1	3	1	5	3	4	3	3	3	3	5	9
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
0 t/m 12 jaar	14	25	13	23	22	15	17	21	18	19	52	58
13 t/m 15 jaar	17	13	12	11	12	15	13	21	12	13	42	46
16 t/m 17 jaar	35	42	50	38	49	52	47	34	27	31	127	92
18 t/m 24 jaar	71	43	59	63	58	73	98	68	57	57	173	182
25 t/m 39 jaar	52	49	63	44	58	64	79	65	72	50	164	187
40 t/m 49 jaar	19	27	21	24	31	29	30	33	20	27	67	80
50 t/m 59 jaar	11	19	15	12	16	17	23	11	16	20	45	47
60 jaar en ouder	36	36	35	18	25	34	49	45	39	34	107	118
onbekend	3	2	4	2	1	4	5	2	4	1	9	7
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
0 t/m 12 jaar	23	23	27	21	25	32	36	23	23	23	73	69
13 t/m 15 jaar	20	18	15	18	13	11	21	15	25	16	53	56
16 t/m 17 jaar	58	34	54	37	53	43	63	42	38	35	146	115
18 t/m 24 jaar	84	72	88	70	71	77	99	58	66	71	244	195
25 t/m 39 jaar	50	51	60	53	53	79	59	65	78	64	161	207
40 t/m 49 jaar	28	19	15	34	29	21	30	20	30	39	62	89
50 t/m 59 jaar	34	19	12	24	17	32	18	26	19	20	65	65
60 jaar en ouder	32	42	30	32	47	54	43	70	38	38	104	146
onbekend	2	2	6	6	3	9	10	3	7	2	10	12
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
0 t/m 12 jaar	36	18	22	25	32	26	22	17	18	14	76	49
13 t/m 15 jaar	11	18	13	7	20	20	17	19	15	14	42	48
16 t/m 17 jaar	58	57	51	47	53	56	56	35	56	48	166	139
18 t/m 24 jaar	96	100	89	80	86	82	107	95	78	71	285	244
25 t/m 39 jaar	76	60	83	55	74	93	105	106	70	77	219	253
40 t/m 49 jaar	31	37	30	34	35	42	38	38	30	31	98	99
50 t/m 59 jaar	25	22	34	23	28	18	37	25	21	31	81	77
60 jaar en ouder	47	51	39	54	47	44	71	50	40	37	137	127
onbekend	0	0	1	1	4	0	4	1	4	3	1	8
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.5.b. Percentages slachtoffers naar leeftijdklasse.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
0 t/m 12 jaar	8	7	9	5	9	6	9	10	3	6	8	7
13 t/m 15 jaar	2	5	6	4	5	3	5	6	4	5	5	5
16 t/m 17 jaar	17	17	19	9	12	8	13	8	10	11	18	10
18 t/m 24 jaar	31	21	23	30	16	25	28	25	31	19	25	25
25 t/m 39 jaar	14	17	15	18	20	21	15	18	23	21	15	20
40 t/m 49 jaar	8	9	10	9	10	11	10	9	12	15	9	12
50 t/m 59 jaar	7	10	4	8	7	6	7	9	5	9	7	8
60 jaar en ouder	11	11	13	14	19	18	10	13	9	12	12	12
onbekend	1	2	1	3	2	2	1	1	2	2	1	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
0 t/m 12 jaar	5	10	5	10	8	5	5	7	7	8	7	7
13 t/m 15 jaar	7	5	4	5	4	5	4	7	5	5	5	6
16 t/m 17 jaar	14	16	18	16	18	17	13	11	10	12	16	11
18 t/m 24 jaar	28	17	22	27	21	24	27	23	22	23	22	22
25 t/m 39 jaar	20	19	23	19	21	21	22	22	27	20	21	23
40 t/m 49 jaar	7	11	8	10	11	10	8	11	8	11	9	10
50 t/m 59 jaar	4	7	6	5	6	6	6	4	6	8	6	6
60 jaar en ouder	14	14	13	8	9	11	14	15	15	13	14	14
onbekend	1	1	1	1	0	1	1	1	2	0	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
0 t/m 12 jaar	7	8	9	7	8	9	9	7	7	7	8	7
13 t/m 15 jaar	6	6	5	6	4	3	6	5	8	5	6	6
16 t/m 17 jaar	18	12	18	13	17	12	17	13	12	11	16	12
18 t/m 24 jaar	25	26	29	24	23	22	26	18	20	23	27	20
25 t/m 39 jaar	15	18	20	18	17	22	16	20	24	21	18	22
40 t/m 49 jaar	8	7	5	12	9	6	8	6	9	13	7	9
50 t/m 59 jaar	10	7	4	8	5	9	5	8	6	6	7	7
60 jaar en ouder	10	15	10	11	15	15	11	22	12	12	11	15
onbekend	1	1	2	2	1	3	3	1	2	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
0 t/m 12 jaar	9	5	6	8	8	7	5	4	5	4	7	5
13 t/m 15 jaar	3	5	4	2	5	5	4	5	5	4	4	5
16 t/m 17 jaar	15	16	14	14	14	15	12	9	17	15	15	13
18 t/m 24 jaar	25	28	25	25	23	22	23	25	23	22	26	23
25 t/m 39 jaar	20	17	23	17	20	24	23	27	21	24	20	24
40 t/m 49 jaar	8	10	8	10	9	11	8	10	9	10	9	9
50 t/m 59 jaar	7	6	9	7	7	5	8	6	6	10	7	7
60 jaar en ouder	12	14	11	17	12	12	16	13	12	11	12	12
onbekend	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.5.c. *Indexcijfers slachtoffers naar leeftijdklasse.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
0 t/m 12 jaar	93	93	114	64	107	71	136	143	43	79	100	88
13 t/m 15 jaar	48	108	144	96	96	60	132	144	84	108	100	112
16 t/m 17 jaar	91	100	109	56	59	41	81	53	59	66	100	59
18 t/m 24 jaar	117	86	97	129	59	90	126	113	129	81	100	108
25 t/m 39 jaar	83	116	101	127	116	123	112	130	152	137	100	140
40 t/m 49 jaar	84	102	114	108	96	108	126	114	126	168	100	136
50 t/m 59 jaar	92	146	62	115	85	77	115	138	77	123	100	113
60 jaar en ouder	86	95	119	129	143	138	100	124	81	110	100	105
onbekend	60	180	60	300	180	240	180	180	180	180	100	180
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
0 t/m 12 jaar	81	144	75	133	127	87	98	121	104	110	100	112
13 t/m 15 jaar	121	93	86	79	86	107	93	150	86	93	100	110
16 t/m 17 jaar	83	99	118	90	116	123	111	80	64	73	100	72
18 t/m 24 jaar	123	75	102	109	101	127	170	118	99	99	100	105
25 t/m 39 jaar	95	90	115	80	106	117	145	119	132	91	100	114
40 t/m 49 jaar	85	121	94	107	139	130	134	148	90	121	100	119
50 t/m 59 jaar	73	127	100	80	107	113	153	73	107	133	100	104
60 jaar en ouder	101	101	98	50	70	95	137	126	109	95	100	110
onbekend	100	67	133	67	33	133	167	67	133	33	100	78
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
0 t/m 12 jaar	95	95	111	86	103	132	148	95	95	95	100	95
13 t/m 15 jaar	113	102	85	102	74	62	119	85	142	91	100	106
16 t/m 17 jaar	119	70	111	76	109	88	129	86	78	72	100	79
18 t/m 24 jaar	103	89	108	86	87	95	122	71	81	87	100	80
25 t/m 39 jaar	93	95	112	99	99	147	110	121	145	119	100	129
40 t/m 49 jaar	135	92	73	165	140	102	145	97	145	189	100	144
50 t/m 59 jaar	157	88	55	111	78	148	83	120	88	92	100	100
60 jaar en ouder	92	121	87	92	136	156	124	202	110	110	100	140
onbekend	60	60	180	180	90	270	300	90	210	60	100	120
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
0 t/m 12 jaar	142	71	87	99	126	103	87	67	71	55	100	64
13 t/m 15 jaar	79	129	93	50	143	143	121	136	107	100	100	114
16 t/m 17 jaar	105	103	92	85	96	101	101	63	101	87	100	84
18 t/m 24 jaar	101	105	94	84	91	86	113	100	82	75	100	86
25 t/m 39 jaar	104	82	114	75	101	127	144	145	96	105	100	116
40 t/m 49 jaar	95	113	92	104	107	129	116	116	92	95	100	101
50 t/m 59 jaar	93	81	126	85	104	67	137	93	78	115	100	95
60 jaar en ouder	103	112	85	118	103	96	155	109	88	81	100	93
onbekend	0	0	300	300	1200	0	1200	300	1200	900	100	800
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.6.a. Absolute aantallen naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	5	4	9	3	4	3	9	5	1	7	18	13
voetganger, 16 t/m 59 jaar	5	2	3	4	1	4	6	3	3	4	10	10
voetganger, 60 jaar en ouder	0	1	3	3	2	2	1	0	1	0	4	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	5	10	13	5	14	7	15	12	7	7	28	26
fiets, 16 t/m 59 jaar	11	14	7	8	10	19	21	13	5	14	32	32
fiets, 60 jaar en ouder	5	5	5	10	9	4	11	11	3	7	15	21
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	24	29	27	17	18	11	21	13	13	20	80	46
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	6	7	10	11	4	10	16	10	11	8	23	29
auto, 18 t/m 24 jaar	35	17	22	34	20	17	27	30	35	21	74	86
auto, 25 t/m 59 jaar	37	48	42	51	38	43	35	49	52	44	127	145
auto, 60 jaar en ouder	11	11	15	8	16	22	7	15	9	10	37	34
overig	22	35	31	38	24	21	34	40	42	43	88	125
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	2	1	4	10	7	4	3	4	4	5	7	13
voetganger, 16 t/m 59 jaar	5	1	6	2	5	4	5	5	6	3	12	14
voetganger, 60 jaar en ouder	0	4	1	1	0	7	3	2	3	1	5	6
fiets, 0 t/m 15 jaar	16	25	15	16	18	17	14	19	12	17	56	48
fiets, 16 t/m 59 jaar	18	20	19	16	22	22	34	21	23	18	57	62
fiets, 60 jaar en ouder	11	11	16	12	11	7	15	13	13	16	38	42
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	28	36	45	33	46	41	41	25	25	19	109	69
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	16	10	15	12	16	18	16	12	10	8	41	30
auto, 18 t/m 24 jaar	43	26	31	34	31	37	58	37	37	39	100	113
auto, 25 t/m 59 jaar	56	72	75	57	63	70	82	73	60	57	203	190
auto, 60 jaar en ouder	22	20	17	4	12	15	24	28	18	16	59	62
oveng	41	30	28	38	41	61	66	61	54	53	99	168
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	5	12	11	7	10	15	13	5	5	7	28	17
voetganger, 16 t/m 59 jaar	10	7	6	7	6	9	4	10	3	11	23	24
voetganger, 60 jaar en ouder	6	2	4	6	7	8	4	7	4	3	12	14
fiets, 0 t/m 15 jaar	28	22	27	24	22	21	33	25	22	26	77	73
fiets, 16 t/m 59 jaar	57	37	37	48	52	69	55	51	55	43	131	149
fiets, 60 jaar en ouder	13	25	14	16	25	30	23	29	19	21	52	69
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	49	23	38	28	41	33	53	34	31	27	110	92
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	27	13	28	22	18	19	39	21	17	16	68	54
auto, 18 t/m 24 jaar	32	43	42	32	30	32	37	23	30	37	117	90
auto, 25 t/m 59 jaar	46	38	36	47	42	46	47	36	51	47	120	134
auto, 60 jaar en ouder	13	11	10	9	9	11	11	26	9	10	34	45
overig	45	47	54	49	49	65	60	55	78	60	146	193
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	14	6	6	9	13	6	6	6	4	6	26	16
voetganger, 16 t/m 59 jaar	19	10	7	7	4	9	9	6	7	7	36	20
voetganger, 60 jaar en ouder	10	9	4	2	7	7	6	4	2	5	23	11
fiets, 0 t/m 15 jaar	20	19	13	11	17	21	23	17	16	11	52	44
fiets, 16 t/m 59 jaar	28	27	22	23	24	40	42	36	26	29	77	91
fiets, 60 jaar en ouder	16	14	9	20	13	13	19	12	18	9	39	39
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	45	49	44	42	46	50	48	29	47	36	138	112
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	32	25	18	18	29	27	40	21	22	18	75	61
auto, 18 t/m 24 jaar	41	53	46	45	43	37	41	50	42	36	140	128
auto, 25 t/m 59 jaar	84	81	108	71	101	95	106	114	69	84	273	267
auto, 60 jaar en ouder	18	24	25	30	23	23	40	32	17	19	67	68
overig	53	46	60	48	59	53	77	59	62	66	159	187
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.6.b. *Percentages slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	3	2	5	2	3	2	4	2	1	4	3	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	3	1	2	2	1	2	3	1	2	2	2	2
voetganger, 60 jaar en ouder	0	1	2	2	1	1	0	0	1	0	1	0
fiets, 0 t/m 15 jaar	3	5	7	3	9	4	7	6	4	4	5	5
fiets, 16 t/m 59 jaar	7	8	4	4	6	12	10	6	3	8	6	6
fiets, 60 jaar en ouder	3	3	3	5	6	2	5	5	2	4	3	4
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	14	16	14	9	11	7	10	6	7	11	15	8
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	4	4	5	6	3	6	8	5	6	4	4	5
auto, 18 t/m 24 jaar	21	9	12	18	13	10	13	15	19	11	14	15
auto, 25 t/m 59 jaar	22	26	22	27	24	26	17	24	29	24	24	26
auto, 60 jaar en ouder	7	6	8	4	10	13	3	7	5	5	7	6
overig	13	19	17	20	15	13	17	20	23	23	16	22
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	1	0	1	4	3	1	1	1	2	2	1	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	2	0	2	1	2	1	1	2	2	1	2	2
voetganger, 60 jaar en ouder	0	2	0	0	0	2	1	1	1	0	1	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	6	10	6	7	7	6	4	6	5	7	7	6
fiets, 16 t/m 59 jaar	7	8	7	7	8	7	9	7	9	7	7	8
fiets, 60 jaar en ouder	4	4	6	5	4	2	4	4	5	6	5	5
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	11	14	17	14	17	14	11	8	9	8	14	8
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	6	4	6	5	6	6	4	4	4	3	5	4
auto, 18 t/m 24 jaar	17	10	11	14	11	12	16	12	14	15	13	14
auto, 25 t/m 59 jaar	22	28	28	24	23	23	23	24	23	23	26	23
auto, 60 jaar en ouder	9	8	6	2	4	5	7	9	7	6	8	8
overig	16	12	10	16	15	20	18	20	20	21	13	21
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	2	4	4	2	3	4	3	2	2	2	3	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	3	3	2	2	2	3	1	3	1	4	3	3
voetganger, 60 jaar en ouder	2	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	8	8	9	8	7	6	9	8	7	8	8	8
fiets, 16 t/m 59 jaar	17	13	12	16	17	19	15	16	17	14	14	16
fiets, 60 jaar en ouder	4	9	5	5	8	8	6	9	6	7	6	7
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	15	8	12	9	13	9	14	11	10	9	12	10
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	8	5	9	7	6	5	10	7	5	5	7	6
auto, 18 t/m 24 jaar	10	15	14	11	10	9	10	7	9	12	13	9
auto, 25 t/m 59 jaar	14	14	12	16	14	13	12	11	16	15	13	14
auto, 60 jaar en ouder	4	4	3	3	3	3	3	8	3	3	4	5
overig	14	17	18	17	16	18	16	17	24	19	16	20
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	4	2	2	3	3	2	1	2	1	2	2	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	5	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	2
voetganger, 60 jaar en ouder	3	2	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	5	5	4	3	4	6	5	4	5	3	5	4
fiets, 16 t/m 59 jaar	7	7	6	7	6	10	9	9	8	9	7	9
fiets, 60 jaar en ouder	4	4	2	6	3	3	4	3	5	3	4	4
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	12	13	12	13	12	13	11	8	14	11	12	11
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	8	7	5	6	8	7	9	5	7	6	7	6
auto, 18 t/m 24 jaar	11	15	13	14	11	10	9	13	13	11	13	12
auto, 25 t/m 59 jaar	22	22	30	22	27	25	23	30	21	26	25	26
auto, 60 jaar en ouder	5	7	7	9	6	6	9	8	5	6	6	7
overig	14	13	17	15	16	14	17	15	19	20	14	18
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.6.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	83	67	150	50	67	50	150	83	17	117	100	72
voetganger, 16 t/m 59 jaar	150	60	90	120	30	120	180	90	90	120	100	100
voetganger, 60 jaar en ouder	0	75	225	225	150	150	75	0	75	0	100	25
fiets, 0 t/m 15 jaar	54	107	139	54	150	75	161	129	75	75	100	93
fiets, 16 t/m 59 jaar	103	131	66	75	94	178	197	122	47	131	100	100
fiets, 60 jaar en ouder	100	100	100	200	180	80	220	220	60	140	100	140
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	90	109	101	64	68	41	79	49	49	75	100	58
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	78	91	130	143	52	130	209	130	143	104	100	126
auto, 18 t/m 24 jaar	142	69	89	138	81	69	109	122	142	85	100	116
auto, 25 t/m 59 jaar	87	113	99	120	90	102	83	116	123	104	100	114
auto, 60 jaar en ouder	89	89	122	65	130	178	57	122	73	81	100	92
overig	75	119	106	130	82	72	116	136	143	147	100	142
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	86	43	171	429	300	171	129	171	171	214	100	186
voetganger, 16 t/m 59 jaar	125	25	150	50	125	100	125	125	150	75	100	117
voetganger, 60 jaar en ouder	0	240	60	60	0	420	180	120	180	60	100	120
fiets, 0 t/m 15 jaar	86	134	80	86	96	91	75	102	64	91	100	86
fiets, 16 t/m 59 jaar	95	105	100	84	116	116	179	111	121	95	100	109
fiets, 60 jaar en ouder	87	87	126	95	87	55	118	103	103	126	100	111
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	77	99	124	91	127	113	113	69	69	52	100	63
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	117	73	110	88	117	132	117	88	73	59	100	73
auto, 18 t/m 24 jaar	129	78	93	102	93	111	174	111	111	117	100	113
auto, 25 t/m 59 jaar	83	106	111	84	93	103	121	108	89	84	100	94
auto, 60 jaar en ouder	112	102	86	20	61	76	122	142	92	81	100	105
overig	124	91	85	115	124	185	200	185	164	161	100	170
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	54	129	118	75	107	161	139	54	54	75	100	61
voetganger, 16 t/m 59 jaar	130	91	78	91	78	117	52	130	39	143	100	104
voetganger, 60 jaar en ouder	150	50	100	150	175	200	100	175	100	75	100	117
fiets, 0 t/m 15 jaar	109	86	105	94	86	82	129	97	86	101	100	95
fiets, 16 t/m 59 jaar	131	85	85	110	119	158	126	117	126	98	100	114
fiets, 60 jaar en ouder	75	144	81	92	144	173	133	167	110	121	100	133
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	134	63	104	76	112	90	145	93	85	74	100	84
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	119	57	124	97	79	84	172	93	75	71	100	79
auto, 18 t/m 24 jaar	82	110	108	82	77	82	95	59	77	95	100	77
auto, 25 t/m 59 jaar	115	95	90	118	105	115	118	90	128	118	100	112
auto, 60 jaar en ouder	115	97	88	79	79	97	97	229	79	88	100	132
overig	92	97	111	101	101	134	123	113	160	123	100	132
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
voetganger, 0 t/m 15 jaar	162	69	69	104	150	69	69	69	46	69	100	62
voetganger, 16 t/m 59 jaar	158	83	58	58	33	75	75	50	58	58	100	56
voetganger, 60 jaar en ouder	130	117	52	26	91	91	78	52	26	65	100	48
fiets, 0 t/m 15 jaar	115	110	75	63	98	121	133	98	92	63	100	85
fiets, 16 t/m 59 jaar	109	105	86	90	94	156	164	140	101	113	100	118
fiets, 60 jaar en ouder	123	108	69	154	100	100	146	92	138	69	100	100
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	98	107	96	91	100	109	104	63	102	78	100	81
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	128	100	72	72	116	108	160	84	88	72	100	81
auto, 18 t/m 24 jaar	88	114	99	96	92	79	88	107	90	77	100	91
auto, 25 t/m 59 jaar	92	89	119	78	111	104	116	125	76	92	100	98
auto, 60 jaar en ouder	81	107	112	134	103	103	179	143	76	85	100	101
overig	100	87	113	91	111	100	145	111	117	125	100	118
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.7.a. Absolute aantallen naar geslacht over de periode 1984 t/m 1993.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
mannen	117	120	134	126	100	104	121	133	119	128	371	380
vrouwen	49	63	53	66	60	57	82	66	63	57	165	186
onbekend	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	2
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
mannen	169	165	180	144	176	212	235	192	152	155	514	499
vrouwen	88	91	92	91	96	91	124	108	112	97	271	317
onbekend	1	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	1
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
mannen	195	167	192	197	176	219	219	182	197	180	554	559
vrouwen	136	113	115	98	135	139	157	139	127	128	364	394
onbekend	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	1
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
mannen	245	237	243	201	236	247	299	252	223	214	725	689
vrouwen	135	126	118	125	143	134	157	134	109	112	379	355
onbekend	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.7.b. *Percentages slachtoffers naar geslacht.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
mannen	70	66	72	66	63	64	60	66	65	69	69	67
vrouwen	30	34	28	34	38	35	40	33	35	31	31	33
onbekend	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
mannen	66	64	66	61	65	70	65	64	57	62	65	61
vrouwen	34	36	34	39	35	30	34	36	42	38	34	39
onbekend	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
mannen	59	60	63	67	57	61	58	57	61	58	60	59
vrouwen	41	40	37	33	43	39	41	43	39	42	40	41
onbekend	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
mannen	64	65	67	62	62	65	65	65	67	66	66	66
vrouwen	36	35	33	38	38	35	34	35	33	34	34	34
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.7.c. *Indexcijfers slachtoffers naar geslacht.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
mannen	95	97	108	102	81	84	98	108	96	104	100	102
vrouwen	89	115	96	120	109	104	149	120	115	104	100	113
onbekend	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	100	.
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
mannen	99	96	105	84	103	124	137	112	89	90	100	97
vrouwen	97	101	102	101	106	101	137	120	124	107	100	117
onbekend	300	0	0	0	0	0	600	0	300	0	100	100
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
mannen	106	90	104	107	95	119	119	99	107	97	100	101
vrouwen	112	93	95	81	111	115	129	115	105	105	100	108
onbekend	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	100	.
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
mannen	101	98	101	83	98	102	124	104	92	89	100	95
vrouwen	107	100	93	99	113	106	124	106	86	89	100	94
onbekend	0	0	300	0	0	0	300	0	0	0	100	0
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.8.a. Absolute aantallen naar alcoholgebruik betrokken bestuurders over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
geen alcohol	134	149	148	156	129	131	160	151	133	135	431	419
wel alcohol	24	14	20	17	21	15	18	24	17	14	58	55
onbekend	8	20	19	19	10	17	25	26	32	36	47	94
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
geen alcohol	202	215	235	189	224	248	286	205	181	185	652	571
wel alcohol	35	25	21	28	24	29	19	33	10	12	81	55
onbekend	21	16	16	18	24	26	56	62	74	55	53	191
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
geen alcohol	261	200	246	253	243	281	288	198	220	190	707	608
wel alcohol	30	42	29	20	21	35	24	18	19	18	101	55
onbekend	40	38	32	22	47	42	67	106	85	100	110	291
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
geen alcohol	286	271	270	257	293	300	320	254	204	198	827	656
wel alcohol	64	60	63	37	32	37	52	38	35	27	187	100
onbekend	30	32	29	32	54	44	85	94	93	101	91	288
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.8.b. Percentages slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
geen alcohol	81	81	79	81	81	80	79	75	73	73	80	74
wel alcohol	14	8	11	9	13	9	9	12	9	8	11	10
onbekend	5	11	10	10	6	10	12	13	18	19	9	17
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
geen alcohol	78	84	86	80	82	82	79	68	68	73	83	70
wel alcohol	14	10	8	12	9	10	5	11	4	5	10	7
onbekend	8	6	6	8	9	9	16	21	28	22	7	23
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
geen alcohol	79	71	80	86	78	78	76	61	68	62	77	64
wel alcohol	9	15	9	7	7	10	6	6	6	6	11	6
onbekend	12	14	10	7	15	12	18	33	26	32	12	31
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
geen alcohol	75	75	75	79	77	79	70	66	61	61	75	63
wel alcohol	17	17	17	11	8	10	11	10	11	8	17	10
onbekend	8	9	8	10	14	12	19	24	28	31	8	28
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.8.c. *Indexcijfers slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
geen alcohol	93	104	103	109	90	91	111	105	93	94	100	97
wel alcohol	124	72	103	88	109	78	93	124	88	72	100	95
onbekend	51	128	121	121	64	109	160	166	204	230	100	200
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
geen alcohol	93	99	108	87	103	114	132	94	83	85	100	88
wel alcohol	130	93	78	104	89	107	70	122	37	44	100	68
onbekend	119	91	91	102	136	147	317	351	419	311	100	360
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
geen alcohol	111	85	104	107	103	119	122	84	93	81	100	86
wel alcohol	89	125	86	59	62	104	71	53	56	53	100	54
onbekend	109	104	87	60	128	115	183	289	232	273	100	265
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
geen alcohol	104	98	98	93	106	109	116	92	74	72	100	79
wel alcohol	103	96	101	59	51	59	83	61	56	43	100	53
onbekend	99	105	96	105	178	145	280	310	307	333	100	316
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.9.a. Absolute aantallen naar wegbeheerder over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
rijkswegen	21	19	43	24	26	28	22	29	28	45	83	102
provinciale wegen	56	65	66	80	63	68	82	95	89	61	187	245
gemeentelijke wegen	73	86	69	83	62	55	87	64	58	68	228	190
overige wegen	16	13	9	5	9	12	12	13	7	11	38	31
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
rijkswegen	16	45	47	38	46	63	69	70	38	27	108	135
provinciale wegen	85	84	76	59	81	88	114	93	99	102	245	294
gemeentelijke wegen	153	123	146	133	142	148	171	131	125	122	422	378
overige wegen	4	4	3	5	3	4	7	6	3	1	11	10
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
rijkswegen	14	15	21	15	15	19	17	10	18	45	50	73
provinciale wegen	57	31	53	45	49	71	72	68	67	87	141	222
gemeentelijke wegen	209	181	182	196	211	228	253	206	181	158	572	545
overige wegen	51	53	51	39	36	40	37	38	58	18	155	114
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
rijkswegen	99	104	121	97	93	118	121	129	92	66	324	287
provinciale wegen	47	50	64	58	74	72	95	65	63	94	161	222
gemeentelijke wegen	229	200	168	162	206	183	229	172	170	164	597	506
overige wegen	5	9	9	9	6	8	12	20	7	2	23	29
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.9.b. *Percentages slachtoffers naar wegbeheerder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
rijkswegen	13	10	23	13	16	17	11	14	15	24	15	18
provinciale wegen	34	36	35	42	39	42	40	47	49	33	35	43
gemeentelijke wegen	44	47	37	43	39	34	43	32	32	37	43	33
overige wegen	10	7	5	3	6	7	6	6	4	6	7	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
rijkswegen	6	18	17	16	17	21	19	23	14	11	14	17
provinciale wegen	33	33	28	25	30	29	32	31	37	40	31	36
gemeentelijke wegen	59	48	54	57	52	49	47	44	47	48	54	46
overige wegen	2	2	1	2	1	1	2	2	1	0	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
rijkswegen	4	5	7	5	5	5	4	3	6	15	5	8
provinciale wegen	17	11	17	15	16	20	19	21	21	28	15	23
gemeentelijke wegen	63	65	59	66	68	64	67	64	56	51	62	57
overige wegen	15	19	17	13	12	11	10	12	18	6	17	12
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
rijkswegen	26	29	33	30	25	31	26	33	28	20	29	27
provinciale wegen	12	14	18	18	20	19	21	17	19	29	15	21
gemeentelijke wegen	60	55	46	50	54	48	50	45	51	50	54	48
overige wegen	1	2	2	3	2	2	3	5	2	1	2	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.9.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wegbeheerder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
rijkswegen	76	69	155	87	94	101	80	105	101	163	100	123
provinciale wegen	90	104	106	128	101	109	132	152	143	98	100	131
gemeentelijke wegen	96	113	91	109	82	72	114	84	76	89	100	83
overige wegen	126	103	71	39	71	95	95	103	55	87	100	82
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
rijkswegen	44	125	131	106	128	175	192	194	106	75	100	125
provinciale wegen	104	103	93	72	99	108	140	114	121	125	100	120
gemeentelijke wegen	109	87	104	95	101	105	122	93	89	87	100	90
overige wegen	109	109	82	136	82	109	191	164	82	27	100	91
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
rijkswegen	84	90	126	90	90	114	102	60	108	270	100	146
provinciale wegen	121	66	113	96	104	151	153	145	143	185	100	157
gemeentelijke wegen	110	95	95	103	111	120	133	108	95	83	100	95
overige wegen	99	103	99	75	70	77	72	74	112	35	100	74
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
rijkswegen	92	96	112	90	86	109	112	119	85	61	100	89
provinciale wegen	88	93	119	108	138	134	177	121	117	175	100	138
gemeentelijke wegen	115	101	84	81	104	92	115	86	85	82	100	85
overige wegen	65	117	117	117	78	104	157	261	91	26	100	126
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.10.a. Absolute aantallen naar plaats ongeval naar bebouwde kom over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
binnen bebouwde kom	44	52	47	51	48	45	59	45	37	53	143	135
buiten bebouwde kom	122	131	140	141	112	118	144	156	145	132	393	433
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
binnen bebouwde kom	97	87	95	87	103	123	140	103	97	98	279	298
buiten bebouwde kom	161	169	177	148	169	180	221	197	168	154	507	519
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
binnen bebouwde kom	215	179	193	196	216	233	263	215	192	194	587	601
buiten bebouwde kom	116	101	114	99	95	125	116	107	132	114	331	353
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
binnen bebouwde kom	190	164	145	145	162	168	201	133	144	134	499	411
buiten bebouwde kom	190	199	217	181	217	213	256	253	188	192	606	633
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.10.b. *Percentages slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
binnen bebouwde kom	27	28	25	27	30	28	29	22	20	29	27	24
buiten bebouwde kom	73	72	75	73	70	72	71	78	80	71	73	76
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
binnen bebouwde kom	38	34	35	37	38	41	39	34	37	39	35	36
buiten bebouwde kom	62	66	65	63	62	59	61	66	63	61	65	64
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
binnen bebouwde kom	65	64	63	66	69	65	69	67	59	63	64	63
buiten bebouwde kom	35	36	37	34	31	35	31	33	41	37	36	37
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
binnen bebouwde kom	50	45	40	44	43	44	44	34	43	41	45	39
buiten bebouwde kom	50	55	60	56	57	56	56	66	57	59	55	61
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.10.c. *Indexcijfers slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
binnen bebouwde kom	92	109	99	107	101	94	124	94	78	111	100	94
buiten bebouwde kom	93	100	107	108	85	90	110	119	111	101	100	110
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
binnen bebouwde kom	104	94	102	94	111	132	151	111	104	105	100	107
buiten bebouwde kom	95	100	105	88	100	107	131	117	99	91	100	102
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
binnen bebouwde kom	110	91	99	100	110	119	134	110	98	99	100	102
buiten bebouwde kom	105	92	103	90	86	113	105	97	120	103	100	107
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
binnen bebouwde kom	114	99	87	87	97	101	121	80	87	81	100	82
buiten bebouwde kom	94	99	107	90	107	105	127	125	93	95	100	104
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.11.a. Absolute aantallen naar maximum snelheid op plaats ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
minder dan 50 km/u	6	1	7	7	5	4	13	4	3	8	14	15
50 km/u	41	48	43	45	40	41	56	45	34	50	132	129
60 of 70 km/u	7	1	11	3	8	2	4	8	3	3	19	14
80 of 90 km/u	85	103	94	107	77	89	106	105	96	101	282	302
100 of 120 km/u	14	18	22	17	20	21	11	31	39	15	54	85
onbekend	13	12	10	13	10	6	13	8	7	8	35	23
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
minder dan 50 km/u	3	7	4	6	3	2	14	5	11	7	14	23
50 km/u	94	80	93	80	93	118	132	102	96	93	267	291
60 of 70 km/u	6	9	16	3	7	15	9	7	3	5	31	15
80 of 90 km/u	105	114	107	107	108	104	165	117	104	108	326	329
100 of 120 km/u	34	30	36	29	42	49	36	60	48	31	100	139
onbekend	16	16	16	10	19	15	5	9	3	8	48	20
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
minder dan 50 km/u	18	11	14	10	16	22	39	18	21	26	43	65
50 km/u	190	152	159	157	166	193	218	171	160	175	501	506
60 of 70 km/u	12	11	10	21	9	14	16	27	17	9	33	53
80 of 90 km/u	84	74	82	65	65	87	66	79	95	68	240	242
100 of 120 km/u	4	12	8	10	12	9	15	4	11	19	24	34
onbekend	23	20	34	32	43	33	25	23	20	11	77	54
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
minder dan 50 km/u	4	11	8	9	10	8	20	15	15	6	23	36
50 km/u	171	145	117	127	135	143	176	117	129	120	433	366
60 of 70 km/u	18	9	24	13	19	33	31	28	12	17	51	57
80 of 90 km/u	168	168	187	153	188	170	207	217	164	168	523	549
100 of 120 km/u	7	14	11	12	10	11	13	6	8	7	32	21
onbekend	12	16	15	12	17	16	10	3	4	8	43	15
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.11.b. *Percentages slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
minder dan 50 km/u	4	1	4	4	3	2	6	2	2	4	3	3
50 km/u	25	26	23	23	25	25	28	22	19	27	25	23
60 of 70 km/u	4	1	6	2	5	1	2	4	2	2	4	2
80 of 90 km/u	51	56	50	56	48	55	52	52	53	55	53	53
100 of 120 km/u	8	10	12	9	13	13	5	15	21	8	10	15
onbekend	8	7	5	7	6	4	6	4	4	4	7	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
minder dan 50 km/u	1	3	1	3	1	1	4	2	4	3	2	3
50 km/u	36	31	34	34	34	39	37	34	36	37	34	36
60 of 70 km/u	2	4	6	1	3	5	2	2	1	2	4	2
80 of 90 km/u	41	45	39	46	40	34	46	39	39	43	41	40
100 of 120 km/u	13	12	13	12	15	16	10	20	18	12	13	17
onbekend	6	6	6	4	7	5	1	3	1	3	6	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
minder dan 50 km/u	5	4	5	3	5	6	10	6	6	8	5	7
50 km/u	57	54	52	53	53	54	58	53	49	57	55	53
60 of 70 km/u	4	4	3	7	3	4	4	8	5	3	4	6
80 of 90 km/u	25	26	27	22	21	24	17	25	29	22	26	25
100 of 120 km/u	1	4	3	3	4	3	4	1	3	6	3	4
onbekend	7	7	11	11	14	9	7	7	6	4	8	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
minder dan 50 km/u	1	3	2	3	3	2	4	4	5	2	2	3
50 km/u	45	40	32	39	36	38	39	30	39	37	39	35
60 of 70 km/u	5	2	7	4	5	9	7	7	4	5	5	5
80 of 90 km/u	44	46	52	47	50	45	45	56	49	52	47	53
100 of 120 km/u	2	4	3	4	3	3	3	2	2	2	3	2
onbekend	3	4	4	4	4	4	2	1	1	2	4	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.11.c. *Indexcijfers slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
minder dan 50 km/u	129	21	150	150	107	86	279	86	64	171	100	107
50 km/u	93	109	98	102	91	93	127	102	77	114	100	98
60 of 70 km/u	111	16	174	47	126	32	63	126	47	47	100	74
80 of 90 km/u	90	110	100	114	82	95	113	112	102	107	100	107
100 of 120 km/u	78	100	122	94	111	117	61	172	217	83	100	157
onbekend	111	103	86	111	86	51	111	69	60	69	100	66
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
minder dan 50 km/u	64	150	86	129	64	43	300	107	236	150	100	164
50 km/u	106	90	104	90	104	133	148	115	108	104	100	109
60 of 70 km/u	58	87	155	29	68	145	87	68	29	48	100	48
80 of 90 km/u	97	105	98	98	99	96	152	108	96	99	100	101
100 of 120 km/u	102	90	108	87	126	147	108	180	144	93	100	139
onbekend	100	100	100	63	119	94	31	56	19	50	100	42
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
minder dan 50 km/u	126	77	98	70	112	153	272	126	147	181	100	151
50 km/u	114	91	95	94	99	116	131	102	96	105	100	101
60 of 70 km/u	109	100	91	191	82	127	145	245	155	82	100	161
80 of 90 km/u	105	93	103	81	81	109	83	99	119	85	100	101
100 of 120 km/u	50	150	100	125	150	113	188	50	138	238	100	142
onbekend	90	78	132	125	168	129	97	90	78	43	100	70
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
minder dan 50 km/u	52	143	104	117	130	104	261	196	196	78	100	157
50 km/u	118	100	81	88	94	99	122	81	89	83	100	85
60 of 70 km/u	106	53	141	76	112	194	182	165	71	100	100	112
80 of 90 km/u	96	96	107	88	108	98	119	124	94	96	100	105
100 of 120 km/u	66	131	103	113	94	103	122	56	75	66	100	66
onbekend	84	112	105	84	119	112	70	21	28	56	100	35
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.12.a. Absolute aantallen naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
binnen, gemeente	36	45	37	38	35	42	51	39	26	37	118	102
binnen, overig	8	7	10	13	13	3	8	6	11	16	25	33
buiten, gemeente	26	35	27	40	20	12	30	24	31	29	88	84
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	36	55	50	57	47	60	54	62	59	44	141	165
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	8	4	11	5	4	6	10	6	0	19	23	25
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	7	15	22	14	18	20	9	21	26	14	44	61
overig	45	22	30	25	23	20	41	43	29	26	97	98
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
binnen, gemeente	93	79	87	79	93	106	122	94	90	73	259	257
binnen, overig	4	8	8	8	10	17	18	9	7	25	20	41
buiten, gemeente	50	40	53	50	43	36	44	31	29	44	143	104
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	39	54	37	31	41	37	72	59	62	55	130	176
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	12	17	16	21	22	27	42	23	10	8	45	41
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	3	17	18	16	21	30	21	43	28	17	38	88
overig	57	41	53	30	42	50	42	41	39	30	151	110
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
binnen, gemeente	186	157	169	169	188	199	229	171	153	144	512	468
binnen, overig	29	22	24	27	28	34	34	44	39	50	75	133
buiten, gemeente	13	11	11	11	8	17	9	14	11	12	35	37
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	30	18	28	22	31	34	35	34	42	33	76	109
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	5	1	6	4	1	8	3	5	1	9	12	15
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	4	11	6	9	11	7	6	4	11	19	21	34
overig	64	60	63	53	44	59	63	50	67	41	187	158
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
binnen, gemeente	144	131	101	101	124	123	155	95	107	93	376	295
binnen, overig	46	33	44	44	38	45	46	38	37	41	123	116
buiten, gemeente	77	65	49	48	62	39	56	63	50	58	191	171
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	30	41	48	46	63	58	71	50	42	62	119	154
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	58	53	81	54	57	66	68	84	66	46	192	196
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	7	14	11	12	10	11	12	5	5	4	32	14
overig	18	26	28	21	25	39	49	51	25	22	72	98
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.12.b. Percentages slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
binnen, gemeente	22	25	20	20	22	26	25	19	14	20	22	18
binnen, overig	5	4	5	7	8	2	4	3	6	9	5	6
buiten, gemeente	16	19	14	21	13	7	15	12	17	16	16	15
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	22	30	27	30	29	37	27	31	32	24	26	29
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	5	2	6	3	3	4	5	3	0	10	4	4
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	4	8	12	7	11	12	4	10	14	8	8	11
overig	27	12	16	13	14	12	20	21	16	14	18	17
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
binnen, gemeente	36	31	32	34	34	35	34	31	34	29	33	31
binnen, overig	2	3	3	3	4	6	5	3	3	10	3	5
buiten, gemeente	19	16	19	21	16	12	12	10	11	17	18	13
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	15	21	14	13	15	12	20	20	23	22	17	22
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	5	7	6	9	8	9	12	8	4	3	6	5
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	1	7	7	7	8	10	6	14	11	7	5	11
overig	22	16	19	13	15	17	12	14	15	12	19	13
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
binnen, gemeente	56	56	55	57	60	56	60	53	47	47	56	49
binnen, overig	9	8	8	9	9	9	9	14	12	16	8	14
buiten, gemeente	4	4	4	4	3	5	2	4	3	4	4	4
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	9	6	9	7	10	9	9	11	13	11	8	11
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	2	0	2	1	0	2	1	2	0	3	1	2
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	1	4	2	3	4	2	2	1	3	6	2	4
overig	19	21	21	18	14	16	17	16	21	13	20	17
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
binnen, gemeente	38	36	28	31	33	32	34	25	32	29	34	28
binnen, overig	12	9	12	13	10	12	10	10	11	13	11	11
buiten, gemeente	20	18	14	15	16	10	12	16	15	18	17	16
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	8	11	13	14	17	15	16	13	13	19	11	15
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	15	15	22	17	15	17	15	22	20	14	17	19
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	2	4	3	4	3	3	3	1	2	1	3	1
overig	5	7	8	6	7	10	11	13	8	7	7	9
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.12.c. *Indexcijfers slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
binnen, gemeente	92	114	94	97	89	107	130	99	66	94	100	86
binnen, overig	96	84	120	156	156	36	96	72	132	192	100	132
buiten, gemeente	89	119	92	136	68	41	102	82	106	99	100	95
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	77	117	106	121	100	128	115	132	126	94	100	117
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	104	52	143	65	52	78	130	78	0	248	100	109
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	48	102	150	95	123	136	61	143	177	95	100	139
overig	139	68	93	77	71	62	127	133	90	80	100	101
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
binnen, gemeente	108	92	101	92	108	123	141	109	104	85	100	99
binnen, overig	60	120	120	120	150	255	270	135	105	375	100	205
buiten, gemeente	105	84	111	105	90	76	92	65	61	92	100	73
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	90	125	85	72	95	85	166	136	143	127	100	135
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	80	113	107	140	147	180	280	153	67	53	100	91
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	24	134	142	126	166	237	166	339	221	134	100	232
overig	113	81	105	60	83	99	83	81	77	60	100	73
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
binnen, gemeente	109	92	99	99	110	117	134	100	90	84	100	91
binnen, overig	116	88	96	108	112	136	136	176	156	200	100	177
buiten, gemeente	111	94	94	94	69	146	77	120	94	103	100	106
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	118	71	111	87	122	134	138	134	166	130	100	143
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	125	25	150	100	25	200	75	125	25	225	100	125
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	57	157	86	129	157	100	86	57	157	271	100	162
overig	103	96	101	85	71	95	101	80	107	66	100	84
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
binnen, gemeente	115	105	81	81	99	98	124	76	85	74	100	78
binnen, overig	112	80	107	107	93	110	112	93	90	100	100	94
buiten, gemeente	121	102	77	75	97	61	88	99	79	91	100	90
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	76	103	121	116	159	146	179	126	106	156	100	129
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	91	83	127	84	89	103	106	131	103	72	100	102
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	66	131	103	113	94	103	113	47	47	38	100	44
overig	75	108	117	88	104	163	204	213	104	92	100	136
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.13.a. Absolute aantallen naar wegsituatie plaats ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
rechte weg	64	78	93	66	71	66	88	86	71	71	235	228
kruising	85	74	54	95	63	70	85	92	80	77	213	249
bocht	17	31	40	31	26	27	30	23	31	37	88	91
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
rechte weg	90	119	120	97	112	124	153	148	126	101	329	375
kruising	136	105	121	97	113	129	162	117	107	108	362	332
bocht	32	32	31	41	47	50	46	35	32	43	95	110
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
rechte weg	146	106	136	126	124	154	152	124	151	124	388	399
kruising	145	116	116	133	148	156	178	168	138	128	377	434
bocht	40	58	55	36	39	48	49	30	35	56	153	121
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
rechte weg	161	139	140	114	139	148	162	188	127	132	440	447
kruising	156	146	161	156	166	182	238	156	141	152	463	449
bocht	63	78	61	56	74	51	57	42	64	42	202	148
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.13.b. *Percentages slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
rechte weg	39	43	50	34	44	40	43	43	39	38	44	40
kruising	51	40	29	49	39	43	42	46	44	42	40	44
bocht	10	17	21	16	16	17	15	11	17	20	16	16
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
rechte weg	35	46	44	41	41	41	42	49	48	40	42	46
kruising	53	41	44	41	42	43	45	39	40	43	46	41
bocht	12	13	11	17	17	17	13	12	12	17	12	13
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
rechte weg	44	38	44	43	40	43	40	39	47	40	42	42
kruising	44	41	38	45	48	44	47	52	43	42	41	45
bocht	12	21	18	12	13	13	13	9	11	18	17	13
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
rechte weg	42	38	39	35	37	39	35	49	38	40	40	43
kruising	41	40	44	48	44	48	52	40	42	47	42	43
bocht	17	21	17	17	20	13	12	11	19	13	18	14
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.13.c. *Indexcijfers slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
rechte weg	82	100	119	84	91	84	112	110	91	91	100	97
kruising	120	104	76	134	89	99	120	130	113	108	100	117
bocht	58	106	136	106	89	92	102	78	106	126	100	103
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
rechte weg	82	109	109	88	102	113	140	135	115	92	100	114
kruising	113	87	100	80	94	107	134	97	89	90	100	92
bocht	101	101	98	129	148	158	145	111	101	136	100	116
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
rechte weg	113	82	105	97	96	119	118	96	117	96	100	103
kruising	115	92	92	106	118	124	142	134	110	102	100	115
bocht	78	114	108	71	76	94	96	59	69	110	100	79
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
rechte weg	110	95	95	78	95	101	110	128	87	90	100	102
kruising	101	95	104	101	108	118	154	101	91	98	100	97
bocht	94	116	91	83	110	76	85	62	95	62	100	73
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.14.a. Absolute aantallen naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	40	53	51	64	37	38	45	64	67	49	144	180
in zelfde richting	20	34	31	27	33	28	42	44	31	25	85	100
tegengestelde richting	39	40	49	40	44	50	43	49	38	45	128	132
kruisend verkeer	57	49	42	50	39	39	55	37	41	49	148	127
met voetganger	10	7	14	11	7	8	18	7	5	17	31	29
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	76	94	76	84	77	82	102	84	76	87	246	247
in zelfde richting	40	50	46	40	49	61	88	77	69	36	136	182
tegengestelde richting	44	31	45	33	57	59	41	45	49	40	120	134
kruisend verkeer	90	75	91	64	76	82	121	80	56	80	256	216
met voetganger	8	6	14	14	13	19	9	14	15	9	28	38
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	73	82	94	80	78	89	97	52	110	79	249	241
in zelfde richting	51	52	58	51	79	73	79	73	76	73	161	222
tegengestelde richting	82	74	76	61	59	66	85	76	55	68	232	199
kruisend verkeer	102	52	58	80	72	94	89	93	67	66	212	226
met voetganger	23	20	21	23	23	36	29	28	16	22	64	66
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	107	101	109	89	110	107	105	98	94	85	317	277
in zelfde richting	59	69	50	60	50	67	86	81	70	56	178	207
tegengestelde richting	62	71	78	52	84	69	83	94	68	65	211	227
kruisend verkeer	105	93	108	109	108	112	159	96	87	98	306	281
met voetganger	47	29	17	16	27	26	24	17	13	22	93	52
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.14.b. *Percentages slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	24	29	27	33	23	23	22	32	37	26	27	32
in zelfde richting	12	19	17	14	21	17	21	22	17	14	16	18
tegengestelde richting	23	22	26	21	28	31	21	24	21	24	24	23
kruisend verkeer	34	27	22	26	24	24	27	18	23	26	28	22
met voetganger	6	4	7	6	4	5	9	3	3	9	6	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	29	37	28	36	28	27	28	28	29	35	31	30
in zelfde richting	16	20	17	17	18	20	24	26	26	14	17	22
tegengestelde richting	17	12	17	14	21	19	11	15	18	16	15	16
kruisend verkeer	35	29	33	27	28	27	34	27	21	32	33	26
met voetganger	3	2	5	6	5	6	2	5	6	4	4	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	22	29	31	27	25	25	26	16	34	26	27	25
in zelfde richting	15	19	19	17	25	20	21	23	23	24	18	23
tegengestelde richting	25	26	25	21	19	18	22	24	17	22	25	21
kruisend verkeer	31	19	19	27	23	26	23	29	21	21	23	24
met voetganger	7	7	7	8	7	10	8	9	5	7	7	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	28	28	30	27	29	28	23	25	28	26	29	27
in zelfde richting	16	19	14	18	13	18	19	21	21	17	16	20
tegengestelde richting	16	20	22	16	22	18	18	24	20	20	19	22
kruisend verkeer	28	26	30	33	28	29	35	25	26	30	28	27
met voetganger	12	8	5	5	7	7	5	4	4	7	8	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.14.c. *Indexcijfers slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	83	110	106	133	77	79	94	133	140	102	100	125
in zelfde richting	71	120	109	95	116	99	148	155	109	88	100	118
tegengestelde richting	91	94	115	94	103	117	101	115	89	105	100	103
kruisend verkeer	116	99	85	101	79	79	111	75	83	99	100	86
met voetganger	97	68	135	106	68	77	174	68	48	165	100	94
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	93	115	93	102	94	100	124	102	93	106	100	100
in zelfde richting	88	110	101	88	108	135	194	170	152	79	100	134
tegengestelde richting	110	78	113	83	143	148	103	113	123	100	100	112
kruisend verkeer	105	88	107	75	89	96	142	94	66	94	100	84
met voetganger	86	64	150	150	139	204	96	150	161	96	100	136
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	88	99	113	96	94	107	117	63	133	95	100	97
in zelfde richting	95	97	108	95	147	136	147	136	142	136	100	138
tegengestelde richting	106	96	98	79	76	85	110	98	71	88	100	86
kruisend verkeer	144	74	82	113	102	133	126	132	95	93	100	107
met voetganger	108	94	98	108	108	169	136	131	75	103	100	103
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	101	96	103	84	104	101	99	93	89	80	100	87
in zelfde richting	99	116	84	101	84	113	145	137	118	94	100	116
tegengestelde richting	88	101	111	74	119	98	118	134	97	92	100	108
kruisend verkeer	103	91	106	107	106	110	156	94	85	96	100	92
met voetganger	152	94	55	52	87	84	77	55	42	71	100	56
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.15.a. Absolute aantallen naar kwartaal ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
1e kwartaal	29	33	30	24	30	30	33	33	26	32	92	91
2e kwartaal	47	39	36	60	33	53	58	64	53	55	122	172
3e kwartaal	54	69	91	66	68	60	79	62	71	71	214	204
4e kwartaal	36	42	30	42	29	20	33	42	32	27	108	101
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
1e kwartaal	57	37	64	40	52	45	57	50	57	42	158	149
2e kwartaal	69	71	62	57	74	94	111	63	58	81	202	202
3e kwartaal	65	85	81	82	100	102	118	113	77	75	231	265
4e kwartaal	67	63	65	56	46	62	75	74	73	54	195	201
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
1e kwartaal	59	36	57	59	76	59	68	60	68	68	152	196
2e kwartaal	89	78	80	67	77	109	96	75	88	86	247	249
3e kwartaal	90	94	108	107	92	104	138	136	97	86	292	319
4e kwartaal	93	72	62	62	66	86	77	51	71	68	227	190
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
1e kwartaal	60	65	77	45	77	87	87	82	87	61	202	230
2e kwartaal	97	82	95	86	80	104	143	83	85	91	274	259
3e kwartaal	110	98	99	115	128	95	115	124	89	103	307	316
4e kwartaal	113	118	91	80	94	95	112	97	71	71	322	239
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.15.b. *Percentages slachtoffers naar kwartaal ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
1e kwartaal	17	18	16	13	19	18	16	16	14	17	17	16
2e kwartaal	28	21	19	31	21	33	29	32	29	30	23	30
3e kwartaal	33	38	49	34	43	37	39	31	39	38	40	36
4e kwartaal	22	23	16	22	18	12	16	21	18	15	20	18
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
1e kwartaal	22	14	24	17	19	15	16	17	22	17	20	18
2e kwartaal	27	28	23	24	27	31	31	21	22	32	26	25
3e kwartaal	25	33	30	35	37	34	33	38	29	30	29	32
4e kwartaal	26	25	24	24	17	20	21	25	28	21	25	25
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
1e kwartaal	18	13	19	20	24	16	18	19	21	22	17	21
2e kwartaal	27	28	26	23	25	30	25	23	27	28	27	26
3e kwartaal	27	34	35	36	30	29	36	42	30	28	32	33
4e kwartaal	28	26	20	21	21	24	20	16	22	22	25	20
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
1e kwartaal	16	18	21	14	20	23	19	21	26	19	18	22
2e kwartaal	26	23	26	26	21	27	31	22	26	28	25	25
3e kwartaal	29	27	27	35	34	25	25	32	27	32	28	30
4e kwartaal	30	33	25	25	25	25	25	25	21	22	29	23
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.15.c. *Indexcijfers slachtoffers naar kwartaal ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
1e kwartaal	95	108	98	78	98	98	108	108	85	104	100	99
2e kwartaal	116	96	89	148	81	130	143	157	130	135	100	141
3e kwartaal	76	97	128	93	95	84	111	87	100	100	100	95
4e kwartaal	100	117	83	117	81	56	92	117	89	75	100	94
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
1e kwartaal	108	70	122	76	99	85	108	95	108	80	100	94
2e kwartaal	102	105	92	85	110	140	165	94	86	120	100	100
3e kwartaal	84	110	105	106	130	132	153	147	100	97	100	115
4e kwartaal	103	97	100	86	71	95	115	114	112	83	100	103
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
1e kwartaal	116	71	113	116	150	116	134	118	134	134	100	129
2e kwartaal	108	95	97	81	94	132	117	91	107	104	100	101
3e kwartaal	92	97	111	110	95	107	142	140	100	88	100	109
4e kwartaal	123	95	82	82	87	114	102	67	94	90	100	84
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
1e kwartaal	89	97	114	67	114	129	129	122	129	91	100	114
2e kwartaal	106	90	104	94	88	114	157	91	93	100	100	95
3e kwartaal	107	96	97	112	125	93	112	121	87	101	100	103
4e kwartaal	105	110	85	75	88	89	104	90	66	66	100	74
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.16.a. Absolute aantallen naar dagsoort ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
zaterdag en zondag	54	58	72	61	37	55	64	68	80	59	184	207
maandag t/m vrijdag	112	125	115	131	123	108	139	133	102	126	352	361
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
zaterdag en zondag	82	72	87	59	76	86	104	80	81	67	241	228
maandag t/m vrijdag	176	184	185	176	196	217	257	220	184	185	545	589
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
zaterdag en zondag	77	54	77	68	78	84	93	82	108	85	208	275
maandag t/m vrijdag	254	226	230	227	233	274	286	240	216	223	710	679
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
zaterdag en zondag	137	111	108	95	112	98	145	125	108	107	356	340
maandag t/m vrijdag	243	252	254	231	267	283	312	261	224	219	749	704
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.16.b. *Percentages slachtoffers naar dagsoort ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
zaterdag en zondag	33	32	39	32	23	34	32	34	44	32	34	36
maandag t/m vrijdag	67	68	61	68	77	66	68	66	56	68	66	64
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
zaterdag en zondag	32	28	32	25	28	28	29	27	31	27	31	28
maandag t/m vrijdag	68	72	68	75	72	72	71	73	69	73	69	72
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
zaterdag en zondag	23	19	25	23	25	23	25	25	33	28	23	29
maandag t/m vrijdag	77	81	75	77	75	77	75	75	67	72	77	71
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
zaterdag en zondag	36	31	30	29	30	26	32	32	33	33	32	33
maandag t/m vrijdag	64	69	70	71	70	74	68	68	67	67	68	67
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.16.c. *Indexcijfers slachtoffers naar dagsoort ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
zaterdag en zondag	88	95	117	99	60	90	104	111	130	96	100	113
maandag t/m vrijdag	95	107	98	112	105	92	118	113	87	107	100	103
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
zaterdag en zondag	102	90	108	73	95	107	129	100	101	83	100	95
maandag t/m vrijdag	97	101	102	97	108	119	141	121	101	102	100	108
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
zaterdag en zondag	111	78	111	98	113	121	134	118	156	123	100	132
maandag t/m vrijdag	107	95	97	96	98	116	121	101	91	94	100	96
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
zaterdag en zondag	115	94	91	80	94	83	122	105	91	90	100	96
maandag t/m vrijdag	97	101	102	93	107	113	125	105	90	88	100	94
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.17.a. Absolute aantallen naar tijdstip ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
spitsen	43	39	35	45	40	43	55	42	41	44	117	127
ochtend	25	35	41	36	38	25	33	44	23	30	101	97
middag	54	60	62	49	44	53	65	68	60	62	176	190
avond	17	19	18	31	18	21	24	27	17	24	54	68
nacht	25	29	29	28	17	21	25	20	41	25	83	86
onbekend	2	1	2	3	3	0	1	0	0	0	5	0
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
spitsen	59	69	70	64	73	94	90	72	61	69	198	202
ochtend	38	56	32	40	42	47	83	54	70	37	126	161
middag	81	75	83	63	78	90	111	92	79	82	239	253
avond	37	22	50	23	36	36	43	47	22	32	109	101
nacht	41	33	36	43	39	35	34	35	33	32	110	100
onbekend	2	1	1	2	4	1	0	0	0	0	4	0
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
spitsen	64	60	64	55	85	77	94	71	69	71	188	211
ochtend	52	38	47	54	45	74	58	57	57	55	137	169
middag	127	95	104	92	103	121	119	126	113	92	326	331
avond	42	45	41	40	35	45	66	47	37	51	128	135
nacht	40	40	48	50	35	37	40	21	48	39	128	108
onbekend	6	2	3	4	8	4	2	0	0	0	11	0
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
spitsen	100	83	76	79	108	95	102	93	70	69	259	232
ochtend	57	59	42	46	47	59	83	73	62	55	158	190
middag	121	120	126	117	122	129	146	115	109	100	367	324
avond	42	45	45	30	53	47	58	63	40	45	132	148
nacht	60	53	73	52	47	49	67	42	51	57	186	150
onbekend	0	3	0	2	2	2	1	0	0	0	3	0
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.17.b. *Percentages slachtoffers naar tijdstip ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
spitsen	26	21	19	23	25	26	27	21	23	24	22	22
ochtend	15	19	22	19	24	15	16	22	13	16	19	17
middag	33	33	33	26	28	33	32	34	33	34	33	33
avond	10	10	10	16	11	13	12	13	9	13	10	12
nacht	15	16	16	15	11	13	12	10	23	14	15	15
onbekend	1	1	1	2	2	0	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
De Bevelanden												
spitsen	23	27	26	27	27	31	25	24	23	27	25	25
ochtend	15	22	12	17	15	16	23	18	26	15	16	20
middag	31	29	31	27	29	30	31	31	30	33	30	31
avond	14	9	18	10	13	12	12	16	8	13	14	12
nacht	16	13	13	18	14	12	9	12	12	13	14	12
onbekend	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Walcheren												
spitsen	19	21	21	19	27	22	25	22	21	23	20	22
ochtend	16	14	15	18	14	21	15	18	18	18	15	18
middag	38	34	34	31	33	34	31	39	35	30	36	35
avond	13	16	13	14	11	13	17	15	11	17	14	14
nacht	12	14	16	17	11	10	11	7	15	13	14	11
onbekend	2	1	1	1	3	1	1	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Zeeuwsch Vlaanderen												
spitsen	26	23	21	24	28	25	22	24	21	21	23	22
ochtend	15	16	12	14	12	15	18	19	19	17	14	18
middag	32	33	35	36	32	34	32	30	33	31	33	31
avond	11	12	12	9	14	12	13	16	12	14	12	14
nacht	16	15	20	16	12	13	15	11	15	17	17	14
onbekend	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.17.c. *Indexcijfers slachtoffers naar tijdstip ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
spitsen	110	100	90	115	103	110	141	108	105	113	100	109
ochtend	74	104	122	107	113	74	98	131	68	89	100	96
middag	92	102	106	84	75	90	111	116	102	106	100	108
avond	94	106	100	172	100	117	133	150	94	133	100	126
nacht	90	105	105	101	61	76	90	72	148	90	100	104
onbekend	120	60	120	180	180	0	60	0	0	0	100	0
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
spitsen	89	105	106	97	111	142	136	109	92	105	100	102
ochtend	90	133	76	95	100	112	198	129	167	88	100	128
middag	102	94	104	79	98	113	139	115	99	103	100	106
avond	102	61	138	63	99	99	118	129	61	88	100	93
nacht	112	90	98	117	106	95	93	95	90	87	100	91
onbekend	150	75	75	150	300	75	0	0	0	0	100	0
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
spitsen	102	96	102	88	136	123	150	113	110	113	100	112
ochtend	114	83	103	118	99	162	127	125	125	120	100	123
middag	117	87	96	85	95	111	110	116	104	85	100	102
avond	98	105	96	94	82	105	155	110	87	120	100	105
nacht	94	94	113	117	82	87	94	49	113	91	100	84
onbekend	164	55	82	109	218	109	55	0	0	0	100	0
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
spitsen	116	96	88	92	125	110	118	108	81	80	100	90
ochtend	108	112	80	87	89	112	158	139	118	104	100	120
middag	99	98	103	96	100	105	119	94	89	82	100	88
avond	95	102	102	68	120	107	132	143	91	102	100	112
nacht	97	85	118	84	76	79	108	68	82	92	100	81
onbekend	0	300	0	200	200	200	100	0	0	0	100	0
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.18.a. Absolute aantallen naar weersomstandigheden tijdens ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
droog	120	125	150	134	105	137	167	152	129	131	395	412
regen en overig	41	56	27	46	42	22	34	39	39	45	124	123
onbekend	5	2	10	12	13	4	2	10	14	9	17	33
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
droog	181	192	188	163	198	234	277	211	181	179	561	571
regen en overig	69	63	66	61	71	60	68	79	76	72	198	227
onbekend	8	1	18	11	3	9	16	10	8	1	27	19
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
droog	250	202	241	209	215	278	286	235	241	209	693	685
regen en overig	66	75	61	75	91	72	80	68	71	81	202	220
onbekend	15	3	5	11	5	8	13	19	12	18	23	49
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
droog	251	238	243	245	257	292	361	264	253	249	732	766
regen en overig	125	114	108	78	111	83	90	112	69	61	347	242
onbekend	4	11	11	3	11	6	6	10	10	16	26	36
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.18.b. *Percentages slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
droog	72	68	80	70	66	84	82	76	71	71	74	73
regen en overig	25	31	14	24	26	13	17	19	21	24	23	22
onbekend	3	1	5	6	8	2	1	5	8	5	3	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
droog	70	75	69	69	73	77	77	70	68	71	71	70
regen en overig	27	25	24	26	26	20	19	26	29	29	25	28
onbekend	3	0	7	5	1	3	4	3	3	0	3	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
droog	76	72	79	71	69	78	75	73	74	68	75	72
regen en overig	20	27	20	25	29	20	21	21	22	26	22	23
onbekend	5	1	2	4	2	2	3	6	4	6	3	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
droog	66	66	67	75	68	77	79	68	76	76	66	73
regen en overig	33	31	30	24	29	22	20	29	21	19	31	23
onbekend	1	3	3	1	3	2	1	3	3	5	2	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.18.c. *Indexcijfers slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
droog	91	95	114	102	80	104	127	115	98	99	100	104
regen en overig	99	135	65	111	102	53	82	94	94	109	100	99
onbekend	88	35	176	212	229	71	35	176	247	159	100	194
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
droog	97	103	101	87	106	125	148	113	97	96	100	102
regen en overig	105	95	100	92	108	91	103	120	115	109	100	115
onbekend	89	11	200	122	33	100	178	111	89	11	100	70
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
droog	108	87	104	90	93	120	124	102	104	90	100	99
regen en overig	98	111	91	111	135	107	119	101	105	120	100	109
onbekend	196	39	65	143	65	104	170	248	157	235	100	213
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
droog	103	98	100	100	105	120	148	108	104	102	100	105
regen en overig	108	99	93	67	96	72	78	97	60	53	100	70
onbekend	46	127	127	35	127	69	69	115	115	185	100	138
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Tabel C.19.a. Absolute aantallen naar lichtomstandigheden tijdens ongeval over de periode 1984 t/m 1993.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
daglicht	117	128	145	136	122	120	154	159	115	141	390	415
schemer of duisternis	49	55	41	56	38	43	48	41	67	43	145	151
onbekend	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	2
Totaal	166	183	187	192	160	163	203	201	182	185	536	568
De Bevelanden												
daglicht	178	198	188	157	204	228	292	215	189	194	564	598
schemer of duisternis	77	58	81	78	66	73	64	82	75	58	216	215
onbekend	3	0	3	0	2	2	5	3	1	0	6	4
Totaal	258	256	272	235	272	303	361	300	265	252	786	817
Walcheren												
daglicht	254	202	224	215	231	281	297	259	240	217	680	716
schemer of duisternis	73	78	82	78	80	74	80	54	84	86	233	224
onbekend	4	0	1	2	0	3	2	9	0	5	5	14
Totaal	331	280	307	295	311	358	379	322	324	308	918	954
Zeeuwsch Vlaanderen												
daglicht	261	255	233	237	281	283	339	274	238	224	749	736
schemer of duisternis	118	108	128	87	93	97	116	109	93	99	354	301
onbekend	1	0	1	2	5	1	2	3	1	3	2	7
Totaal	380	363	362	326	379	381	457	386	332	326	1105	1044

Tabel C.19.b. *Percentages slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
daglicht	70	70	78	71	76	74	76	79	63	76	73	73
schemer of duisternis	30	30	22	29	24	26	24	20	37	23	27	27
onbekend	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
De Bevelanden												
daglicht	69	77	69	67	75	75	81	72	71	77	72	73
schemer of duisternis	30	23	30	33	24	24	18	27	28	23	27	26
onbekend	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Walcheren												
daglicht	77	72	73	73	74	78	78	80	74	70	74	75
schemer of duisternis	22	28	27	26	26	21	21	17	26	28	25	23
onbekend	1	0	0	1	0	1	1	3	0	2	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeeuwsch Vlaanderen												
daglicht	69	70	64	73	74	74	74	71	72	69	68	70
schemer of duisternis	31	30	35	27	25	25	25	28	28	30	32	29
onbekend	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel C.19.c. *Indexcijfers slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1984 - '86	1991 - '93
Noord Zeeland												
daglicht	90	98	112	105	94	92	118	122	88	108	100	106
schemer of duisternis	101	114	85	116	79	89	99	85	139	89	100	104
onbekend	0	0	300	0	0	0	300	300	0	300	100	200
Totaal	93	102	105	107	90	91	114	113	102	104	100	106
De Bevelanden												
daglicht	95	105	100	84	109	121	155	114	101	103	100	106
schemer of duisternis	107	81	113	108	92	101	89	114	104	81	100	100
onbekend	150	0	150	0	100	100	250	150	50	0	100	67
Totaal	98	98	104	90	104	116	138	115	101	96	100	104
Walcheren												
daglicht	112	89	99	95	102	124	131	114	106	96	100	105
schemer of duisternis	94	100	106	100	103	95	103	70	108	111	100	96
onbekend	240	0	60	120	0	180	120	540	0	300	100	280
Totaal	108	92	100	96	102	117	124	105	106	101	100	104
Zeeuwsch Vlaanderen												
daglicht	105	102	93	95	113	113	136	110	95	90	100	98
schemer of duisternis	100	92	108	74	79	82	98	92	79	84	100	85
onbekend	150	0	150	300	750	150	300	450	150	450	100	350
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	100	94

Zeeland

Indeling in vier regio's

